

Evaluarea Strategică de Mediu

RAPORT DE MEDIU la

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020

Elaborator raport de mediu:

SC ACZ Consulting SRL & t33 SRL, evaluator de mediu atestat Alexandru Dorin Nicoară

Titular:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Pescuit, în calitate de Autoritate de Management pentru Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 – 2020

Septembrie 2015

PROIECT COFINANȚAT DIN FEP PRIN MĂSURA 5.1 DIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL PENTRU PESCUIT 2007-2013

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020

Limitarea responsabilității:

Conținutul acestei publicații stă în responsabilitatea exclusivă a autorilor.

Autori:

Acest document a fost elaborat în cadrul evaluării ex-ante pentru „Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020” de SC ACZ Consulting SRL & t33 SRL, cu contribuții tehnice privind aspecte SEA aduse de Dl. Alexandru Dorin Nicoară. De asemenea, documentul a fost elaborat având în vedere contribuția membrilor Grupurilor de lucru, fiind totodată rezultatul unei strânse colaborări și coordonări cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Datele de contact ale furnizorului de servicii de consultanță:

SC ACZ Consulting SRL

str. Ștefan Velovan, bl. 23A, ap. 12
Craiova, jud. Dolj
Tel/fax: 0351 44 20 44
E-mail: office@aczconsulting.ro

t33 SRL

via XXV Aprile, nr. 28/b
Ancona, Italia
Tel/Fax: +39 0718 98093
E-mail: info@t33.it

Datele de contact ale persoanelor atestate și experților:

Raportul a fost elaborat de Dl. Alexandru Dorin Nicoară (nicoara.pfa@gmail.com, tel: +40766484713, înregistrat în cadrul *Registrului Național al Elaboratorilor de Studii de Impact pentru Protecția Mediului*, poziția 227), în calitate de Expert cheie în sectorul mediu.

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condițiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanțurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate și studiilor de evaluare adecvată.

În urma analizei solicitării depuse și a Raportului întocmit conform prevederilor art.8 alin. (7) din Ordinul MM nr. 1026/2009 de:

NICOARĂ ALEXANDRU DORIN

cu domiciliul în: Sibiu, Str D.D. Roșca nr.5, Județul, Sibiu
Telefon 0766484713, Email: alexandrunicoara@yahoo.com
CNP 1820827324792

persoana fizică este înscrisă în *Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția nr. 227* pentru

RM	☒
RIM	☐
BM	☐
RA	☐
RS	☐
EA	☒

Emis la data de : 23.02.2012
Valabil până la data de : 23.02.2017

PREȘEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Marin ANTON

CUPRINS

CUPRINS	4
GLOSAR DE ABREVIERI	6
INTRODUCERE	8
1.1 Cadru legal	8
1.2 Cadru instituțional	10
1.3 Prezentarea procedurii SEA	11
1.4 Metodologia de evaluare	12
1.5 Surse de informații	13
2. CARACTERIZAREA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL PENTRU PESCUIT ȘI AFACERI MARITIME 2014 - 2020	15
2.1 Date de bază și de fond	15
2.2 Obiectivele POPAM 2014 - 2020	15
2.3 Prezentarea Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020	17
2.4 Identificarea altor planuri, programe, politici și strategii	30
3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI EVOLUȚIA PROBABILĂ A ACESTEIA FĂRĂ IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI	32
3.1 Starea actuală a mediului	32
3.1.1 Biodiversitate, floră, faună	32
3.1.2 Apa	36
3.1.3 Sol	40
3.1.4 Aer	42
3.1.5 Factori climatici	44
3.1.6 Sănătatea populației	45
3.1.7 Peisajul	47
3.1.8 Evoluția sectorului de pescuit și acvacultură	48
3.2 Evoluția probabilă a mediului, fără implementarea programului (alternativa "zero")	50
4. CARACTERISTICILE DE MEDIU CARE POT FI AFECTATE ÎN MOD SEMNIFICATIV PRIN IMPLEMENTAREA POPAM 2014-2020	50
5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU POPAM	51
7 EFECTELE POTENȚIALE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI	52
7.1 Evaluarea generală	53
7.2 Evaluarea măsurilor individuale în relație cu impactul anticipat al acestora asupra mediului	53
7.3 Evaluarea generală a POPAM 2014-2020	66
7.4 Comentarii pe marginea matricei privind evaluarea globală a POPAM 2014-2020	69
7.5 Evaluarea priorităților și a măsurilor	70
7.5.1 Prioritatea 1: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere	70
7.5.2 Prioritatea 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere	71
7.5.3 Prioritatea 3: Încurajarea punerii în aplicare a PCP	72
7.5.4 Prioritatea 4: Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale	72
7.5.5 Prioritatea 5: Stimularea comercializării și prelucrării	73
7.5.6 Prioritatea 6: Încurajarea punerii în aplicare a PMI	73
7.6 Comentarii asupra evaluării priorităților POPAM 2014-2020	74
7.7. Efecte cumulative	75
7.8. Efecte transfrontaliere asupra mediului	76
7.9. Concluzii	76
8 MĂSURILE DE PREVENIRE, REDUCERE ȘI COMPENSARE A EFECTELOR NEGATIVE SEMNIFICATIVE ALE PROGRAMULUI ASUPRA MEDIULUI	78

9	DESCRIEREA MOTIVELOR DE SELECTARE A ALTERNATIVELOR	80
10	MONITORIZAREA EFECTELOR ASUPRA MEDIULUI ALE IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI	80
10.1	Sistemul de monitorizare și evaluare	80
10.2	Planul de monitorizare al Programului	81
10.3	Indicatori	83
11	REZUMAT NON-TEHNIC	87
	Anexa A – Planuri, programe, politici și strategii legate de POPAM 2014 – 2020.....	96
	Anexa B – Informații cu privire la derularea pașilor procedurali ai SEA și modalitatea în care solicitările publicului larg și a membrilor grupului de lucru au fost luate în considerare în procesul evaluării de mediu....	108
	<i>Etapele procedurii SEA</i>	108

GLOSAR DE ABREVIERI

Abreviere	Descriere
ACP	Autoritatea Competentă pentru Planificare
ACPE	Autoritatea Competentă de Protecția Mediului
AECM	Măsura de agro-mediu și Climă
AM POPAM	Autoritatea de Management pentru POPAM
AP	Acord de Parteneriat
APSA (SPA)	Arie de Protecție Specială Avifaunistică
BAT-IPPC	Cele mai bune tehnici disponibile (BAT - Best Available Techniques) pentru atingerea unui nivel înalt de protecție a mediului adoptate prin Directiva 2008/1/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (the IPPC - Integrated Pollution Prevention and Control Directive)
BCAM (GAEC)	Bune Condiții de Agricultură și de Mediu
BF	Beneficiar Final
C&D	Cercetare și Dezvoltare
CE	Comisia Europeană
CSC	Cadrul Strategic Comunitar
DCA (WFD)	Directiva Cadru Apă
DCSMM	Directiva Cadru Strategia pentru Mediul Marin
DHID	Districtul Hidrografic Internațional al Dunării
EA	Evaluare Adecvată (conform art. 6. Directiva Habitate)
EEA	Evaluare ex-ante
EIM	Evaluarea Impactului asupra Mediului
EPER	Registrul Poluanților Emiși
ER	Energie Regenerabilă
ESIF	Fonduri Structurale și de Investiții Europene
FAO	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură
FEPAM	Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FFN	Fondul Forestier Național
FSE	Fondul Social European
FLAG	Grupul de Acțiune Locală pentru Pescuit
GES	Gaze cu Efect de Seră
GL	Grup de Lucru
HG	Hotărâre de Guvern
IBA	Arii de Importanță Avifaunistică
INS	Institutul Național de Statistică
IVN (HNV)	Înaltă Valoare Naturală
MARE	Directoratul General pentru Afaceri Maritime și Pescuit
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MSP	Management Sustenabil al Pădurilor
ONG	Organizație Non-Guvernamentală

Abreviere	Descriere
PE	Plan de Evaluare
PMI	Politica Maritimă Integrată
POPAM	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020
PO	Program Operațional
P/P	Plan sau Program
RAI	Raport Anual de Implementare
RDC	Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) - Regulamentul (UE) nr. 1303/2013
RM	Raport de Mediu
RNARR	Rețeaua Națională de Aree Protejate din România
SAM	Schemă de agro-mediu
SAU	Suprafață Agricolă Utilizată
SEA	Evaluarea Strategică de Mediu
SIC (SCI)	Situri de Importanță Comunitară
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
STAU	Stație de Tratare a Apei Uzate
SWOT	Analiza punctelor forte, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor
TIC	Tehnologia Informației și Comunicării
UE	Uniunea Europeană
ZD (LFA/ANC)	Zonă Defavorizată
ZVN (NVZ)	Zonă Vulnerabilă la poluarea cu Nitrați
ZSC (SAC)	Zonă Specială de Conservare

NOTĂ:

Întrucât măsurile și nevoile propuse în POPAM 2014-2020 au fost selectate conform Regulamentelor CE, iar pentru acestea a fost realizată o traducere oficială în limba română, pentru anumiți termeni pot exista interpretări din punct de vedere tehnic și științific. Traducerea oficială a acestora a fost menținută și în prezentul document. Cu toate acestea în raportul de mediu termeni precum:

- **restaurarea**, prezent în cadrul măsurii aferentă "Articolul 40 alineatul (1) litera (a) Protecția și restaurarea biodiversității marine – colectarea uneltelor de pescuit și a deșeurilor marine" și nevoii „N 2.8 Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor” va fi interpretat ca **refacerea**;

- **atenuarea schimbărilor climatice**, prezent în cadrul măsurii aferente "Articolul 41 alineatul (2) și articolul 44 alineatul (1) litera (d) Eficiența energetică și atenuarea schimbărilor climatice — Înlocuirea sau modernizarea motoarelor" va fi interpretat ca **atenuarea efectelor schimbărilor climatice**;

- **îmbunătățirea**, prezent în cadrul nevoii „N 2.8 Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor”, va fi interpretat ca **managementul durabil** al ecosistemelor legate de acvacultură.

Aceleași interpretări vor fi realizate și în cadrul obiectivelor specifice aferente POPAM 2014-2020.

Introducere

Scopul principal al evaluării strategice de mediu (SEA) a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020 (POPAM 2014-2020) este de a integra aspectele de mediu în conținutul POPAM, în scopul asigurării unui grad ridicat de protecție a mediului și pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a României în perioada de programare 2014-2020. Evaluarea strategică de mediu este efectuată pentru a confirma faptul că posibilele efecte semnificative asupra mediului generate de implementarea POPAM 2014-20120 sunt identificate, descrise, evaluate și luate în considerare în procesul de elaborare și adoptare a acestui program.

Prezentul Raport de mediu pregătit în cadrul procesului SEA a fost elaborat ca parte integrantă a evaluării ex-ante a POPAM 2014-2020. Procesul SEA s-a realizat în paralel cu dezvoltarea și evaluarea ex-ante a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020. În cadrul consultărilor organizate, POPAM 2014-20120 a fost analizat alături de Raportul de Mediu al SEA - documentul care reflectă rezultatul procesului SEA.

Acest Raport de Mediu va fi supus consultării cu autoritățile și cu publicul asigurându-se astfel un nivel de transparență adecvat în ceea ce privește informarea și consultarea factorilor interesați în legătură cu efectele asupra mediului generate de implementarea POPAM .

1.1 Cadrul legal

Regulamentul (UE) nr. 508/2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) și articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 *de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului* prevăd faptul că autoritățile de implementare efectuează o evaluare ex-ante a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) și că această evaluare include o evaluare strategică de mediu. SEA urmărește să integreze considerațiile privind mediul în procesul de luare a deciziilor și să faciliteze implicarea părților interesate pe parcursul procesului de elaborare a programului.

SEA a fost realizată în conformitate cu Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului European privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului și HG nr. 1076/2004. Directiva 2001/42/CE a fost transpusă în legislația românească prin Hotărârea Guvernului (HG) nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 05 august 2004).

Obligația legală de a efectua o evaluare de mediu se aplică pentru Programe, acest aspect fiind definit în principal prin articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva SEA, care prevede că o evaluare de mediu ar trebui realizată pentru toate planurile și programele care sunt elaborate pentru agricultură și piscicultură printre alte sectoare. În plus, articolul 3 alineatul (4) completează domeniul de aplicare al Directivei cu planurile și programele care stabilesc cadrul pentru viitoarea dezvoltare a proiectelor care nu sunt enumerate în Directiva EIM (Evaluarea Impactului asupra Mediului) sau în sectoarele menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (a), care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

Evaluarea strategică de mediu a POPAM 2014-20120 a debutat prin parcurgerea etapei determinării domeniului de aplicare a SEA, în conformitate cu Directiva SEA 2001/42/CE și HG nr. 1076/2004. Derularea procesului SEA în cadrul evaluării ex-ante a POPAM 2014-20120 este o

cerință de natură legislativă pentru a se asigura faptul că programul, care este de natură să aibă un efect semnificativ asupra mediului, este supus unei evaluări complexe și cuprinzătoare în timpul pregătirii acestuia, în scopul evitării sau atenuării oricăror efecte adverse asupra mediului.

Cadrul legal specific pentru Raportul de Mediu este determinat de:

- Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului
- Legislația națională, respectiv HG nr. 1076/2004, pentru stabilirea procedurii de evaluare de mediu a anumitor planuri și programe
- Directiva 92/43/EEC (Directiva Habitata), care solicită o evaluare corespunzătoare a oricărui plan sau proiect care ar putea avea un impact semnificativ asupra siturilor Natura 2000

Alte documente normative, relevante pentru procedura SEA la nivel național, sunt:

- Ordinul ministrului mediului nr. 117/2006 pentru aprobarea manualului de implementare a HG nr. 1076/2004;
- Ordinul ministrului mediului nr. 480/2006 privind constituirea și funcționarea Comitetului special la nivel central implicat în etapa de încadrare a procedurii SEA;
- Ordinul ministrului mediului nr. 985/2006 pentru aprobarea listei orientative de planuri și programe care intră sub incidența HG nr. 1076/2004.

Structura și conținutul acestui Raport de mediu respectă Anexa 1 a Directivei SEA, precum și anexa 2 din HG nr. 1076/2004.

1.2 Cadru instituțional

Procesul SEA se realizează în paralel cu dezvoltarea și evaluarea ex-ante a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020. Autoritatea de Management a POPAM este Direcția Generală Pescuit din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România.

În scopul parcurgerii etapelor necesare pentru finalizarea programului și pentru elaborarea Raportului de Mediu, în conformitate cu art.14 alin. (3) din HG nr. 1076/2004, AM POP a constituit, conform prevederilor legale, în luna martie 2015, grupul de lucru în vederea îndeplinirii prevederilor cuprinse în art. 16-19 din HG nr. 1076/2004. Aceste prevederi se referă în principal la stabilirea domeniului de aplicare, nivelului de detaliu al informațiilor care trebuie să fie incluse în Raportul de Mediu, precum și la analiza efectelor de mediu semnificative ale programului. Grupul de lucru convocat și prezidat de către AM POP a fost, de asemenea, o platformă pentru analiza conținutului Raportului de Mediu și pentru revizuirea versiunilor preliminare a documentelor elaborate în cadrul procesului SEA.

Grupul de lucru este alcătuit din reprezentanți ai titularului de program, ai autorităților competente în domeniul protecției mediului, ai autorităților în domeniul sănătății și ai autorităților interesate de potențialele efecte ale programului asupra mediului, persoane fizice autorizate, precum și experți angajați. Astfel, componența grupului de lucru a fost următoarea:

- Titularul programului – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Direcția Generală Pescuit, Autoritatea de Management pentru POPAM 2014-2020;
- Reprezentanți ai următoarelor autorități publice:
 - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor - Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția Biodiversitate, Direcția Generală Deșeuri, Situri Contaminate și Substanțe Periculoase, Direcția Generală Păduri
 - Administrația Națională Apele Române;
 - Ministerul Sănătății – Institutul Național de Sănătate Publică;
 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
 - Ministerul Economiei Comerțului și Turismului;
 - Ministerul Energiei Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri;
 - Ministerul Transporturilor;
 - Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
 - Ministerul Fondurilor Europene;
 - Autoritatea Navală Română;
 - Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”;
 - Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică Pescuit și Acvacultură;
- persoane fizice autorizate, precum și experți angajați

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor este autoritatea competentă pentru protecția mediului, fiind responsabilă pentru aprobarea Raportului de Mediu elaborat în cadrul procesului SEA și emiterea Avizului de Mediu.

1.3 Prezentarea procedurii SEA

O prezentare generală a celor șapte etape ale procedurii SEA în conformitate cu HG nr. 1076/2004 se regăsește în cele ce urmează:

	Etapă	Descriere
1	Etapa de încadrare	Scopul etapei de încadrare este de a determina dacă este sau nu necesară parcurgerea procesului SEA în etapa de elaborarea a unui program.
2	Determinarea domeniului de aplicare	Scopul etapei este de a determina domeniul de aplicare și gradul de detaliu al evaluării efectuate. Domeniul de aplicare al evaluării definește, de exemplu, ce probleme sau aspecte de mediu ar trebui să fie incluse în analiză, teritoriul geografic supus evaluării (deoarece zona de impact poate fi mai largă decât amprenta planului), procedura de urmat în ceea ce privește procesul de planificare specifică și consultarea cu autoritățile relevante și cu publicul, alternativele posibile supuse analizei și cerințele privind monitorizarea.
3	Evaluarea programului	Această etapă poate fi divizată în părți specifice în conformitate cu abordarea metodologică aleasă pentru fiecare program, dar de obicei include: - Evaluarea situației actuale a mediului și a evoluției sale probabile în cazul în care programul nu este implementat; - Evaluarea de mediu a anumitor părți ale programului (obiective prioritare propuse, măsuri, activități, proiecte, opțiuni, etc), inclusiv evaluarea efectelor cumulative ale întregului program; - Evaluarea programului de monitorizare propus (inclusiv identificarea de indicatori de mediu relevanți și modalitățile de raportare).
4	Elaborarea Raportului de Mediu	Raportul de Mediu este un document care cuprinde toate rezultatele și concluziile evaluării.
5	Consultarea cu autoritățile relevante și cu publicul	Consultarea cu autoritățile relevante și participarea publicului se face de obicei de mai multe ori în timpul procesului SEA și ar trebui să fie planificată pentru întreaga perioadă a evaluării. Raportul de Mediu trebuie să fie actualizat în funcție de rezultatele consultărilor.
6	Decizia	Autoritatea care adoptă programul trebuie să ia în considerare rezultatele evaluării și concluziile obținute în procesul de consultare publică.
7	Monitorizarea	Efectele asupra mediului, generate de implementarea programului trebuie să fie monitorizate și înregistrate. În mod ideal, sistemul și mecanismele de monitorizare ale mediului ar trebui să fie integrate în planul de monitorizare generală a implementării programului. Mecanismul de monitorizare a efectelor asupra mediului trebuie să fie propus în Raportul de Mediu. În cazul în care sunt identificate efecte adverse semnificative, trebuie întreprinse acțiuni corective sau de atenuare.

La nivelul HG nr. 1076/2004 sunt determinate două categorii de planuri/programe:

- Planuri/ programe care sunt supuse procedurii SEA în mod obligatoriu, și anume cele prevăzute la articolul 5, alineatul 2;
- Planuri/ programe care sunt supuse la o etapă obligatorie de încadrare, după care se va stabili necesitatea pentru parcurgerea procedurii SEA.

Pentru programele care, prin natura lor, sunt considerate susceptibile de a avea efecte semnificative asupra mediului, procedura SEA este obligatorie; în aceste cazuri, programele nu au nevoie să fie supuse unui proces de încadrare, iar autoritățile responsabile pot trece direct la etapa de definire a domeniului. Prin urmare, planurile care sunt supuse în mod obligatoriu procedurii SEA, nu fac obiectul etapei de încadrare.

La data de 17 februarie 2015, notificarea privind demararea pregătirii Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020, împreună cu prima versiune a programului, a fost înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. În urma analizei notificării antemenționate Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor - Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării a menționat, prin adresa numărul 93668/DM/04.03.2015, faptul că programul se încadrează în dispozițiile art. 5, alin. (2), litera a) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe și, astfel, este supus obligatoriu unei proceduri SEA, fără a fi necesară-parcurgerea etapei de încadrare.

Demararea procedurii SEA a fost anunțată și prin postarea unui anunț pe site-ul MADR în data de 08.02.2014, iar în datele de 9 și 11 februarie 2015 a fost publicat un anunț în cotidianul *România Liberă*.

1.4 Metodologia de evaluare

Evaluarea efectelor și a intensității acestora asupra mediului se va baza pe o analiză a modului în care acestea pot afecta situația de referință a mediului sau împiedică atingerea obiectivelor SEA. Evaluarea va identifica potențialele efecte semnificative asupra mediului, asociate cu implementarea POPAM.

Analiza efectelor cuprinde trei etape principale:

A) Evaluarea măsurilor planificate în program în raport cu obiectivele de mediu

Acest prim pas cuprinde evaluarea priorităților și măsurilor selectate în cadrul POPAM 2014 – 2020, care sunt previzionate a avea un efect semnificativ asupra mediului, prin evaluarea lor în raport cu obiectivele de mediu, în scopul de a identifica potențiala cauzalitate și influență asupra mediului. Potențiale efecte pozitive, negative sau incerte au fost analizate și exprimate în această etapă.

Identificarea unui efect potențial, a fost realizată ținându-se cont de obiectivele de mediu identificate, luând în considerare dacă și cum o anumită măsură influențează (pozitiv sau negativ), realizarea acestor obiective.

Efectele programului au fost analizate în cadrul unor matricide evaluare care cuprind obiectivele de mediu și acțiunile (priorități și măsuri) programului. Astfel de matrici indică dacă o acțiune are un impact pozitiv sau negativ, cu privire la fiecare componentă a mediului, folosind "+" pentru un impact potențial pozitiv și "-" pentru un impact potențial negativ.

B) Estimarea intensității efectelor POPAM 2014 – 2020 la nivel global (Capitol 7.2) și la nivel de detaliu (măsuri, priorități în relație cu obiectivele de mediu ale SEA) (Capitol 7.5)

La nivel global cât și de detaliu, amploarea impactului asupra mediului a POPAM 2014 – 2020 a fost analizată și prin prisma criteriilor enumerate mai jos, și anume:

- natura și intensitatea intervențiilor planificate;
- probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor scontate;
- natura transfrontalieră a efectelor;
- riscurile pentru sănătatea populației și pentru mediu;
- valoarea caracteristicilor speciale naturale și/ sau culturale și vulnerabilitatea zonei afectate de impact.

Caracteristicile în ceea ce privește pozitivitatea, negativitatea sau incertitudinea cu privire la efectele înregistrate și semnificația (sau intensitatea) au fost specificate în matricele de evaluare. Fiecare impact asupra mediului a primit un punctaj, în funcție de semnificația sa (adică o notare de la "-2" la "2", unde "2" reprezintă un efect potențial pozitiv puternic, "-2" reprezintă un efect potențial negativ puternic, iar "0" un efect potențial neutru / nici un efect). Semnul și intensitatea efectelor au fost asociate cu diferite culori. Acest lucru ar trebui să ajute cititorul să obțină o privire de ansamblu asupra efectelor măsurilor și să identifice combinația de acțiuni care pot genera potențiale efecte semnificative sau negative asupra mediului.

Legenda efectelor potențiale	
++ (2)	Efect potențial pozitiv puternic
+ (1)	Efect potențial pozitiv
0	Neutru / nici un efect
-(-1)	Efect potențial negativ
-- (-2)	Efect potențial negativ puternic
+/-	Efect mixt
?	Efect incert

C) Evaluarea efectelor cumulative asupra mediului

După identificarea efectelor de mediu semnificative ale măsurilor individuale și priorităților, au fost evaluate efectele cumulative. Prin cumul se înțelege efectul simultan al mai multor acțiuni asupra aspectelor individuale de mediu.

Evaluarea efectului general al POPAM 2014-20120 asupra fiecărui aspect de mediu a fost furnizată prin analiza critică a efectelor potențiale ale măsurilor individuale, ținându-se cont și de ponderarea efectului potențial estimat în raport cu alocările financiare ale Priorităților. Evaluarea SEA oferă posibilitatea de a lua în considerare modul în care măsurile selectate în cadrul fiecărui domeniu de intervenție pot fi structurate/adaptate pentru a contribui la obținerea de beneficii de mediu în România.

1.5 Surse de informații

O analiză inițială a datelor de bază disponibile a inclus setul de date existente, cum ar fi cele disponibile din surse on-line. Anumite date cu niveluri diferite de detaliu sunt disponibile prin intermediul bazelor de date și rapoartelor furnizate de autorități publice.

De asemenea, informațiile și datele utilizate în procesul SEA au fost obținute și în timpul consultărilor cu Autoritatea de Management și alte autorități relevante, de la Agenția Europeană de Mediu, Institutul Național de Statistică, Agenția Națională de Mediu și Eurostat și din rapoarte/ programe/ strategii precum:

- Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Raport anual – Calitatea Aerului în România, 2013, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;

- Sinteza calității apelor din România în anul 2012, Administrația Națională -"Apele Române" - (extras);
- Raport privind starea factorilor de mediu la nivel național, Agenția Națională pentru Protecția Mediului;
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului;
- Hotărârea Guvernului nr. 1081/2013 privind aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiune pentru conservarea biodiversității 2014-2020;
- Administrația Națională -"Apele Române" - Sinteza calității apelor din România în anul 2012 (extras);
- Planurile de amenajare a bazinelor hidrografice și Planurile de Management ale bazinelor hidrografice, Administrația Națională -"Apele Române";
- Hotărârea Guvernului nr. 846/2010 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 626, din 6 septembrie 2010);

Ca parte a evaluării analizei SWOT și a nevoilor identificate, echipa de evaluare ex-ante a identificat/evaluat o grilă de indicatori, dintre care unii sunt relevanți pentru obiectivele principale ale SEA și sunt propuși pentru a fi aplicați în monitorizarea impactului POPAM 2014 - 2020 asupra mediului.

2. Caracterizarea Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 - 2020

Anexa 2 a HG nr. 1076/2004 prevede ca Raportul de mediu să includă un rezumat al conținutului, principalelor obiective ale POPAM și al relațiilor sale cu alte planuri, programe și strategii.

2.1 Date de bază și de fond

Numele autorității responsabile:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Pescuit, în calitate de Autoritate de Management pentru Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 - 2020.

Titlul Programului:

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 - 2020

Orizontul de timp:

2014 - 2020

Zona vizată:

Întreg teritoriul României.

2.2 Obiectivele POPAM 2014 - 2020

Programul este conceput pentru a sprijini dezvoltarea pescuitului și acvaculturiidin România în perioada 2014-2020. POPAM 2014-20120 va sprijini dezvoltarea prin abordarea următoarelor obiective specifice:

Obiective specifice:

- 1.1 Reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilităților, a capturilor nedorite.
- 1.4 Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică și îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru.
- 1.5 Furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe.
- 2.2. Sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru, în special ale IMM-urilor.
- 2.3. Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
- 2.4. Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului înconjurător și promovarea sănătății animalelor, precum și a siguranței și sănătății publice.

Obiectiv specific:

- 3.1. Îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor.
- 3.2. Asigurarea sprijinului pentru monitorizare, control și aplicare, consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice, fără creșterea sarcinilor administrative
- 4.1. Promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale și a creării de locuri de muncă și furnizarea de sprijin pentru creșterea șanselor de angajare și a mobilității forței de muncă în

cadrul comunităților costiere și interioare, dependente de pescuit și acvacultură, inclusiv diversificarea.

5.1. Îmbunătățirea organizațiilor de piață pentru produselor de pescuit și acvacultură

5.2. Încurajarea investițiilor în sectoarele de marketing și procesare

6.1. Dezvoltarea și implementarea Politicii Maritime Integrate

Strategia POPAM privind acvacultura

Mediul natural din România este în general caracterizat printr-o stare bună de conservare a resurselor naturale de sol și apă, prin varietatea peisajelor tradiționale și printr-o remarcabilă diversitate biologică. Cu toate acestea, o parte din aceste resurse sunt supuse unor factori de presiune, cu impact asupra potențialului lor productiv, cantitativ și calitativ.

În urma consultărilor cu un număr mare de actori relevanți implicați în grupul de lucru constituit, în contextul unei cercetări de piață riguroase, a experienței cu FEP (2007-2013) și a elaborării Planului Național Strategic Multianual pentru Acvacultură, analiza SWOT confirmă observațiile CSTEP privind acvacultura autohtonă [Raportul privind performanța economică a sectorului de acvacultură al UE 2013].

Realitatea actuală și potențialul considerabil de dezvoltare a sectorului în numeroase domenii se reflectă în setul strategic de măsuri ce țin cont de nevoile și oportunitățile asociate CLLD și Natura 2000 [Orientări privind acvacultura și Natura 2000], în condițiile planificării spațiale integrate pentru implementarea unui program de lucru cu scopul de a genera rezultate pozitive pe termen scurt, mediu și lung, asigurând baza pentru utilizarea durabilă a resurselor și beneficii sociale prin inovare, creștere, eficiență, competitivitate, poziționare pe piață, protecția mediului și dezvoltarea comunităților locale.

Strategia Integrată a României privind Acvacultura este în deplină concordanță cu Orientările strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE COM(2013) 229 Final și vizează cele patru priorități definite la nivel comunitar: (1) reducerea poverii administrative; (2) îmbunătățirea accesului la spațiu și apă; (3) creșterea competitivității și (4) valorificarea avantajelor competitive pe care ni le oferă standardele ridicate de calitate, sănătate și mediu.

Sinergiile generate de măsurile selectate se vor concentra pe trei direcții principale: productivitate, competitivitate și generarea de venit, pe fondul susținerii durabilității activităților de acvacultură. Aceste direcții sunt interdependente, iar măsurile selectate se completează reciproc, producând un impact general asupra sectorului: investițiile productive (în tehnologie, echipamente, eficiență energetică, sisteme recirculante etc) vor exploata potențialul de creștere cantitativă și calitativă a fermelor de acvacultură existente și vor stimula înființarea de noi unități de acvacultură. Măsurile de investiții se vor combina cu cele de asigurare a stocurilor și cele de sănătate animală, reducându-se astfel expunerea la risc în termeni de calitate și cantitate a producției. Venitul generat astfel va fi superior și mai stabil față de cel actual, permițând acumulare de capital pentru creșterea producției, prin intensificarea activităților sau prin realizarea de noi investiții, care va duce la creșterea competitivității sectorului. Sustenabilitatea activităților sectorului din punct de vedere al mediului, sprijinită atât prin măsuri dedicate, cât și prin aportul inovării, va fi în același timp și efect, dar și cauză pentru un venit stabil generat de ferme, care se poate suplimenta din activități diversificate, legate de turism, protecția mediului sau educație. Promovarea capitalului uman și a cunoștințelor tehnice, împreună cu furnizarea serviciilor de consiliere, vor întări capacitatea forței de muncă și a managementului fermelor de acvacultură de a atinge rezultate superioare, închizând cercul măsurilor care au ca scop creșterea producției, generarea de venit superior și, implicit, posibilitatea realizării unor noi investiții în sector.

2.3 Prezentarea Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020

Componentele cheie ale POPAM 2014-20120 sunt prioritățile și măsurile. Lista de mai jos oferă o imagine de ansamblu a priorităților și a combinațiilor de măsuri selectate pentru POPAM 2014-2020.

Priorități și combinația de măsuri ale POPAM

Prioritatea 1 a Uniunii: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere

- N 1.1 Modernizarea infrastructurii specifice activității de pescuit comercial – porturi, puncte de debarcare, depozite.
- N 1.2 Înființarea sau modernizarea centrelor de primă vânzare a peștelui.
- N 1.3 Înființarea sau modernizarea adăposturilor pescărești.
- N 1.4 Dezvoltarea de activități complementare pescuitului comercial, în vederea creșterii și diversificării veniturilor.
- N 1.5 Exploatarea integrală a resursei disponibile prin îmbunătățirea uneltelor și tehnicii de pescuit.
- N 1.6 Modernizarea navelor/ambarcațiunilor de pescuit prin înlocuirea motoarelor.
- N 1.7 Creșterea pe piață a cantității și calității peștelui și produselor pescărești obținute prin pescuitul autohton.
- N 1.8 Reducerea deșeurilor marine în general, inclusiv cele generate de sectorul de pescuit, în special a uneltelor de pescuit pierdute și abandonate în mare.
- N 1.9 Investiții în echipamente care limitează și, acolo unde este posibil, elimină impactul fizic și biologic al pescuitului asupra ecosistemului sau asupra fundului mării.
- N 1.10 Refacerea/reabilitarea zonelor de reproducere naturală și hrănire a speciilor de pești.
- N 1.11 Dezvoltarea cooperării regionale și crearea unor instrumente comune pentru armonizarea managementului stocurilor de pești la nivelul bazinului Mării Negre.
- N 1.12 Acțiuni comune de control internațional asupra activităților de pescuit.
- N 1.13 Stimularea inovării în domeniul pescuitului în vederea îmbunătățirii performanțelor operatorilor.

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării

1. Dezvoltarea activității de pescuit comercial prin implementarea unor noi tehnici de pescuit, selectivitatea uneltelor de pescuit și dezvoltarea produselor, a proceselor și managementului prin inovare.
2. Sustenabilitatea ecologică a activităților economice desfășurate prin abordarea ecosistemică, ținând cont de impactul extins al pescuitului de captură.
3. Investiții în nave / ambarcațiuni și echipamente pentru creșterea eficienței energetice și reducerea impactului asupra schimbărilor climatice.
4. Îmbunătățirea infrastructurii specifice activității de pescuit – porturi, puncte de debarcare, centre de primă vânzare, puncte de depozitare, hale de licitații, adăposturi pescărești, etc.
5. Menținerea și crearea locurilor de muncă din sectorul pescăresc, inclusiv prin crearea de valoare adăugată activității sau prin diversificarea de noi venituri.

Prioritatea 2 a Uniunii: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere

N2.1 Investiții productive în acvacultură, precum și modernizarea unităților de acvacultură, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de lucru și de siguranță a lucrătorilor din domeniul acvaculturii. Diversificarea producției de acvacultură și a speciilor de cultură. (T6+O3)

N 2.2. Diversificarea surselor de venituri și creșterea profitabilității în domeniile turismului și pescuitului recreativ/sportiv.

N 2.3. Sprijinirea fermierilor în vederea conformării cu restricțiile zonelor NATURA 2000 în condițiile Directivei 92/43/ CEE și Directivei 2009/147 / CE ce se va acorda pentru fermele incluse în situri NATURA 2000, așa cum este menționat în art. 54(1)(a)

N 2.4 Conversia metodelor de producție ale acvaculturii convenționale la acvacultura ecologică.

N 2.5. Promovarea sistemelor de acvacultură închise în care speciile de pești (cu preponderență păstrăv, sturioni, calcan, șalău, somn, biban) sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei, reducându-se la minimum cantitatea de apă utilizată.

N 2.6 Investiții pentru eficientizarea energetică și promovarea conversiei întreprinderilor din domeniul acvaculturii la sursele de energie regenerabile.

N 2.7 Stimularea inovării și a transferului de cunoștințe în domeniul acvaculturii în vederea îmbunătățirii performanțelor fermelor de acvacultură.

N 2.8 Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și managementul durabil al ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

N 2.9 Conservarea și îmbunătățirea mediului și a biodiversității și gestionarea peisajelor și a caracteristicilor tradiționale ale zonelor de acvacultură.

N 2.10 Asigurarea stocurilor din acvacultură care să acopere pierderile economice generate de dezastre naturale, fenomene climatice, epizotii, sau alte activități antropice.

N 2.11 Identificarea și cartografierea celor mai potrivite zone pentru dezvoltarea acvaculturii și, după caz, luarea în considerare a proceselor de amenajare spațială, precum și identificarea și cartografierea zonelor în care acvacultura ar trebui exclusă în vederea menținerii rolului acestor zone în funcționarea ecosistemului

N 2.12 Îmbunătățirea infrastructurii în siturile în care se practică acvacultura.

N 2.13 Elaborarea unui ghid de bune practici atât general, cât și specific pentru anumite specii sau a unor coduri de conduită referitoare la biosecuritate sau la necesitățile în materie de sănătate și bunăstare a animalelor în acvacultură.

N 2.14 Definitivarea cadrului legal, privind concesionarea/privatizarea terenurilor pe care sunt amplasate fermele de acvacultură.

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării

1. Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și managementul durabil al ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
2. Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat de protecție a mediului, de sănătate și bunăstare a animalelor și de sănătate și siguranță publică.

3. Forță de muncă eficientă și calificată.
4. Condiții de siguranță și de lucru îmbunătățite, în special în cazul sectorului IMM.
5. Sprijin pentru înființarea și extinderea fermelor de acvacultura ecologice.
6. Diversificarea surselor de venituri și creșterea profitabilității în domeniile eco-turismului și pescuitului recreativ sportiv.
7. Protejarea și restabilirea biodiversității acvatice și protejarea ecosistemului împotriva riscurilor legate de activităților de acvacultura.
8. Acordarea de sprijin fermelor de acvacultura pentru atingerea standardelor înalte de mediu, sanitare, privind bunăstarea animalelor și siguranță alimentară.
9. Promovarea acvaculturii eficiente din perspectiva utilizării resurselor și surselor alternative de energie.
10. Sprijinirea inovării și metodelor de producție.

Prioritatea 3 a Uniunii: Încurajarea punerii în aplicare a PCP (control și colectarea de date)

Control:

N 3.1 Asigurarea condițiilor necesare pentru implementarea programului național de control, prin creșterea numărului de resurse umane dedicate, instruirea periodică a personalului și achiziționarea de echipamente specifice activităților de inspecție și control.

N 3.2 Asigurarea personalului specializat necesar derulării activității de colectare de date.

N 3.3 Dezvoltarea sistemului de gestionare a datelor și informațiilor în cadrul ANPA (web-site și baze de date) și stimularea utilizării TIC pentru a asigura interconectarea instituțiilor cu atribuții de control și colectare de date.

N 3.4 Îmbunătățirea cadrului legislativ privind sprijinirea colectării datelor și întărirea obligativității furnizării de date.

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea și promovarea inovării

1. Analiza SWOT indică faptul că autoritățile naționale dispun de personal bine pregătit și cu experiență în domeniu pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, însă efectivul de personal calificat este insuficient, atât în ceea ce privește activitatea de control și executare, cât și colectarea de date. Prin urmare, a fost identificată nevoia de suplimentare a numărului de persoane și specializarea pentru îndeplinirea diferitelor funcții specifice.
2. Adoptarea unor măsuri structurate de consolidare a capacității instituționale a autorităților implicate în activitățile de control, monitorizare și implementarea reglementărilor în domeniu, precum și măsurile de îmbunătățire a comunicării cu agenții economici vor contribui la diminuarea practicilor ilegale în sector, respectarea reglementărilor în domeniul forței de muncă, contribuind la legalizarea locurilor de muncă ocupate în prezent în economia neagră. De asemenea, consolidarea activităților sus menționate va conduce la diminuarea practicilor ilegale în domeniul pescuitului, reducând astfel și impactul asupra mediului.
3. În ceea ce privește acțiunile inovatoare, se are în vedere promovarea utilizării instrumentelor și tehnologiilor TIC și asigurarea interoperabilității pentru colectarea datelor, monitorizării, controlului și punerii în aplicare a reglementărilor.

Prioritatea 4 a Uniunii: Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale

N 4.1 Crearea de locuri de muncă în cadrul comunităților costiere și interioare cu activitate în sectorul pescareasc.

N 4.2 Integrarea activităților pescaresti cu alte sectoare de activitate (economice, culturale, educative), pentru a asigura o dezvoltare locală echilibrată.

N 4.3 Schimbul de informații și bune practice între comunitățile locale.

N 4.4 Animarea comunităților și consolidarea capacității administrative la nivel local, în vederea planificării și implementării strategiilor relevante pentru rezolvarea nevoilor comunităților din zonele pescărești

N 4.5 Sprijinirea conversiei profesionale și a mobilității forței de muncă

N 4.6 Sprijinirea cooperării între FLAG-uri, între FLAG și LAG, ca și crearea rețelei naționale (P4S3, P4O4)

N 4.7 Creșterea capacității administrative AM

N 4.8. Creșterea capacității de planificare și management pentru FLAGuri.

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării

1. Suport pentru asistarea pescăriilor în diversificarea veniturilor prin accesarea de noi oportunități.
2. Diversificarea activităților în cadrul zonelor eligibile grupurilor de acțiune locală spre activități de promovare a producției ecologice precum și a celor de protecție a mendiului.
3. Crearea și menținerea locurilor de muncă în toate etapele activității de pescuit comercial și acvacultură și a obținerii de produse din cadrul acestor activități, luând în considerare nevoile locale.

Prioritatea 5 a Uniunii: Stimularea comercializării și prelucrării

N 5.1. Încurajarea investițiilor în sectorul procesării și al comercializării.

N 5.2. Îmbunătățirea organizării piețelor produselor obținute din pescuit și din acvacultură și a produselor procesate din acestea.

N 5.3 Sprijinirea organizării pescarilor, acvaculturilor, procesatorilor și comercianților, în organizații de producători, de asociații de organizații de producători sau de organizații interprofesionale care sunt recunoscute în conformitate cu capitolul II secțiunea II din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013

N 5.4 Creșterea nivelului de trasabilitate pentru peste și produsele din pește

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării

1. Nevoia identificată anterior - N5.1. Încurajarea investițiilor în sectorul procesării și al comercializării – răspunde nevoii specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea efectelor și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării, având în vedere potențialul de dezvoltare a domeniului, atât din punct de vedere al creării de locuri de muncă, cât și al creării și dezvoltării de companii prezentat de sectorul comercializării și prelucrării produselor piscicole. De aceea, o abordare eficace a oportunităților identificate vizează stimularea dezvoltării acestor sectoare prin intervenții directe, ceea ce va conduce la o mai bună organizare a pieței de produse din pescuit și acvacultură și va încuraja investiții semnificative în sectoarele de prelucrare și comercializare, nu doar în companiile de dimensiuni mari, ci și în IMM-uri și întreprinderile familiale de dimensiuni reduse. Trebuie avute în vedere oportunitățile de dezvoltare ale acestor întreprinderi, pentru că acestea prezintă o importantă sursă pentru stimularea forței de muncă și creșterea profitabilității la nivelul fermelor, chiar dacă forța de muncă disponibilă a fost identificată în cadrul analizei SWOT ca fiind un punct tare.

2. Combinarea măsurilor care susțin utilizarea unor echipamente și tehnologii inovative în domeniu, cu randament energetic ridicat și productivitate crescută va conduce și la realizarea obiectivelor legate de atenuarea impactului asupra mediului și protejarea mediului marin.

Prioritatea 6 a Uniunii: Stimularea punerii în aplicare a Politicii Maritime Integrate.

N 6.1. Susținerea de investiții în vederea asigurării interoperabilității între bazele de date (P6S2, P6O1, P6O2).

N 6.2. Crearea unui sistem cuprinzător și clar pentru coordonarea și schimbul de informații la nivel intersectorial, pentru a reduce riscul de ineficiență în implementarea PMI, ca urmare a diluării competențelor și suprapunerii responsabilităților între diferitele agenții (P6S1, P6A1, P6A2, P6A3).

N 6.3. Asigurarea personalului calificat și confirmarea și continuitatea resurselor financiare și tehnice necesare asigurării unei Supravegheri Maritime Integrate eficiente și implementării în bune condiții a DCSMM (P6S1, P6A1, P6A2).

- Nevoi specifice privind locurile de muncă, mediul, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și promovarea inovării

1. PMI este dedicată protejării mediului marin și promovării unui sistem inovator de asigurare a monitorizării, controlului și punerii în aplicare a reglementărilor și Directivelor relevante, în special DCSMM, ce reprezintă pilonul de mediu al PMI
2. SMI va permite un control eficient al pescuitului INN și va reduce riscul de activități și practici ce pot reprezenta o amenințare pentru speciile marine și biodiversitatea mediului marin și costier.
3. În plus, crearea unui sistem cuprinzător și clar pentru coordonarea și schimbul de informații la nivel intersectorial, pentru a reduce riscul de ineficiență în implementarea PMI, ca urmare a diluării competențelor și suprapunerii responsabilităților între diferitele agenții (Supravegherea Maritimă, Managementul Integrat al Zonelor Costiere, Colectarea Datelor și supravegherea în cadrul Natura2000) reprezintă o soluție pentru punctele slabe și amenințările identificate.
4. Combinarea măsurilor care susțin utilizarea unor echipamente și tehnologii inovative în domeniu, cu randament energetic ridicat și productivitate crescută va conduce și la realizarea obiectivelor legate de atenuarea impactului asupra mediului și protejarea mediului marin.
5. În ceea ce privește acțiunile inovatoare, se are în vedere promovarea utilizării instrumentelor și tehnologiilor TIC și asigurarea interoperabilității, ceea ce va conduce și la realizarea obiectivelor legate de atenuarea impactului asupra mediului și protejarea mediului marin.

În tabelele următoare a fost realizată o enumerare a tuturor măsurilor relevante incluse în cadrul POPAM 2014-2020 precum și corelarea măsurilor cu Prioritățile UE și Obiectivele specifice ale POPAM 2014-2020.

Lista măsurilor

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
Prioritatea la nivelul Uniunii: 1: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere	
Obiectiv specific: 1.1 Reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilităților, a capturilor nedorite.	
Articolul 38 și articolul 44 alineatul (1) litera (c) Limitarea impactului pescuitului marin și adaptarea pescuitului la protejarea speciilor	Investițiile în echipamente care îmbunătățesc selectivitatea uneltelor de pescuit în funcție de dimensiuni sau specii, contribuie la limitarea impactului pescuitului din mediul marin și cel din apele interioare.
Articolul 40 alineatul (1) litera (a) Protecția și restaurarea biodiversității marine – colectarea uneltelor de pescuit și a deșeurilor marine	Prin colectarea deșeurilor din mare în special a uneltelor de pescuit pierdute sau abandonate se diminuează fenomenul de pescuit fantomă și de poluarea a habitatelor acvatice, contribuind la conservarea și protecția biodiversității și a ecosistemelor acvatice. Prin combinarea măsurilor, POPAM contribuie la reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilităților, a capturilor nedorite.
Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
Obiectiv specific: 1.4 Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică și îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru.	
Articolul 43 alineatele (1) și (3) și articolul 44 alineatul (1) litera (f) Porturi de pescuit, locuri de debarcare, centre de licitații și adăposturi — investiții de îmbunătățire a infrastructurii porturilor de pescuit și a centrelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor, investiții pentru îmbunătățirea siguranței pescarilor	Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică și îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru este un obiectiv important pentru pescăria din România. Din analiza SWOT au rezultat nevoi ale sectorului legate de: modernizarea infrastructurii specifice activității de pescuit comercial – porturi, puncte de debarcare, depozite; înființarea sau modernizarea centrelor de primă vânzare a peștelui; înființarea sau modernizarea adăposturilor pescărești; dezvoltarea de activități complementare pescuitului comercial, în vederea creșterii și diversificării veniturilor; creșterea pe piață a cantității și calității peștelui și produselor pescărești obținute prin pescuitul autohton; exploatarea integrală a resursei disponibile prin îmbunătățirea uneltelor și tehnicilor de pescuit ca urmare a inovării. Prin combinarea acestor măsuri, POPAM contribuie la creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului.
Articolul 42 și articolul 44 alineatul (1) litera (e) Valoare adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite	
Articolul 30 și articolul 44 alineatul (4) Diversificare și noi forme de venituri	
Articolul 27 și articolul 44 alineatul (3) Servicii de consiliere	

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
Obiectiv specific: 1.5 Furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe.	
Articolul 41 alineatul (2) și articolul 44 alineatul (1) litera (d) Eficiența energetică și atenuarea schimbărilor climatice — Înlocuirea sau modernizarea motoarelor	Vor fi întreprinse acțiuni privind: modernizarea navelor/ambarcațiunilor de pescuit; stimularea inovării în domeniul pescuitului în vederea îmbunătățirii performanțelor operatorilor, care vor contribui la furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe.
Prioritatea la nivelul Uniunii: 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere	
Obiectiv specific: 2.1: Sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării și a transferului de cunoștințe.	
Articolul 47 Inovarea	Se vor sprijini acțiuni referitoare la utilizarea tehnologiei moderne, inovarea în producție și procese; diversificarea ofertei de pe piață și implementarea deplină a standardelor UE de mediu și de siguranță, care vor contribui la sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării și a transferului de cunoștințe.
Articolul 49 Servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură	

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
Obiectiv specific: 2.2: Sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru, în special ale IMM-urilor.	
Articolul 48 alineatul (1) literele (a)-(d) și (f)-(h) Investiții productive în acvacultură	Realizarea de noi investiții pentru extinderea fermelor de acvacultură existente și investiții în ferme de acvacultura noi, contribuie la creșterea și diversificarea producției. Astfel se vor sprijini: - investiții productive în acvacultură, inclusiv modernizarea fermelor de acvacultură, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de lucru și de siguranță a lucrătorilor din sectorul acvaculturii; - diversificarea producției de acvacultură și a speciilor de cultură; - diversificarea surselor de venituri și creșterea profitabilității fermelor prin dezvoltarea turismului și pescuitului recreativ /sportiv. Lărgirea bazei de obținere a veniturilor generate de fermele de acvacultura va reprezenta un stimulent în favoarea noilor investiții și va modifica structura de costuri a fermelor de acvacultura existente. Noile investiții vor aduce beneficii suplimentare prin îmbunătățirea condițiilor de muncă și vor contribui la protecția mediului.
Obiectiv specific 2.3: Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.	
Articolul 48 alineatul (1) litera (k) Investiții productive în acvacultură — creșterea eficienței energetice, energie regenerabilă	Utilizarea eficientă a resurselor și compatibilitatea din punct de vedere ecologic a sistemului de producție vor conduce la îmbunătățirea rentabilității și constitui baza pentru o dezvoltare durabilă:
Articolul 48 alineatul (1) litera—= (i) Investiții productive în acvacultură — eficiența utilizării resurselor, reducerea utilizării apei și a substanțelor chimice, recirculare sisteme de minimizare a utilizării apei	investiții pentru eficientizarea energetică și promovarea conversiei întreprinderilor din domeniul acvaculturii la sursele de energie regenerabile; promovarea sistemelor de acvacultură închise în care produsele de acvacultură sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei, reducându-se la minimum cantitatea de apă utilizată; îmbunătățirea infrastructurii în siturile în care se practica acvacultura. Totodată, având în vedere potențialul existent, va fi sprijinită conversia metodelor de producție ale acvaculturii convenționale la acvacultura ecologică. Combinarea măsurilor va contribui la protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură, ca
Articolul 51 Creșterea potențialului siturilor de acvacultură	
Articolul 53 Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică	

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
	și la promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
Obiectiv specific 2.4: Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului înconjurător și promovarea sănătății animalelor, precum și a siguranței și sănătății publice.	
Articolul 54 Acvacultura care furnizează servicii de mediu	Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului înconjurător și promovarea bunăstării și sănătății animalelor, precum și a siguranței și sănătății publice se va realiza prin: sprijinirea fermierilor în vederea conformării cu restricțiile zonelor NATURA 2000 ce se va acorda pentru fermele incluse în situri NATURA 2000, așa cum este menționat în art.54(1)(a); protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente; elaborarea unui ghid de bune practici atât general, cât și specific pentru anumite specii sau a unor coduri de conduită referitoare la biosecuritate sau la necesitățile în materie de sănătate și bunăstare a animalelor în acvacultură; conservarea și îmbunătățirea mediului și a biodiversității și gestionarii peisajelor și a caracteristicilor tradiționale ale zonelor de acvacultura; asigurarea stocurilor din acvacultură care să acopere pierderile economice generate de dezastre naturale, fenomene climatice, epizootii, sau a unor activități antropice.
Articolul 56 Măsuri privind sănătatea și bunăstarea animalelor	
Articolul 57 Asigurarea stocurilor din acvacultură	
Prioritatea la nivelul Uniunii: 3: Încurajarea punerii în aplicare a PCP	
Obiectiv specific: 3.1: Îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor.	
Articolul 77 Colectarea datelor	Prin implementarea acestei măsuri se are în vedere sprijinirea îndeplinirii cerințelor din regulamentele UE privind colectarea, gestionarea și utilizarea datelor.
Obiectiv specific: 3.2: Asigurarea sprijinului pentru monitorizare, control și aplicare, consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice, fără creșterea sarcinilor administrative	
Articolul 76 Control și executare	Prin implementarea acestei măsuri se are în vedere sprijinirea îndeplinirii cerințelor din regulamentele UE privind aplicarea sistemelor de control, inspecție și executare.
Prioritatea la nivelul Uniunii:	

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
4: Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale	
Obiectiv specific: 4.1: Promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale și a creării de locuri de muncă și furnizarea de sprijin pentru creșterea șanselor de angajare și a mobilității forței de muncă în cadrul comunităților costiere și interioare, dependente de pescuit și acvacultură, inclusiv diversificarea.	
Articolul 62 alineatul (1) litera (a) Sprijinul pregătitor	Printr-o abordare de la bază spre vârf, precum și prin animarea comunităților, consolidarea capacității administrative la nivel local, și promovarea cooperării la nivel național și internațional se va asigura eficacitatea implementării strategiilor pentru rezolvarea nevoilor comunităților din zonele pescărești și integrarea activităților pescărești cu alte sectoare de activitate (economice, culturale, educative).
Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală	
Articolul 64 Activitățile de cooperare	
Prioritatea la nivelul Uniunii: 5: Stimularea comercializării și prelucrării	
Obiectiv specific: 5.1: Îmbunătățirea organizațiilor de piață pentru produselor de pescuit și acvacultură	
Articolul 66 Planurile de producție și de comercializare	Prin măsurile selectate POPAM va viza în principal organizațiile de producători și va susține procesul de optimizare și modernizare a lanțului de aprovizionare, promovând calitatea și compatibilitatea din punct de vedere ecologic a produselor și abordând în mod direct aspecte legate de competitivitatea și sustenabilitatea sectorului, trasabilitatea și transparența pieței, identificarea nișelor de piață. Planurile de producție și comercializare vor stimula cooperarea. Măsurile de marketing se vor dovedi importante în realizarea obiectivelor de creștere a consumului de pește și promovare a produselor autohtone.
Articolul 68 Măsurile de marketing	
Obiectiv specific: 5.2: Încurajarea investițiilor în sectoarele de marketing și procesare	
Articolul 69 Prelucrarea produselor pescărești și de acvacultură	Prin selectarea acestei măsuri, POPAM promovează investițiile necesare pentru a crește competitivitatea operatorilor din domeniul procesării produselor pescărești și de acvacultura, prin investiții în creșterea și modernizarea capacităților de producție și facilitării accesului pe piață, cu o ofertă care să poată răspunde cât mai bine cerințele consumatorilor. Investițiile vor determina totodată economii de energie (tehnologie modernă și forme alternative de energie) și vor diminua impactul asupra mediului (de exemplu, prin procesarea la scară redusă a deșeurilor de pește). Unitățile moderne vor îmbunătăți condițiile de muncă, punând accent totodată pe importanța siguranței

Titlul măsurii relevante selecționate	Justificare pentru combinarea măsurilor FEPAM (sprijinită de evaluarea ex-ante și de analiza SWOT)
	consumatorilor.
Prioritatea la nivelul Uniunii 6: Încurajarea punerii în aplicare a PMI.	
Obiectiv specific 6.1: Dezvoltarea și implementarea Politicii Maritime Integrate	
Articolul 80 alineatul (1) litera (a) Supravegherea maritimă integrată (SMI)	POPAM va finanța dezvoltarea și implementarea în România a CISE, respectiv crearea și administrarea platformei electronice în vederea interconectării tuturor părților implicate în punerea în aplicare a DCSMM, SMI și PCP. Aceasta se va realiza în baza obiectivelor prevăzute în Programul de implementare la nivel național a „Foii de parcurs privind crearea mediului comun de realizare a schimbului de informații în vederea supravegherii domeniului maritim al Uniunii Europene” și, va presupune integrarea bazelor de date existente la nivelul diferitelor instituții responsabile.

Prioritate UE	Măsuri corelate cu articolele din Regulament	Obiective specifice urmărite
1: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere	M 1 - Articolul 38 și articolul 44 alineatul (1) litera (c) Limitarea impactului pescuitului marin și adaptarea pescuitului la protejarea speciilor Articolul 40 alineatul (1) litera (a) Protecția și restaurarea biodiversității marine – colectarea uneltelor de pescuit și a deșeurilor marine	1.1 Reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilităților, a capturilor nedorite 1.4 Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică și îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru 1.5 Furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe.
	M2 - Articolul 43 alineatele (1) și (3) și articolul 44 alineatul (1) litera (f) Porturi de pescuit, locuri de debarcare, centre de licitații și adăposturi — investiții de îmbunătățire a infrastructurii porturilor de pescuit și a centrelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor, investiții pentru îmbunătățirea siguranței pescarilor	
	M 3 - Articolul 42 și articolul 44 alineatul (1) litera (e) Valoare adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite.	
	M 4 - Articolul 30 și articolul 44 alineatul (4) Diversificare și noi forme de venituri.	
	M 5 - Articolul 27 și articolul 44 alineatul (3) Servicii de consiliere.	
	M 6 - Articolul 41 alineatul (2) și articolul 44 alineatul (1) litera (d) Eficiența energetică și atenuarea schimbărilor climatice — Înlocuirea sau modernizarea motoarelor.	
2. Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor,	M 7 - Articolul 49 Servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură.	2.1: Sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării și a transferului de cunoștințe. 2.2: Sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru, în special ale IMM-urilor. 2.3: Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
	M 8 - Articolul 48 alineatul (1) literele (a)-(d) și (f)-(h) Investiții productive în acvacultură.	
	M 9 - Articolul 48 alineatul (1) litera (k) Investiții productive în acvacultură — creșterea eficienței energetice, energie regenerabilă.	
	M 10 - Articolul 48 alineatul (1) litera (e),	

Prioritate UE	Măsuri corelate cu articolele din Regulament	Obiective specifice urmărite
inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere	(i) și (j) Investiții productive în acvacultură — eficiența utilizării resurselor, reducerea utilizării apei și a substanțelor chimice, recirculare sisteme de minimizare a utilizării apei.	2.4: Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului înconjurător și promovarea sănătății animalelor, precum și a siguranței și sănătății publice.
	M 11 - Articolul 51 Creșterea potențialului siturilor de acvacultură.	
	M 12 - Articolul 53 Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică.	
	M 13 - Articolul 54 Acvacultura care furnizează servicii de mediu.	
	M 14 - Articolul 56 Măsuri privind sănătatea și bunăstarea animalelor.	
	M15 - Articolul 57 Asigurarea stocurilor din acvacultură.	
3. Încurajarea punerii în aplicare a PCP	M 16 - Articolul 77 Colectarea datelor	3.1: Îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor. 3.2: Asigurarea sprijinului pentru monitorizare, control și aplicare, consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice, fără creșterea sarcinilor administrative
	M 17 - Articolul 76 Control și executare.	
4. Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale	M 18 - Articolul 62 alineatul (1) litera (a) Sprijinul pregătit.	4.1: Promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale și a creării de locuri de muncă și furnizarea de sprijin pentru creșterea șanselor de angajare și a mobilității forței de muncă în cadrul comunităților costiere și interioare, dependente de pescuit și acvacultură, inclusiv diversificarea.
	M 19 - Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală.	
	M 20 - Articolul 64 Activitățile de cooperare	
5. Stimularea comercializării și prelucrării	M 21 - Articolul 66 Planurile de producție și de comercializare.	5.1: Îmbunătățirea organizațiilor de piață pentru produsele de pescuit și acvacultură 5.2: Încurajarea investițiilor în sectoarele de marketing și procesare
	M 22 - Articolul 68 Măsuri de marketing.	
	M 23 - Articolul 69 Prelucrarea produselor pescărești și de acvacultură	
6. Încurajarea punerii în aplicare a PMI.	M 24 - Articolul 80 alineatul (1) litera (a) Supravegherea maritimă integrată (SMI).	6.1: Dezvoltarea și implementarea Politicii Maritime Integrate

Măsurile ca principale purtătoare ale impactului POPAM 2014-20120 asupra mediului, au fost utilizate pentru a evalua efectele de mediu la nivelul Priorităților Uniunii selectate.

2.4 Identificarea altor planuri, programe, politici și strategii

Scopul analizei altor politici, planuri și strategii și a obiectivele lor de mediu este acela de a asigura faptul că relația cu alte documente și cerințele acestora este considerată, pentru a stabili dacă POPAM este afectat de factorii externi și pentru a contribui la identificarea obiectivelor SEA. POPAM va avea conexiuni cu alte planuri, programe și strategii existente și este influențat în mod direct și indirect de o serie de planuri, programe și strategii naționale și internaționale.

Tabelul de mai jos prezintă un rezumat al planurilor și programelor incluse în analiză, ca parte a procesului de elaborare a SEA, împărțit în funcție de sector sau de subiect. La nivelul acestor documente au fost analizate obiectivele/cerințele principale și modul în care obiectivele/cerințele ar putea fi relevante pentru dezvoltarea POPAM 2014 - 2020. Analiza a arătat faptul că, în majoritatea cazurilor, POPAM 2014 – 2020 fie va sprijini alte planuri și programe prin obiective similare, fie nu va avea nicio legătură cu acestea. Informații suplimentare cu privire la modul în care aceste obiective au conexiuni cu POPAM 2014 - 2020 sunt prezentate în Anexa B.

Lista planurilor, programelor, politicilor și strategiilor

Sector/Subiect	Titlul planului, programului, politicii și strategiei
Domeniul cadru al POPAM	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Uniunii Europene pentru Marea Neagră. Sinergia Mării Negre • Programul Strategic Național Multianual pentru Acvacultură • Strategia Națională a Sectorului Pescăresc (SNSP) pentru perioada 2014-2020. • POP 2007-2013; • Europa 2020 – Strategia europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; • Politica de Coeziune UE 2014-2020; • Politica Comună în domeniul Pescuitului; • Acordul de Parteneriat încheiat între România și CE pentru perioada de programare 2014-2020.
Dezvoltare durabilă	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia de dezvoltare durabilă CE (2009); • Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030.
Biodiversitate, floră și faună	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia UE pentru Biodiversitate pentru 2011 - 2020; • Strategia națională și planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2010 – 2020.
Economie/ Industrie	<ul style="list-style-type: none"> • Europa 2020 – Strategia europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; • Programul Național de Reformă (PNR) 2011-2013; • Strategia Națională privind Agenda Digitală a României 2014-2020; • Strategia națională de cercetare și inovare 2014 - 2020;

Sector/Subiect	Titlul planului, programului, politicii și strategiei
	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia națională pentru competitivitate 2014 – 2020; • Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă 2013-2020.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Națională de Management al Riscului de Inundații; • Planul de implementare pentru Directiva 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrații proveniți din surse agricole; • Planurile de amenajare a bazinelor hidrografice și Planurile de Management ale bazinelor hidrografice, Administrația Națională -"Apele Române"; • Planuri de restricții și folosire a apei în perioade deficitare.
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Rapoarte anuale asupra calității aerului;
Climă și energie	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice (2013); • Strategia Națională a României privind schimbările climatice 2013 - 2020; • Strategia Energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 actualizată pentru perioada 2011 – 2020 – în revizuire.
Populație și Sănătate publică	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Națională de Sănătate 2014-2020; • Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020; • Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014 – 2020; • Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții; • Strategia Națională pentru Dezvoltarea Infrastructurii Educaționale.
Resurse și deșeuri	<ul style="list-style-type: none"> • O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor – inițiativă majoră a Strategiei Europa 2020; • Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020/HG nr. 870/2013 privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014 - 2020; • Planul Național de Gestionare a Deșeurilor 2003 – 2013.
Patrimoniu cultural și peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Convenția europeană a peisajului 2004.

3. Aspecte relevante ale stării actuale a mediului și evoluția probabilă a acesteia fără implementarea Programului

Anexa 2 a HG nr. 1076/2004 subliniază faptul că raportul de mediu trebuie să descrie aspectele relevante ale stării actuale a mediului și evoluția sa probabilă în condițiile în care programul nu va fi implementat.

Starea mediului în România este monitorizată și evaluată în mod constant, iar rezultatele sunt publicate într-un raport specific privind starea mediului. Acest capitol al Raportului de Mediu se concentrează pe evaluarea stării actuale a mediului în baza celui mai recent raport disponibil cu privire la starea mediului, din 2013.

De asemenea, această secțiune oferă o scurtă analiză și sinteză a situației actuale în raport cu principalele subiecte relevante de mediu pentru POPAM.

Descrierea evoluției probabile a condițiilor de mediu, fără implementarea POPAM ("alternativa zero") reprezintă baza pentru evaluarea generală a programului.

3.1 Starea actuală a mediului

3.1.1 Biodiversitate, floră, faună

Faună, floră, biodiversitate–stare și tendințe (rezumat):

Diversitatea biologică, atât în ceea ce privește ecosistemele cât și speciile, este ridicată și reprezintă una dintre cele mai mari valori ale României. În prezent, suprafața ariilor naturale protejate de interes național, raportată la suprafața țării, este de 7%, iar suprafața totală a siturilor Natura 2000, raportată la suprafața țării, este de 22,68%. Pierderea biodiversității este un fenomen care necesită nu doar o abordare națională, ci și una internațională.

Descriere:

Ecosistemele de apă dulce și salmastră

În România au fost identificate următoarele categorii de sisteme acvatice:

- râuri permanente – 55.535 km, reprezentând 70 % din totalul cursurilor de apă;
- râuri nepermanente – 23.370 km, reprezentând 30 % din totalul cursurilor de apă;
- lacuri naturale – un număr de 117 cu suprafața mai mare de 0,5 km², dintre care 52 % sunt în Delta Dunării;
- lacuri de acumulare – un număr de 255 cu suprafața mai mare de 0,5 km²;
- ape tranzitorii – 174 km (fluviale 46 km și marine 128 km).

Habitatele naturale și seminaturale

Uniunea Europeană a dezvoltat un sistem de clasificare a habitatelor naturale europene, inclusiv a celor din România. Noțiunea de "habitat natural", așa cum este definită în *Directiva Habitate nr. 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice*, se referă la zone terestre sau acvatice ce se disting prin caracteristici geografice, abiotice și biotice, în întregime naturale sau seminaturale, fiind în mare parte similară cu noțiunea de ecosistem.

Habitatele naturale și seminaturale, întâlnite la nivel național caracterizează mediul acvatic, terestru și subteran. Acestea sunt habitate acvatice – habitate marine, costiere și de apă dulce,

habitate terestre – habitat de pădure, de pajiști și tufărișuri, habitat de turbării și zone umede, habitat de stepă și silvostepă; habitate subterane – habitat de peșteră.

În România sunt acceptate mai multe sisteme de clasificare a tipurilor de habitate, neexistând un sistem unitar. Ca urmare a studiilor efectuate prin Programul CORINE Biotops au fost identificate 783 tipuri de habitate în 261 de zone de pe întreg teritoriul țării.

Sistemul de arii naturale protejate

Mediul natural din România se caracterizează, în general, printr-o stare bună de conservare a resurselor naturale de sol și apă. Totuși, o parte din aceste resurse sunt supuse unor factori de presiune cu efecte asupra potențialului lor productiv, cantitativ și calitativ. România este una dintre cele mai importante țări din UE în ceea ce privește diversitatea biologică. De asemenea, în România se regăsesc cele mai multe regiuni bio-geografice de la nivelul UE, respectiv 5 din cele 9 existente, cu următoarea dispunere: continentală (53% din suprafața țării), alpină (23%), stepică (17%), panonică (6%) și pontică.

În 2011, siturile Natura 2000 ocupau 5.406.718 ha, reprezentând 22,7% din suprafața fondului funciar (locul 7 la nivelul UE-27), din care SPA - 3.554.250 ha și SCI - 3.995.251 ha. Astfel, 12,5% din SAU și 38,6 % din suprafața FFN se regăsește în siturile Natura 2000.

Siturile Natura 2000 se administrează în baza principiilor unei dezvoltări durabile, având ca scop găsirea unor soluții care să permită desfășurarea activităților economice simultan cu conservarea biodiversității.

În contextul internațional de preocupare privind pierderea accelerată de biodiversitate, Uniunea Europeană și-a asumat rolul de lider în ceea ce privește definirea unor acțiuni și măsuri care să asigure conservarea speciilor sălbatice și a habitatelor naturale de interes comunitar, conform *Opțiunilor pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul UE* specificate în Comunicarea Comisiei nr. 4 final/19.01.2010 către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Planul Strategic are ca scop reducerea ratei actuale de distrugere a biodiversității la nivel global, regional și național și trebuie transpus în mod corespunzător la nivelul statelor membre. Acțiunile implementate în acest sens au presupus și crearea unei rețele care include un eșantion reprezentativ din toate speciile și habitatele naturale de interes comunitar, în vederea protejării corespunzătoare a acestora, garantând astfel viabilitatea acestora pe termen lung. Această rețea – numită Natura 2000 – se opune tendinței actuale de fragmentare a habitatelor naturale și are ca fundament faptul că dezvoltarea sistemelor socio-economice poate fi realizată numai pe baza sistemelor ecologice naturale și semi-naturale.

Scopul rețelei Natura 2000 nu este acela de a crea sanctuare care să excludă sistematic prezența oricărei activități umane. Conservarea biodiversității în aceste zone va necesita, de fapt, menținerea și promovarea unor activități umane, care să nu afecteze semnificativ habitatele și diversitatea biologică. Din acest motiv, statele membre trebuie să stabilească un regim general de protejare a siturilor Natura 2000, constând din măsuri și inițiative pozitive, bazate pe stabilirea unor planuri de management sau a unor acțiuni cu caracter statutar, administrativ sau contractual.

Natura 2000 reprezintă o rețea de zone desemnate de pe teritoriul Uniunii Europene în cadrul căreia sunt conservate specii și habitate vulnerabile la nivelul întregului continent. Programul Natura 2000 are la bază două Directive ale Uniunii Europene denumite generic Directiva Păsări și Directiva Habitare, directive transpuse în legislația națională prin OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Obiectivul principal al rețelei Europene de zone protejate NATURA 2000 - desemnate pe baza Directivei Păsări respectiv Directivei Habitate - este ca aceste zone să asigure pe termen lung „statutul de conservare favorabilă” a speciilor pentru fiecare sit desemnat.

Evaluarea „statutului de conservare favorabilă” a habitatelor și speciilor de interes european raportată la nivel național este încă în proces de implementare, România trebuind să raporteze periodic către Comisia Europeană, situația cu privire la îndeplinirea acestui obiectiv. Singurul indicator obiectiv și cantitativ cu privire la statutul unei specii într-o anumită zonă este mărimea populației, respectiv schimbarea mărimii populațiilor. Este, deci, esențial ca impactul unor investiții asupra acelor specii pentru care zona a fost desemnată ca sit Natura 2000, să fie evaluat complet prin metode științifice. În majoritatea cazurilor impactul poate fi minimalizat sau sensibil micșorat prin selectarea atentă și implementarea corectă a metodelor de diminuare a impactului.

Ca urmare a finalizării Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013 (axa IV – Biodiversitate), în perioada următoare se vor aproba planuri de management pentru mai multe situri Natura 2000 la nivel național, indicatorul de axă fiind de 243 de planuri de management. Conform datelor furnizate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, la jumătatea anului 2013 existau doar 2 Planuri de management aprobate pentru cele 383 zone SCI și 148 SPA desemnate la nivelul țării. Prin intrarea în vigoare a acestor planuri, managementul activ al acestor suprafețe va putea fi realizat iar impactul investițiilor asupra obiectivelor de conservare poate fi minimizat prin selectarea în baza unor criterii științifice a acelor zone din interiorul siturilor Natura 2000 unde anumite categorii de investiții sunt posibile fără a avea un impact negativ asupra habitatelor și speciilor de importanță comunitară.

Pentru asigurarea măsurilor speciale de protecție și conservare „in situ” a bunurilor patrimoniului natural, pe lângă sistemul de gestionare instituit prin desemnarea siturilor Natura 2000, în România există un sistem național de arii naturale protejate funcțional, dezvoltat în timp, care acoperă o suprafață semnificativă la nivel național (suprafețe ocupate în anul 2012: rezervații ale biosferei – 664.446 ha; parcuri naționale – 316.782 ha; parcuri naturale - 772.810 ha; rezervații științifice, monumente ale naturii, rezervații naturale – 387.387 ha; zone umede de importanță internațională – 804.497 ha).

La nivel național, a fost identificat un număr de 783 tipuri de habitate, din care 196 habitate specifice pajiștilor, 206 habitate forestiere și 135 habitate specifice celorlalte tipuri de terenuri agricole, 13 habitate de coastă, 143 habitate specifice zonelor umede și 90 habitate specifice dunelor și zonelor stâncoase.

Diversitatea ecosistemelor/habitatelor naturale este completată de diversitatea remarcabilă a speciilor. Astfel, în România, în zonele desemnate ca IBA sunt prezente păsări care dețin o pondere importantă din populația la nivel UE – 27, cum ar fi *Lanius minor* (cca. 97%), *Falco vespertinus* (cca. 58%), *Crex crex* (cca. 28%) etc., iar în unele dintre IBA sunt prezente și păsări care sunt vulnerabile, periclitate sau rare, numărul de exemplare din aceste specii de păsări fiind foarte mic, acestea fiind amenințate de scăderea numărului de exemplare.

Conform Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014-2020, amenințările directe asupra biodiversității în România sunt:

1. Conversia terenurilor;
2. Dezvoltarea infrastructurii;
3. Extinderea și dezvoltarea așezărilor umane;
4. Lucrările hidrotehnice

5. Supraexploatarea resurselor naturale;
6. Exploatarea neadecvată a resurselor neregenerabile;
7. Speciile invazive;
8. Schimbările climatice;
9. Poluarea.

Dintre amenințările enunțate anterior, luând în considerare și obiectivele POPAM 2014-2020, o atenție crescută trebuie alocată conversiei terenurilor. Această amenințare reprezintă cauza principală a pierderii de biodiversitate, ducând la degradarea, distrugerea și fragmentarea habitatelor și implicat la declinul populațiilor naturale.

Prin Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014-2020, România își propune, pe termen mediu 2014-2020, următoarele direcții de acțiune generale:

Direcția de acțiune 1: Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020;

Direcția de acțiune 2: Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020;

Direcția de acțiune 3: Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020;

Direcția de acțiune 4: Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Obiective strategice:

- A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general și asigurarea resurselor financiare;
- B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate;
- C. Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru speciile sălbatice protejate;
- D. Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice;
- E. Conservarea ex-situ;
- F. Controlul speciilor invazive;
- G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestora;
- H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, inovațiilor și practicilor tradiționale;
- I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie;
- J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului.

De asemenea, conform prevederilor art. 6 alin. (2) din Directiva „Habitat”, statele membre trebuie să ia măsurile adecvate pentru a evita deteriorarea habitatelor naturale și a habitatelor speciilor, perturbarea speciilor pentru care zonele au fost desemnate, în măsura în care astfel de perturbări sunt susceptibile de a avea un efect negativ semnificativ. Aceste măsuri presupun, printre altele, evaluarea impactului activităților/ planurilor/ proiectelor situate atât în perimetrul ariei respective, cât și în afară și care pot afecta starea de conservare a speciilor sălbatice și habitatelor naturale ce fac obiectul desemnării siturilor Natura 2000. De altfel, prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările ulterioare, precizează că, în cadrul Siturilor de importanță comunitară și Ariilor speciale de conservare, sunt interzise activitățile care pot să genereze poluarea sau deteriorarea habitatelor, precum și perturbări ale speciilor pentru care au fost desemnate ariile respective, atunci când aceste

activități au un efect semnificativ, având în vedere obiectivele de protecție și conservare a speciilor și habitatelor.

3.1.2 Apa

Apa- stare și tendințe (rezumat):

Gestionarea durabilă și nivelul calitativ și cantitativ al apei vor continua să fie temele dominante în ceea ce privește resursele de apă. Conformarea cu Directiva-Cadru privind „Apa” va necesita un efort susținut.

Descriere

Resursele de apă dulce ale României sunt reduse și distribuite neuniform, ceea ce încadrează România în categoria țărilor cu resurse sărace de apă. Cu o rețea hidrografică de 78.905 km și un volum de apă al râurilor interioare de 40 miliarde m³, cantitatea medie de apă disponibilă pe locuitor este de 2.100 m³ apă/loc/an, jumătate din media europeană (4.230 m³ apă/loc/an). Acest nivel pentru România a fost stabilit fără a se lua în calcul potențialul hidrologic al Dunării (62% din total țară), deoarece acesta poate fi exploatat economic doar parțial (20-30 km³/an), ca urmare a costurilor mari de pompare și a altor factori care îngreunează gestionarea sa. În ceea ce privește calitatea apelor, aceasta este bună și foarte bună (90,8% din totalul cursurilor de apă codificate se încadrează în clasele I și II).

O parte semnificativă din teritoriul țării resimte efectele negative ale secetei, ale rezervelor de apă insuficiente și ale sistemelor de irigații slab funcționale. Absența sau gradul mare de degradare al infrastructurii de irigații a făcut ca, aproximativ 48% din suprafața agricolă totală (7,1 mil ha, în 2006) să fie afectată de aceste fenomene (cele mai afectate zone au fost Câmpia Română, sudul Moldovei și Dobrogea). Volumul de apă utilizat pentru irigații a crescut cu 52,65%, de la 212.979 mii m³ în 2010, la 325.127 mii m³ în 2012 însă agricultura românească continuă să fie dependentă de factorii climatici. Efectele negative ale acestui fenomen se reflectă, în principal, în randamentele scăzute înregistrate la principalele culturi (35-60% din potențial).

România a elaborat în 2009 și implementează Planul Național de Management, împreună cu cele 11 Planuri de management ale bazinelor/ spațiilor hidrografice și Planul național de management aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României. Conform informațiilor cuprinse în plan, 97,4% din suprafața României face parte din districtul hidrografic internațional al Dunării (DHID), reprezentând aproximativ 29% din suprafața acestuia.

Partea românească a DHID cuprinde 11 sub-bazine hidrografice. Din totalul de 142 de corpuri de apă subterană monitorizate în acest district hidrografic, 31 sunt în stare chimică proastă. Poluanții care duc la neatingerea stării chimice bune sunt azotații (17 corpuri de apă subterană) și amoniul (14 corpuri de apă subterană). 64% din totalul corpurilor de apă de suprafață din România au fost evaluate ca fiind în stare ecologică bună sau mai bună. Numai în cazul a mai puțin de 2% din corpurile de apă de suprafață evaluarea a indicat o stare ecologică slabă sau proastă. Circa 91,6% din corpurile de apă de suprafață din România au fost evaluate în anul 2010 ca având o calitate bună în ceea ce privește poluarea cu nitrați, circa 8,4% ca având o calitate moderată, evaluările indicând că nu au fost identificate corpuri de apă de suprafață cu o calitate scăzută. În ceea ce privește calitatea apelor subterane, 84,4% au fost identificate ca având o calitate ridicată, 6,7% moderată și 8,9% scăzută.

Una dintre cerințele esențiale ale Directivei Cadru privind Apa este stabilirea obiectivelor de calitate pentru toate corpurile de apă și implicit dezvoltarea de programe de măsuri, pentru atingerea acestor obiective, cum sunt:

- Prevenirea deteriorării stării apelor de suprafață și subterane;
- Protecția și refacerea tuturor corpurilor de apă de suprafață, inclusiv a celor care fac obiectul desemnării corpurilor de apă puternic modificate și artificiale, precum și a corpurilor de apă subterană în vederea atingerii "stării bune" până în 2015;
- Protecția și refacerea corpurilor de apă puternic modificate și artificiale în vederea atingerii "potențialului ecologic bun" și a "stării chimice bune" până în 2015;
- Reducerea progresivă a poluării cu substanțe prioritare și încetarea evacuărilor de substanțe prioritare periculoase în apele de suprafață prin implementarea măsurilor necesare;
- Reducerea tendințelor semnificative și susținute de creștere ale poluanților în apele subterane;
- Atingerea standardelor și obiectivelor stabilite pentru zonele protejate de către legislația comunitară.
- Aglomerările umane (identificate în conformitate cu cerințele Directivei privind epurarea apelor uzate urbane - Directiva 91/271/EEC), ce au peste 2000 locuitori echivalenți (l.e.) care au sisteme de colectare a apelor uzate cu sau fără stații de epurare și care evacuează în resursele de apă, precum și aglomerările < 2000 l.e. sunt considerate surse semnificative punctiforme dacă au sistem de canalizare centralizat; de asemenea, sunt considerate surse semnificative de poluare, aglomerările umane cu sistem de canalizare unitar care nu au capacitatea de a colecta și epura amestecul de ape uzate și ape pluviale în perioadele cu ploi intense;

Sunt considerate surse de poluare a apei:

- în sectorul industrial, instalațiile care intră sub incidența Directivei privind prevenirea și controlul integrat al poluării – 96/61/EC (Directiva IPPC) - inclusiv unitățile care sunt inventariate în Registrul Poluanților Emiși (EPER) sau în Registrul Poluanților Emiși și Transferați (E-PRTR) care sunt relevante pentru factorul de mediu - apă;
- în sectorul agricol:
 - unitățile care evacuează substanțe periculoase (lista I și II) și/sau substanțe prioritare peste limitele legislației în vigoare (în conformitate cu cerințele Directivei 2006/11/EC care înlocuiește Directiva 76/464/EEC privind poluarea cauzată de substanțele periculoase evacuate în mediul acvatic al Comunității;
 - ferme zootehnice ce intră sub incidența Directivei privind prevenirea și controlul integrat al poluării – 96/61/EC (Directiva IPPC) - inclusiv unitățile care sunt inventariate în Registrul Poluanților Emiși (EPER) care sunt relevanți pentru factorul de mediu - apă;
 - alte unități agricole cu evacuare punctiformă și care nu se conformează legislației în vigoare privind factorul de mediu apă.

În ceea ce privește **sursele difuze de poluare semnificative**, acestea au fost identificate în Planul Național de Management cu referire la modul de utilizare al terenului și sunt:

- Aglomerările umane/localitățile care nu au sisteme de colectare a apelor uzate sau sisteme corespunzătoare de colectare și eliminare a nămolului din stațiile de epurare, precum și localitățile care au depozite de deșeuri municipale neconforme;
- Ferme agrozootehnice care nu au sisteme corespunzătoare de stocare/utilizare a dejecțiilor, localitățile identificate ca fiind zone vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, unități care utilizează pesticide și nu se conformează legislației în vigoare, alte unități/activități agricole care pot conduce la emisii difuze semnificative;
- Depozite de materii prime, produse finite, produse auxiliare, stocare de deșeuri neconforme, unități ce produc poluări accidentale difuze, situri industriale abandonate.

În ceea ce privește **sursele difuze de poluare principale**, acestea au fost identificate în Planul Național de Management cu referire la modul de utilizare al terenului și sunt:

- aglomerările umane/localitățile care nu au sisteme de colectare a apelor uzate sau sisteme corespunzătoare de colectare și eliminare a nămolului din stațiile de epurare, precum și localitățile care au depozite de deșeuri municipale neconforme;
- ferme agrozootehnice care nu au sisteme corespunzătoare de stocare/utilizare a dejecțiilor, localitățile identificate ca fiind zone vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, unități care utilizează pesticide și nu se conformează legislației în vigoare, alte unități/activități agricole care pot conduce la emisii difuze semnificative;
- depozite de materii prime, produse finite, produse auxiliare, depozite de deșeuri neconforme, unități ce produc poluări accidentale difuze, situri industriale abandonate.

Nitrații și fosfații în râuri și lacuri

În mod natural nitrații (NO₃) și fosfații (PO₄) din ape provin din dejecțiile animalelor acvatice (peștilor cu precădere), din solul ce formează cuveta lacustră sau din descompunerea materiei organice specifice acviferului. Surplusul de fosfați și nitrați provine din activitățile antropice, respectiv din dejecții umane și din diverse surse industriale și agricole (îngrășăminte și dejecții animaliere). Agricultură și creșterea animalelor antrenează o poluare importantă în apele subterane, cel mai adesea cumulativă și persistentă în straturile de apă.

La nivelul întregii țări, în anul 2008, există un număr de 1963 localități stabilite (și aprobate prin Ordinul comun nr.1552/743/2008 al Ministrului mediului și dezvoltării durabile și al Ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, publicat în M.Of. nr.851/18.12.2008) drept zone vulnerabile la poluarea cu nitrați, repartizate în cele 8 regiuni de dezvoltare economică. Prin ordin se prevede revizuirea zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, la nivel de cadastru agricol, și întocmirea hărților cu aceste zone.

Apele subterane – calitatea apelor subterane la nivel național

Cauzele contaminării acviferului freatic cu azotați sunt multiple și au un caracter cumulativ. Cele două surse majore ale contaminării cu azotați sunt:

- spălarea permanentă a solului impregnat cu compuși cu azot proveniți din aplicarea îngrășămintelor chimice pe unele categorii de terenuri arabile, de către precipitațiile atmosferice și apa de la irigații,
- evacuarea de ape uzate încărcate cu azotați în apele de suprafață.

În anul 2012 cele mai mari concentrații de azotați s-au înregistrat în:

- spațiul hidrografic Banat, în forajele de control a poluării amplasate pe corpurile de apă ROBA01, ROBA02 și ROBA03;
- spațiul hidrografic Dobrogea-Litoral, în forajele de control a poluării amplasate pe corpurile de apă RODL01, 02, 04,05, 09, 10;
- bazinul hidrografic Jiu, în forajele ce aparțin corpurilor de apă ROJI05 și 06;
- bazinul hidrografic Olt, în corpurile de apă ROOT02, 07 și 08;
- spațiul hidrografic Argeș-Vedea, în corpurile ROAG03, 05, 08 și 09;
- bazinul hidrografic Siret, pe corpul de apă ROSI05;
- bazinul hidrografic Prut, pentru corpurile de apă subterană: ROPR02, ROPR03, ROPR04 și ROPR07;
- spațiul hidrografic Buzău - Ialomița, pentru corpurile de apă ROIL12, ROIL13 și ROIL14.

Factorii poluatori majori cu un impact negativ asupra calității apei subterane pot fi: substanțe chimice periculoase (îngrășăminte chimice, pesticide, metale grele etc.), deșeuri agro - zootehnice, deșeuri municipale și asimilabile acestora. De asemenea, calitatea apei subterane este afectată prin poluarea produsă ca urmare a necorelării creșterii capacităților de producție în agricultură și a dezvoltării urbane, cu modernizarea lucrărilor de canalizare și realizarea stațiilor de epurare, exploatarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare existente, lipsa unui sistem organizat de colectare, depozitare și gestionare a deșeurilor și nămolurilor rezultate din epurarea apelor uzate urbane.

Astfel, la nivel național, nivelele de colectare și epurare a încărcării organice biodegradabile (exprimat în %) din aglomerările umane cu mai mult de 2.000 I.e. au crescut în ultimii ani. În anul 2012, valorile nivelelor de colectare și epurare a încărcării organice biodegradabile au fost de 58,95 % pentru colectarea apelor uzate, respectiv 48,32% pentru epurarea apelor uzate, crescând cu cca. 12% pentru colectarea apelor uzate față de anul 2007, respectiv cu cca. 11% pentru epurarea apelor uzate. Țintele de realizat pentru termenul de tranziție - anul 2013 - sunt cca. 69% pentru colectarea apelor uzate și cca. 61% pentru epurarea apelor uzate, cu asigurarea conformării aglomerărilor umane cu mai mult de 10.000 I.e. în ceea ce privește colectarea apelor uzate.

Nitrați

Directiva 91/676/EEC privind protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrații proveniți din surse agricole, amendată de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003.

Pentru fermele zootehnice se aplică mai multe tipuri de măsuri, dintre care enumerăm:

- Construcția/reabilitarea sistemelor de colectare a apelor uzate;
- Construcția/ modernizarea/extinderea/ reabilitarea stației de epurare (treapta mecanică, treapta biologică, eventual treapta terțiară, dezinfecție) – în cazul evacuării în apele de suprafață;
- Construcția/ impermeabilizarea bazinelor de stocare ape uzate/epurate și utilizarea lor ca apă de spălare și/sau irigare;
- Construcția/reabilitarea platformelor de depozitare a nămolului rezultat în urma epurării apelor uzate;
- Construcția platformelor de stocare a gunoiului de grajd (ferme cu pat uscat) pentru perioadele de interdicție a aplicării;

- Aplicarea BAT - IPPC (cele mai bune tehnici disponibile existente) la nivelul fermelor zootehnice cu creștere intensivă a porcilor și păsărilor;
- Întocmirea Planurilor de fertilizare;
- Alte tipuri de măsuri.

Planurile de management bazinal:

Importanța Planului de management al bazinului hidrografic este deosebită pentru protejarea apelor. PMBH reprezintă instrumentul pentru implementarea Directivei Cadru Apă reglementat prin Articolul 13 și anexa VII și are drept scop gospodărirea echilibrată a resurselor de apă precum și protecția ecosistemelor acvatice, având ca obiectiv principal atingerea unei „stări bune” a apelor de suprafață și subterane.

Planul de management bazinal este în strânsă corelație cu dezvoltarea socio-economică și prezintă punctul de plecare pentru măsurile aferente activităților antropice, inclusiv măsurile de gospodărire a apelor la nivel bazinal și local și evidențiază factorii majori care influențează gospodărirea apei într-un bazin hidrografic. De asemenea, prin Planul de management se stabilesc deciziile necesare în economia apei și pentru dezvoltarea de obiective pentru o gospodărire durabilă, unitară, echilibrată și complexă a resurselor de apă. Ca infrastructură de bază a economiei, managementul apelor trebuie să ofere soluții pentru asigurarea în prezent și în viitor a necesarului de apă al populației și economiei, pornind de la caracterul regenerabil, dar limitativ, al resurselor de apă dulce, precum și de la principiile gospodăririi unitare pe bazine hidrografice a resurselor de suprafață și subterane, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

Planurile de amenajare a bazinului hidrografic (PABH) și Planurile de Management al bazinului hidrografic (PMBH). Schemele directe fixează într-o manieră generală și armonioasă, obiectivele de calitate și cantitate a apelor, urmărind să se asigure:

- o stare bună a apelor de suprafață sau, pentru corpurile de apă artificiale sau puternic modificate, un potențial ecologic bun și o stare chimică bună a apelor de suprafață;
- o stare chimică bună și un echilibru între cantitatea de apă prelevată și reîncărcarea apelor pentru toate resursele de apă subterană;
- realizarea obiectivelor special definite pentru zonele protejate, cu scopul de a reduce tratamentul necesar pentru producția de apă destinată consumului uman.

În cadrul planurilor bazinale de management, măsurile de bază, stabilite pentru fiecare fermă piscicolă identificată ca fiind presiune semnificativă, au termene de finalizare perioada 2007- 2015. Costul total al investițiilor necesare pentru implementarea măsurilor la nivelul fermelor piscicole a fost evaluat la 84,45 milioane Euro. La sfârșitul anului 2012, costurile de investiții ale măsurilor pentru fermele piscicole au fost de 36,4 milioane Euro, ceea ce reprezintă 43% față de cele planificate până în anul 2015.

3.1.3 Sol

Sol- stare și tendințe (rezumat):

Eroziunea, compactarea, depozitarea deșeurilor, precum și neîndeplinirea obligațiilor de mediu reprezintă cel mai important risc asupra solului și a capacității sale de absorbție. Depozitarea la

nivelul solului este încă opțiunea predominantă de eliminare a deșeurilor în România, depozitarea ilegală a deșeurilor rămânând o practică comună.

Descriere

În România, utilizarea input-urilor agro-chimice reprezentate de fertilizanți, pesticide etc., conduce la o presiune în general scăzută asupra solului și apei. Astfel, în anul 2012, cantitatea de îngrășăminte chimice și pesticide a scăzut față de anul 2005 cu 5%, respectiv 15%. Avantajul alocărilor reduse de input-uri agro-chimice este anulat de utilizarea neuniformă a acestora, având ca efect apariția unor zone de risc de poluare cu nutrienți.

Comparativ cu țările membre ale Uniunii Europene, solurile din România nu sunt în situația de a fi „saturate” cu produse de uz fitosanitar, consumul mediu în țara noastră la hectar de teren arabil scăzând în perioada 2000 - 2012, de la 1,18 kg substanță activă/ha, la 0,70kg substanță activă /ha.

Poluarea cu reziduuri zootehnice: inventarele efectuate, în perioada 1992-1998, arată că suprafața solurilor afectate era de circa 5.000 ha. Ca urmare a scăderii șeptelului, au scăzut și cantitățile de poluanți zootehnici, iar trecerea de la creșterea animalelor în complexe, la creșterea în gospodăria, a redus, într-o anumită măsură, concentrarea reziduurilor în anumite puncte și disiparea reziduurilor pe suprafețe mai întinse, dar cu o încărcare mai redusă. Din datele preliminare ale ultimei inventarieri a terenurilor poluate, a rezultat doar suprafața de 4.973 ha ca fiind afectată de reziduuri zootehnice.

Procesele naturale și/sau antropice care afectează calitatea solurilor sunt:

- Compactarea primară și/sau secundară, inventariată pe 1.553.276 ha, din care foarte puternic și excesiv pe 214.081 ha. Cele mai mari suprafețe se regăsesc în regiunile Vest (32,4%), Nord-Est (28,5%), Sud-Muntenia (14,7%) și Centru (12,2%);
- Poluarea produsă prin sedimente datorită eroziunii (colmatare) (cod 16), semnalată în 8 județe pe 13.299 ha, din care puternică pe 4.808 ha, foarte puternică și excesivă pe 2.014 ha. Aproximativ 85% din suprafața afectată este situată în regiunea Nord-Est (11.293 ha).

Restricții ale calității solurilor sunt generate de:

- Seceta care se poate manifesta pe circa 7,1 milioane ha, din care, pe cea mai mare parte a celor 3,2 milioane ha amenajate anterior cu lucrări de irigație; în anii 2006-2007 au fost înregistrate ca fiind afectate de secetă;
- Excesul periodic de umiditate în sol care afectează circa 3,8 milioane ha, din care o mare parte din perimetrele cu lucrări de desecare-drenaj, care nu funcționează cu eficiența scontată;
- Eroziunea hidrică care este prezentă în diferite grade pe 6,3 milioane ha, dintre care circa 2,3 milioane amenajate cu lucrări antierozionale, în prezent degradate puternic în cea mai mare parte;
- Eroziunea eoliană care se manifestă pe aproape 0,4 milioane ha, cu pericol de extindere, cunoscând că, în ultimii ani, s-au defrișat unele păduri și perdele de protecție din zone cu soluri nisipoase, susceptibile acestui proces de degradare;
- Conținutul excesiv de schelet în partea superioară a solului care afectează circa 0,3 milioane ha;

- Sărăturarea solului care se resimte pe circa 0,6 milioane ha, cu unele tendințe de agravare în perimetrele irigate sau drenate și irațional exploatate;
- Deteriorarea structurii și compactarea secundară a solului care se manifestă pe circa 6,5 milioane ha;
- Poluarea fizico-chimică și chimică a solului care afectează circa 0,9 milioane ha;
- Distrugerea solului prin diverse lucrări de excavare care afectează circa 24.000 ha, aceasta constituind forma cea mai gravă de deteriorare a solului, întâlnită în cazul exploatărilor miniere la zi;
- Acoperirea solului cu deșeuri și reziduuri solide ce a determinat scoaterea din circuitul agricol a circa 18.000 ha de terenuri agricole.

3.1.4 Aer

Aer-stare și tendințe (rezumat):

Creșterea concentrației emisiilor anumitor poluanți atmosferici este strâns legată de activitățile industriale și de dezvoltarea sectoarelor economice precum producția de energie și transport.

Descriere

Emisiile GES din agricultură și activitățile rurale, în România, sunt reduse. Emisiile GES din agricultură au înregistrat o scădere de 6,4% în 2011 (18.941,5 Gg echivalent CO₂) față de 2007 (20.236,9 Gg echivalent CO₂), și de 48,4% față de anul de referință 1990, înregistrând un nivel scăzut al emisiilor de GES comparativ cu celelalte state membre (locul 24 la nivelul UE-27 în ceea ce privește emisiile GES pe ha de SAU).

Conform scenariilor climatice, în România se așteaptă ca temperatura medie anuală spre sfârșitul secolului XXI să crească cu cca. 4 – 4,5°C, spre deosebire de marea majoritate a zonei temperat continentale unde se așteaptă o creștere medie de 3 – 4°C. De altfel, tendința de creștere a temperaturilor și scădere a nivelului precipitațiilor se poate observa deja și din evoluțiile înregistrate în ultimii ani. Primele 5 cele mai călduroase și mai secetoase luni iulie din ultimii 61 de ani au fost înregistrate în ultimele 2 decenii.

Evoluția poluanților emiși în aer în perioada 2007-2011

În urma analizei evoluției cantităților de poluanți emiși în aer la nivel național, în perioada 2007-2011 s-a înregistrat tendința descrescătoare a cantităților totale de poluanți la nivel național pentru gazele cu efect de seră (CO₂, CO, NH₃) și a precursorilor (SOX), a emisiilor de NOX, PM₁₀, CH₄, NMVOC, cât și a emisiilor de metale grele.

- CO₂ – în anul 2010 a înregistrat o scădere maximă cu aproximativ 32% față de anul 2007 și cu 20,18% față de 2008, anul 2011 reprezentând o ușoară creștere față de anul 2010;
- CO – a înregistrat cea mai scăzută valoare în anul 2009 cu aproximativ 60% mai puțin față de 2007, cu aproximativ 43% mai puțin față de 2008 și cu aproximativ 3% mai puțin față de 2010, anul 2011 reprezentând o evoluție relativ constantă;
- NOX – a înregistrat cea mai scăzută valoare în anul 2010 cu aproximativ 41% mai puțin față de 2007, cu aproximativ 36% mai puțin față de 2008 și cu aproximativ 14% mai puțin față de 2009, anul 2011 reprezentând o evoluție relativ constantă;

- SOX – înregistrează o continuă scădere, totalul național în anul 2011 fiind cu aproximativ 43% mai mic față de 2007, cu aproximativ 42% mai mic față de 2008, cu aproximativ 31% mai mic față de 2009 și cu aproximativ 9% mai mic față de 2010;
- CH4 – înregistrează o continuă scădere față de 2007, scăderea fiind mai importantă în anii 2008 (cu aproximativ 45.29%) și 2009 (cu aproximativ 44%), anii 2010 și 2011 având o evoluție relativ constantă;
- NH3 – înregistrează o continuă scădere față de 2007 până în anul 2010 (cu aproximativ 40% mai mică față de 2007), anul 2011 reprezentând o ușoară creștere cu aproximativ 5% față de 2010;
- Ni – a înregistrat o creștere în perioada 2007-2010 urmată de o scădere în anul 2011 (cu aproximativ 32% mai mică) față de 2010 ;
- Cr – a înregistrat o scădere în perioada 2007-2010, de la 937 Kg/an la 0 Kg/an în 2010 înregistrând în anul 2011 o creștere cu aproximativ 47% față de 2007;
- PFC – a avut un caracter de descreștere în perioada 2007-2009, înregistrând în acest ultim an cea mai mică valoare, cu aproximativ 83% mai mică față de 2007, urmată de o ușoară creștere în anii 2010 și 2011, păstrând însă decalajul de aproximativ cu 72% mai mică decât valoarea din 2007;
- Zn – a înregistrat o descreștere în perioada 2007-2009, cu valoarea minimă în 2009, cu aproximativ 95% mai mică față de valoarea din 2007, urmată de o ușoară creștere în 2010, respectiv 2011, valoare cu aproximativ 92% mai mică decât valoarea din 2007;
- Pb – a înregistrat o scădere continuă în intervalul 2007-2009, cu 81% mai mic în 2009 față de 2007, aceasta fiind cea mai mică valoare raportată din perioadă. În 2010, cantitatea totală anuală raportată are o mică creștere față de anul anterior iar în 2011 valoarea raportată înregistrează o nouă scădere cu aproximativ 64% față de 2010 respectiv cu 63% față de 2009, 89% față de 2008 și 93% față de 2007;
- Cd – a înregistrat o scădere continuă în intervalul 2007-2009, cu 81% mai mic în 2009 față de 2007, aceasta fiind cea mai mică valoare raportată din perioadă. În 2010 cantitatea totală anuală raportată are o mică creștere față de anul anterior iar în 2011 valoarea raportată a înregistrat o nouă scădere cu aproximativ 63% mai mică față de 2010, cu aproximativ 62% mai mică față de 2009, cu 89% față de 2008 și cu 93% față de 2007;
- Hg – a avut o evoluție generală descendentă, cu o ușoară creștere de 2% în 2008 urmată de o scădere cu 47% în 2009 față de 2007 și o mică creștere în 2010. Valoarea raportată în 2011 este cu 7% mai mare față de 2010, cu 5% mai mică față de 2010, cu 50% mai mică față de 2008 și cu 49% mai mică față de 2007;
- NMVOC – în perioada 2007-2011 a avut o evoluție constantă descendentă, în anul 2011 înregistrând cea mai scăzută valoare raportată mai mică cu 75% față de 2007, cu 75% față de 2008, cu 57% față de 2009 și cu 43% față de 2010;
- PM10 – a înregistrat în anul 2008 o scădere ușoară de 6% față de 2007 după care a urmat o scădere importantă cu aproximativ 42% în anul 2009. În intervalul 2009-2011, variația a fost sensibil constantă. Cantitatea totală națională raportată în 2011 este cu 3% mai mare față de anul 2010, cu 7% mai mică față de cea din anul 2009, cu 42% mai mică față de 2008, cu 42% mai mică față de 2008 și cu 46% mai mică față de 2007.

3.1.5 Factori climatici

Schimbări climatice - stare și tendințe (rezumat):

Impactul schimbărilor climatice acționează ca o constrângere asupra tuturor aspectelor de mediu existente. Tendințele actuale sunt caracterizate de veri uscate, schimbări în modelele de migrație a speciilor și mai multă presiune asupra biodiversității, creșterea temperaturii, precipitații, risc crescut de inundații și creșterea numărului de evenimente meteorologice extreme.

Descriere

Conform scenariilor climatice, în România se așteaptă ca temperatura medie anuală spre sfârșitul secolului XXI să crească cu cca. 4 – 4.5°C, spre deosebire de marea majoritate a zonei temperat continentale unde se așteaptă o creștere medie de 3 – 4°C. De altfel, tendința de creștere a temperaturilor și scădere a nivelului precipitațiilor în România se poate observa deja și din evoluțiile înregistrate în ultimii ani. Primele 5 cele mai călduroase și mai secetoase luni iulie din ultimii 61 de ani au fost înregistrate în ultimele 2 decenii.

Acțiuni pentru atenuarea și adaptarea la schimbări climatice

Schema europeană de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU ETS) este un instrument creat pentru a sprijini Statele Membre în vederea promovării reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră într-un mod eficient din punct de vedere economic. Acesta este un instrument util pentru atenuarea schimbărilor climatice. Mecanismul are la bază principiul “cap and trade” (limitează și comercializează), astfel încât operatorii care dețin instalații în care se desfășoară activități reglementate de HG nr. 780/2006 au posibilitatea de a tranzacționa certificatele de emisii de gaze cu efect de seră în situația în care aceștia respectă limitele pentru emisiile de CO₂ stabilite fie prin Planul Național de Alocare, fie ca urmare a alocării certificatelor din Rezerva pentru instalațiile nou intrate în schemă.

Cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră generată de instalațiile EU ETS în anul 2012 a fost de 47.857.376 t CO₂, comparativ cu valoarea de 75.172.503t CO₂, reprezentând numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate pentru același an. Luând ca referință emisiile verificate generate de instalațiile participante la schemă în anul 2011, se observă faptul că emisiile au scăzut în anul 2012 cu 6,6% față de anul precedent, din cauza scăderii producției industriale, pe fondul crizei economice.

Sub aspectul ponderii emisiilor sectoarelor EU ETS în totalul emisiilor verificate, aferente anului 2012, sectorul energie reprezintă 74,5% din totalul emisiilor, acest sector având și cel mai mare număr de instalații care intră sub incidența schemei. Emisiile de CO₂ generate de instalațiile pentru producerea clincherului de ciment reprezintă 10,2%, în timp ce instalațiile pentru rafinarea produselor petroliere au avut o pondere de 4,7%, iar în cazul instalațiilor pentru producerea și procesarea metalelor feroase (fontă, oțel) ponderea este de 8,5%. Doar un procent de 0,9% revine instalațiilor pentru fabricarea varului și un procent de 0,2% revine sectorului de energie și var (reprezentat prin operatorul SC Oltchim S.A.). Contribuțiile emisiilor din sectoarele de producere a produselor ceramice și producere a sticlei reprezintă 0,4%, în timp ce ponderea emisiilor din sectorul de producere a celulozei și hârtiei este de 0,2%.

Din totalul de 234 instalații participante la schema EU ETS în anul 2012, un procent de 56,4% sunt de tipul „smallemitters”- instalații ale căror emisii verificate sunt mai mici de 25.000 tone

CO₂/an, din care 93 instalații au avut emisiile verificate mai mici de 10.000 tone CO₂/an. Un număr de 25 instalații au emis în atmosferă mai mult de 500.000 tone CO₂/an.

România are o frecvență ridicată de apariție a inundațiilor, în special primăvara, datorită topirii zăpezii și a blocării râurilor cu blocuri de gheață, precum și vara din cauza ploilor torențiale, când debitele râurilor cresc peste cota normală. În ultimii 16 ani, frecvența de producere a inundațiilor a crescut, fiind o consecință a schimbărilor climatice, a defrișărilor ilegale dar și datorită lipsei în unele zone a infrastructurii de prevenire a inundațiilor. Conform ultimelor date statistice la nivel european și național, frecvența și intensitatea acestora este în creștere.

3.1.6 Sănătatea populației

Sănătatea populației - stare și tendințe (rezumat):

Mai multe boli sunt legate direct sau indirect de problemele de mediu. În special poluanții atmosferici au fost identificați ca factori importanți care influențează sănătatea populației.

Descriere:

Efecte ca urmare a poluării aerului:

În perioada 1997-2008, 13-62% din populația urbană a Europei a fost expusă la concentrațiile particulelor în suspensie (PM₁₀) din aerul înconjurător care au depășit valorile limită pentru protecția sănătății umane stabilite de legislația europeană. Se știe însă că în cazul particulelor în suspensie, datorită acțiunii lor diferite prin compoziție, dimensiune și timpul de expunere, efectele adverse asupra sănătății pot să apară, de asemenea, și la valori medii zilnice situate sub valorile limită de protecția sănătății umane.

Grupa de vârstă cea mai vulnerabilă sunt copiii, pentru că organismul nu este încă dezvoltat și aceștia își petrec mult timp în aer liber.

Principalii indicatori de sănătate care pot fi influențați de poluarea aerului se referă la bolile respiratorii și cardiovasculare, mortalitatea fiind indicatorul cel mai fidel în evaluarea unui anumit proces.

Urmărind indicatorii de sănătate - mortalitate cardio-vasculară și respiratorie, putem avea o monitorizare indirectă și a acțiunii potențatoare pe care poluarea atmosferică o poate avea asupra stării de sănătate a populației.

Mortalitatea prin afecțiuni respiratorii continuă să ocupe un procent semnificativ din mortalitatea generală. Astfel, se observă că ponderea mortalității prin afecțiuni respiratorii din mortalitatea generală în mediul urban este mai mare decât ponderea înregistrată la nivel de județ, explicabil prin faptul că aerul din mediul urban este mult mai poluat, la aceasta contribuind în mod semnificativ poluarea provenită din traficul rutier.

În anul 2012 nu s-au înregistrat epidemii hidrice în rândul populației. Cele mai frecvente intoxicații cauzate de apa potabilă sunt intoxicațiile cu apă consumată din fântâni contaminate cu nitrați și nitriți, peste valorile concentrațiilor maxime admise.

În acest caz, impactul asupra sănătății umane se manifestă în special asupra nou născuților.

- a) Bolile cu transmitere hidrică sunt încă reprezentative pentru sănătatea populației. Principala cale de transmitere este cea directă - prin ingestia de apă și consumul de alimente contaminate prin apă. Calea secundară de transmitere poate fi prin spălare și îmbăiere

(leptospiroza, schistostomiaza, tularemie) și prin inhalare (aerosoli cu Legionella). Bolile cu transmitere hidrică pot fi: boli bacteriene, virale și parazitare.

Substanțele chimice toxice dizolvate în apă au efecte negative importante asupra sănătății organismelor vii, dar și asupra omului.

Datorită multiplelor riscuri pe care le reprezintă apa poluată pentru sănătatea oamenilor, s-au stabilit o serie de criterii obligatorii pentru potabilitatea apei, dintre care și parametri chimici.

Relația doză-efect descrie corelația dintre intensitatea efectelor pentru sănătate și doza de expunere.

În funcție de relația doză-efect, efectele agenților chimici se clasifică în:

a) Efectele cu prag pot fi caracterizate pe baza următorilor indicatori:

- NOEC, (no observed effect concentration) nici un efect al concentrației substanței asupra organismelor acvatice. Acest nivel se stabilește prin teste de toxicologie.

- LOEC (lowest observed effect concentration) concentrația de substanță cu efecte neglijabile asupra organismelor, .

Doza efectivă, este concentrația care determină o creștere semnificativă a efectului advers, comparativ cu lotul martor.

- NOEC, nivelul până la care nu se observă nici un efect (pozitiv sau advers) al concentrației asupra organismelor.

b) Efecte fără prag, se referă în special la efectele cancerigene. Simpla prezență a acestor factori în mediul nostru de viață indică probabilitatea de apariție a efectului. Cu cât crește concentrația substanței în mediu, crește și probabilitatea efectului cancerigen.

Ca indicator pentru caracterizarea efectului fără prag se folosesc riscul acceptabil și doza specifică de risc.

Transmiterea hidrică a substanțelor toxice prezintă unele particularități:

- apa asigură un grad mare de diluție pentru substanțele toxice;
- substanțele toxice din apă se concentrează în organisme acvatice, determinând și o cale alimentară de aport a toxicului în organism;
- solubilitatea influențează toxicitatea prin transportul la distanță al toxicului, pe când substanțele insolubile sedimentează, scăzând astfel toxicitatea apei.

Cianurile și/sau nitrații devin toxici peste o anumită concentrație (concentrație prag).

Metalele grele, cianurile, nitrații și alte substanțe chimice, atunci când ating concentrații crescute în apă sau în produsele acvatice, ce servesc ca hrană pentru om (pește, scoici, etc.) pot exercita efecte toxice sau chiar letale.

3.1.7 Peisajul

Peisaj și patrimoniu - stare și tendințe (rezumat):

Peisajul cultural și siturile patrimoniului național fac parte din identitatea României și necesită protecție din punct de vedere al aspectelor de mediu.

Descriere:

Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului

Evoluțiile tehnicilor de producție agricolă, silvică, industrială și minieră și politicile în materie de amenajare a teritoriului, urbanism, transport, infrastructură, turism și agrement, precum și schimbările economice mondiale continuă în multe cazuri să accelereze transformarea peisajelor. Obiectivul Convenției este promovarea protecției peisajelor, managementul și amenajarea acestora și organizarea cooperării europene în acest domeniu.

O atenție specială trebuie acordată impactului asupra peisajului, la nivelul fiecăruia din cele 3 componente ale sale: elementele culturale (așezări, infrastructură, construcții, activități umane), biodiversitatea, structura geomorfologică (relief, caracteristici geologice, hidrologice). Intervențiile umane cu impact negativ asupra peisajului, în funcție de gravitate, sunt următoarele:

- Distrugere – pierderi semnificative la nivelul tuturor celor 3 componente ale peisajului. Acestea sunt cauzate în principal de dezvoltări urbanistice intensive inadecvate mediului și arhitecturii locale, schimbarea funcțiunii terenurilor, defrișări, transformarea radicală a așezărilor tradiționale (îndesire, demolări, schimbări de funcțiuni);
- Degradare – transformări puternice la nivelul componentelor, care însă nu schimbă caracterul unitar. Acestea sunt cauzate de: deteriorări la nivelul biodiversității (amenajarea spațiilor verzi urbane cu specii alohtone, neglijarea și abandonul spațiului public în favoarea traficului rutier), pierderi culturale (transformări ale elementelor de construcție cu derogări de la legislația în vigoare, urbanism intensiv de factură nesustenabilă, fără planificare strategică, cartiere suburbane lipsite de identitate, infrastructură și integrare în organismul orașului, abandonarea tradițiilor), poluare (cauzată de depozitarea deșeurilor, poluarea aerului, apelor și terenurilor);
- Agresiuni – acțiuni punctuale cu impact major la nivelul tuturor componentelor. Acestea sunt cauzate de activitățile economice și turistice, precum cariere, balastiere, exploatarea forestieră, pârtii de ski și altele asemenea - care se desfășoară în mod nesustenabil și cauzează modificarea formelor de relief, depozitarea deșeurilor, dezechilibre ale ecosistemelor, lipsa de continuitate în politicile de amenajare a teritoriului.

Legislația din România asigură protecția monumentelor istorice prin Legea nr. 422/2001 din 18/07/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

3.1.8 Evoluția sectorului de pescuit și acvacultură

Utilizarea zonelor importante pentru sectorul de pescuit și acvacultură (rezumat):

În România existau la nivelul anului 2005 cca 100.025 ha amenajări piscicole structurate astfel: 84.500 ha crescătorii piscicole (84%), 15.500 (15%) pepiniere piscicole și 25 (cca1%) ha crescătorii salmonicole. În 2011, din datele statistice ANPA, rezultă că, există licențe de acvacultură pentru o suprafață de 98.232,78 ha, din care 8.617,55 (9%) ha pepiniere și 89.615.23 (91%) ha crescătorii.

Descriere

Acvacultura

Conform statisticilor furnizate de MAPDR, în 2005 în România existau 100.025 ha amenajări piscicole structurate astfel: 84.500 ha crescătorii piscicole, 15.500 ha pepiniere piscicole și 25 ha crescătorii salmonicole.

În 2011, din datele statistice ANPA, rezultă că 98.232,78 ha sunt utilizate pentru acvacultură din care 8.617,55 ha în pepiniere și 89.615.23 ha în crescătorii. Numărul unităților de acvacultură înregistrate de ANPA în RUA a crescut de la 381 în 2005 la 940 în 2012, dintre care 257 pepiniere și 693 crescătorii. În urma implementării POP 2007-2013, este în curs de realizare o capacitate de producție de peste 17.800 t (unități noi și modernizate). În cadrul sectorului de acvacultură predominantă este activitatea de piscicultură în ape dulci, în timp ce cultivarea altor organisme acvatice de apă dulce (raci, scoici, plante acvatice) sau de apă marină este practic inexistentă.

Piscicultura în ape dulci practică în România se caracterizează din punct de vedere tehnologic prin două direcții: creșterea intensivă (mai ales a salmonidelor) și creșterea extensivă și semi-intensivă a ciprinidelor în policultură, în bazine de pământ (heleșteie, iazuri și lacuri). Creșterea ciprinidelor în policultură în bazine de pământ și în regim extensiv sau semi-intensiv prezintă avantajul de a conserva calitatea apei în cazul regimului extensiv de creștere sau a genera un risc minor sau neglijabil asupra calității apei în cazul regimului semi-intensiv de creștere. Majoritatea amenajărilor piscicole au un istoric relativ îndelungat și s-au încadrat foarte bine în peisajul natural, jucând un rol important în consolidarea echilibrului ecologic, în preluarea excesului de apă, în asigurarea și menținerea unor suprafețe întinse de zone umede.

Ciprinicultura tradițională în bazine de pământ este compatibilă cu habitatele sensibile și furnizează beneficii și servicii de mediu. În multe dintre siturile NATURA 2000 din România, se desfășoară activități de piscicultură, acestea fiind pe deplin compatibile cu conservarea valorilor naturale ale siturilor, dovada cea mai elocventă fiind însăși desemnarea arealului amenajării piscicole ca sit NATURA 2000 (raport BIRDLIFE, 2011). Amenajările piscicole extensive au devenit ferme multifuncționale unde sunt furnizate și alte servicii sociale și de mediu: recreere, menținerea biodiversității și îmbunătățirea managementului apei.

Dacă în 2005 existau doar 25 ha de crescătorii salmonicole, în 2011, suprafața acestora a crescut la 83,08 ha, existând 160 de unități înregistrate. Structura pe specii a patrimoniului piscicol din România până în 2005 a fost dominată de ciprinide, atât de origine indigenă cât și de origine asiatică, reprezentând 85% din total, restul de 15% fiind reprezentat de păstrăv, șalău, știucă, somn, sturioni de apă dulce.

În ultima perioadă s-a înregistrat o diversificare a speciilor crescute în acvacultură, ceea ce a determinat ca în 2011 să existe următoarea structură pe specii:

- ciprinide asiatice – 32,00%;
- crap românesc – 31,80%;
- caras – 12,56%;
- păstrăv – 20,45, %;
- șalău, știucă, biban, somn african, sturioni, etc. – 3,19%.

Pescuitul marin

Flota de pescuit a României își desfășoară activitatea în aria de competență a Organizației de Management a Regiunilor Pescărești – G.F.C.M., Area 37 – Mediterranean and Black Sea, Sub-area 37.4, Division 37.4.2, GSA 29.

Zona de pescuit a României este cuprinsă între Sulina și Vama Veche; linia de coastă are o lungime de cca 243 km, care poate fi împărțită în două sectoare principale geografice și geomorfologice:

- a) Sectorul nordic, cu o lungime de 158 km, care se întinde între delta secundară a brațului Chilia și Municipiul Constanța;
- b) Sectorul sudic, cu o lungime de 85 km cuprins între Constanța și Vama Veche.

Distanța între țărmul mării și limita platformei continentale (200 m adâncime) variază între 100 și 200 km în sectorul nordic și la cca 50 km în sectorul sudic. Apele situate până la izobata de 20 m a părții nordice a Mării Negre sunt incluse în cadrul Rezervației Biosferei Delta Dunării (declarată prin Legea nr.82/1993). Zona marină a Rezervației Biosferei Delta Dunării constituie o zonă tradițională pentru depunerea icrelor și hrănire pentru speciile transfrontaliere și totodată o rută de trecere pentru speciile anadrome (sturioni, scrumbie de Dunăre).

În partea de sud a litoralului este situată Rezervația marină Vama Veche – 2 Mai în suprafață totală de 5.000 ha. Rezervația marină Vama Veche – 2 Mai este o zonă cu o mare diversitate a biotopurilor și biocenozelor și este situată pe ruta de migrație a principalelor specii pelagice și bentonice dar și a mamiferelor marine.

3.2 Evoluția probabilă a mediului, fără implementarea programului (alternativa "zero")

În cazul în care Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020 nu este implementat, efectele se vor manifesta în principal în domeniul conservării biodiversității, calității apei, a solului și a aerului, schimbărilor climatice, sănătății și calității vieții locuitorilor, a resurselor naturale, peisajului și a patrimoniului cultural. Următoarele efecte ar putea fi de așteptat dacă POPAM 2014-20120 nu este implementat:

Biodiversitate

- Cunoștințele reduse ale pescarilor și operatorilor în domeniul acvacultură în ceea ce privește protecția mediului, inclusiv conservarea biodiversității;

Apă

- Eficiență redusă în folosirea apei în acvacultură ca urmare a utilizării unor tehnologii învechite și a nereabilitării iazurilor piscicole;

În zonele folosite pentru acvacultură intensivă calitatea apei va fi afectată ca urmare a practicilor privind folosirea de substanțe chimice, antibiotice și alte medicamente în cadrul ciclurilor productive din acvacultură.

4. Caracteristicile de mediu care pot fi afectate în mod semnificativ prin implementarea POPAM 2014-2020

POPAM 2014-20120 se adresează întregului teritoriu național, nefiind cunoscute localizări teritoriale concrete ale activităților planificate (nivelul strategic al POPAM 2014-20120 este la scara întregii țări).

Principalele caracteristicile de mediu, care pot fi afectate în mod semnificativ prin implementarea POPAM 2014-20120 sunt reprezentate de: biodiversitatea, apa, solul. Acestea au fost prezentate în cadrul Capitolului 3 și au fost evaluate în cadrul prezentului raport la nivel general.

Detalii ale caracteristicilor de mediu din zonele unde vor fi implementate concret proiectele susținute de Program, vor fi descrise în cadrul procedurilor EIA/EA aferente perioadei de implementare a Programului.

5. Probleme de mediu existente relevante pentru POPAM

Factor mediu apă:

În cadrul planurilor bazinale de management, măsurile de bază pentru conformarea din punct de vedere al calității apei utilizate, stabilite pentru fiecare fermă piscicolă identificată ca fiind presiune semnificativă, au avut termene de finalizare perioada 2007-2015. Costul total al investițiilor necesare pentru implementarea măsurilor la nivelul fermelor piscicole a fost evaluat la 84,45 milioane Euro. La sfârșitul anului 2012, costurile de investiții ale măsurilor pentru fermele piscicole au fost de 36,4 milioane Euro, ceea ce reprezintă 43% față de cele planificate până în anul 2015. Se preconizează că prin implementarea POPAM 2014-2020, fermele piscicole se vor conforma normelor actuale privind calitatea apei utilizate.

Factor mediu biodiversitate:

În zone importante pentru biodiversitate sistemul clasic de acvacultură și pescuit poate aduce prejudicii asupra mediului astfel, implementarea POPAM 2014-2020, va contribui la reducerea impactului de mediu asupra unor zone importante precum zona marină a Rezervației Biosferei Delta Dunării constituie o zonă tradițională pentru depunerea icrelor și hrănire pentru speciile transfrontaliere și totodată o rută de trecere pentru speciile anadrome (sturioni, scrumbie de Dunăre).

6. Obiectivele de protecția mediului (Obiectivele SEA)

Obiectivele SEA sunt separate de obiectivele POPAM, deși se pot influența reciproc și chiar se pot suprapune. Nu există un set unic de obiective de mediu universal aplicabile. Pentru fiecare plan sau program trebuie să fie identificate obiectivele specifice de mediu, care reflectă starea actuală a mediului și evoluția probabilă a acestuia.

Obiectivele SEA arată intenția generală, în timp ce indicatorii reprezintă un punct de referință în raport cu care vor fi evaluate performanțele Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime. În general, obiectivele SEA se bazează pe strategii tematice care sunt integrate în politicile sectoriale existente ale UE, Strategia de la Lisabona și Strategia de dezvoltare durabilă.

În urma examinării politicilor, planurilor și strategiilor relevante și a obiectivelor asociate (pentru mai multe detalii a se vedea Anexa B), au fost identificate o serie de teme de interes pentru SEA (derivate din problemele cheie de mediu și obiectivele de protecție a mediului):

- biodiversitate, floră, faună;
- ape de suprafață și subterane;
- sol;
- aer;
- factori climatici;
- sănătatea populației;
- gestionarea deșeurilor;
- utilizarea resurselor naturale

- patrimoniul cultural
- peisajul.

În etapa următoare, a fost elaborată o listă inițială teme "principale" preliminară a SEA și o serie de obiective asociate.

Setul propus de obiective de mediu relevante a fost stabilit pe baza:

- obiectivelor de mediu deja incluse în politicile, strategiile și reglementările elaborate la nivel comunitar, național, regional sau local;
- problemelor de mediu relevante și tendințelor estimate pentru fiecare componentă de mediu, având în vedere importanța acordată în cadrul programului ce face obiectul evaluării;
- comentariilor furnizate de membrii Grupului de Lucru ai Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Obiectivele de mediu sunt grupate pe teme de mediu. Aceste obiective vor constitui cadrul pentru evaluarea priorităților și măsurilor POPAM. Prin urmare, este important ca obiectivele pentru mediul înconjurător ale României, relevante pentru POPAM, să fie reflectate în obiectivele SEA. Acest lucru va asigura că performanța probabilă a măsurilor POPAM este evaluată în mod corespunzător în comparație cu obiectivele generale pentru mediul înconjurător. Evaluarea programului propus se va realiza, de asemenea, pe baza informațiilor privind situația inițială, fapt ce impune nevoia de indicatori relevanți pentru obiectivele generale ale SEA. Lista aferentă a indicatorilor potențiali este prezentată în capitolul 10.3.

Tabelul de mai jos prezintă o listă a obiectivelor generale ale SEA.

Obiectivele SEA grupate pe teme de mediu

TEMA SEA	OBIECTIV PRINCIPAL
Biodiversitate, floră, faună	Menținerea și refacerea biodiversității
Ape de suprafață și subterane	Protecția stării ecologice a apei
Sol	Protejarea calității, cantității și funcțiunii solului
Aer	Îmbunătățirea calității aerului
Factori climatici	Atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea eficientă la schimbările climatice
Sănătatea populației	Protejarea și îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației
Gestiunea deșeurilor	Eficientizarea colectării și reutilizării
Utilizarea resurselor naturale	Maximizarea eficientizării utilizării resurselor
Patrimoniul cultural	Menținerea patrimoniului din România
Peisajul	Conservarea și consolidarea peisajelor din România prin promovarea planificării și dezvoltării utilizării durabile a terenurilor

7 Efectele potențiale semnificative asupra mediului

Obiectivul de protecție a mediului și a sănătății populației este acela de a identifica un sistem echilibrat de armonizare a mediului și a activităților umane, care să aibă ca rezultat dezvoltarea

durabilă a activităților antropice, calității mediului și calității vieții și sănătății. Evaluarea impactului potențial al Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime asupra mediului printr-o evaluare strategică de mediu reprezintă un mijloc de direcționare spre o dezvoltare echilibrată și ecologică a României.

7.1 Evaluarea generală

Având în vedere că accentul principal POPAM 2014-2020 este de a promova și de a asigura dezvoltarea durabilă, este de așteptat ca punerea în aplicare a POPAM 2014-2020 să aibă efecte directe și indirecte, în principal pozitive asupra mediului. Concluzia inițială a evaluării este că ponderea efectelor potențial negative este scăzută, prin urmare potențialele efecte negative identificate nu sunt în măsură să modifice principalele efecte potențiale pozitive asupra mediului generate de POPAM 2014-2020.

Implementarea POPAM 2014-2020 poate implica manifestarea anumitor riscuri, în principal cele aferente impactului negativ asupra mediului. Acestea pot fi asociate cu punerea în aplicare a măsurilor ce vizează diversele investiții sprijinite prin Program. Efectele lor pot fi eliminate prin evaluarea cu atenție a impactului lor asupra mediului și prin implementarea de măsuri de reducere a efectelor asupra mediului. Riscurile unui posibil impact negativ a POPAM 2014-2020 sunt mult mai clar puse în evidență dacă măsurile individuale sunt evaluate în relație cu impactul lor preconizat asupra mediului.

7.2 Evaluarea măsurilor individuale în relație cu impactul anticipat al acestora asupra mediului

Prioritățile și nevoile identificate prevăzute în cadrul POPAM 2014-2020 sunt elemente importante ale programului privit ca un document strategic, dar nu au o relație directă cu impactul potențial asupra mediului generat de dezvoltarea activităților de pescuit și acvacultură. Măsurile și activitățile lor fizice sunt acele rezultate ale programului a căror implementare poate „avea efecte semnificative asupra mediului”. Prin urmare, măsurile incluse în POPAM 2014-2020 sunt „purtaorii” impactului strategic efectiv al programului asupra mediului.

Măsurile cuprinse în POPAM 2014 - 2020 și acțiunile propuse în cadrul acestora au fost analizate din perspectiva impactului asupra factorilor de mediu. **Prin urmare, evaluarea de mediu a măsurilor propuse în POPAM este deosebit de importantă pentru procesul SEA.**

Măsurile prezentate în Program vor sprijini activități care necesită o evaluare în conformitate cu legislația EIM și/ sau EA. Evaluarea efectelor documentului strategic asupra mediului nu substituie evaluarea impactului de mediu (EIM/EA) a activităților propuse în etapa de implementare.

Măsura 1:

Articolul 38 și articolul 44 alineatul (1) litera (c) Limitarea impactului pescuitului marin și adaptarea pescuitului la protejarea speciilor

Articolul 40 alineatul (1) litera (a) Protecția și restaurarea biodiversității marine – colectarea uneltelor de pescuit și a deșeurilor marine

Scopuri urmărite:

- limitarea impactului pescuitului din mediul marin și cel din apele interioare

- diminueaza fenomenul de pescuit fantomă și de poluare a habitatelor acvatice
- contribuții la conservarea și protecția biodiversității și a ecosistemelor acvatice

Investiții / obiective sprijinite:

- Investiții în echipamente care îmbunătățesc selectivitatea uneltelor de pescuit în funcție de dimensiuni sau specii
- investiții în instalațiile de colectare a deșeurilor și a deșeurilor marine

Evaluarea impactului general potențial asupra mediului:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul puternic pozitiv prin limitarea impactului pescuitului marin și adaptarea pescuitului la protejarea speciilor

Măsura 2: Articolul 43 alineatele (1) și (3) și articolul 44 alineatul (1) litera (f) Porturi de pescuit, locuri de debarcare, centre de licitații și adăposturi — investiții de îmbunătățire a infrastructurii porturilor de pescuit și a centrelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor, investiții pentru îmbunătățirea siguranței pescarilor.

Scopuri urmărite:

- îmbunătățirea calității, a controlului și a trasabilității produselor debarcate
- sporirea eficienței energetice
- aducerea unei contribuții la protecția mediului
- reducerea impactului pescuitului în apele interioare asupra mediului
- creșterea valorii sau calității capturilor debarcate
- îmbunătățirea sănătății, a siguranței, a condițiilor de muncă a capitalului uman

Investiții / obiective sprijinite:

- investiții menite să îmbunătățească infrastructura porturilor de pescuit și a halelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor
- investiții în instalațiile de colectare a plaselor de pescuit abandonate sau pierdute.

Evaluarea impactului general potențial asupra mediului:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin sporirea eficienței energetice a infrastructurii porturilor de pescuit și a halelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor. Investițiile în sistemul de colectare a plaselor de pescuit abandonate sau pierdute vor avea ca rezultat o reducere a impactului pescuitului în apele interioare.

Măsura 3: Articolul 42 și articolul 44 alineatul (1) litera (e) Valoare adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite.

Scopuri urmărite:

- îmbunătățirea valorii adăugate sau a calității capturilor de pește
- reducerea impactului pescuitului în apele interioare asupra mediului

- sporirea eficienței energetice
- îmbunătățirea sănătății, a siguranței, a condițiilor de muncă a capitalului uman

Investiții / obiective sprijinite:

- investiții care adaugă valoare produselor pescărești, în special prin autorizarea pescarilor de a-și desfășura activitățile de prelucrare, comercializare și vânzare directă a propriilor capturi
- investiții inovatoare la bord care îmbunătățesc calitatea produselor pescărești (sprijinul este condiționat de utilizarea unor unelte selective pentru a reduce la minimum capturile nedorite și se acordă exclusiv proprietarilor de nave de pescuit din Uniune și celor ale căror nave au desfășurat o activitate de pescuit timp de cel puțin 60 de zile pe mare pe parcursul celor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin)
- investiții în îmbunătățirea valorii sau a calității capturilor de pește menționate la articolul 42, în condițiile prevăzute la articolul respectiv

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv în special asupra speciilor de pești din mediul marin prin utilizarea unor unelte de pescuit selective pentru a reduce la minimum capturile nedorite.

Măsura 4: Articolul 30 și articolul 44 alineatul (4) Diversificare și noi forme de venituri.

Scopuri urmărite:

- diversificarea veniturilor pescarilor prin dezvoltarea unor activități complementare

Investiții / obiective sprijinite:

- investiții la bord, turismul pentru pescuitul cu undița, restaurante, servicii de mediu aferente pescuitului și activități educaționale care privesc pescuitul.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin dezvoltarea de activități complementare pescuitului presiunea directă asupra mediului va scădea prin promovarea de activități precum pescuitul la undiță sau activități educaționale care privesc pescuitul.

Măsura 5: Articolul 27 și articolul 44 alineatul (3) Servicii de consiliere.

Scopuri urmărite:

- îmbunătățirea performanței și a competitivității generale a operatorilor
- promovarea pescuitului durabil
- dezvoltarea și facilitarea inovării

Investiții / obiective sprijinite:

- studii de fezabilitate și servicii de consiliere care evaluează viabilitatea proiectelor potențial eligibile pentru sprijin
- furnizarea de consiliere profesională cu privire la sustenabilitatea activităților în relație cu mediul, având ca obiectiv limitarea și, acolo unde este posibil, eliminarea impactului negativ al activităților de pescuit asupra ecosistemelor marin, terestru și de apă dulce
- furnizarea de consiliere profesională cu privire la strategiile de afaceri și de marketing

- parteneriatele dintre oamenii de știință și pescari în conformitate cu articolul 28.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin promovarea pescuitului durabil și furnizarea de consiliere profesională cu privire la sustenabilitatea activităților în relație cu mediul, având ca obiectiv limitarea și, acolo unde este posibil, eliminarea impactului negativ al activităților de pescuit asupra ecosistemelor marin, terestru și de apă dulce.

Măsura 6: Articolul 41 alineatul (2) și articolul 44 alineatul (1) litera (d) Eficiența energetică și atenuarea schimbărilor climatice — Înlocuirea sau modernizarea motoarelor.

Scopuri urmărite:

- creșterea eficienței energetice
- atenuarea schimbărilor climatice
- reducerea impactului pescuitului în apele interioare
- creșterea valorii sau calității capturilor debarcate
- îmbunătățirea sănătății, a siguranței, a condițiilor de muncă a capitalului uman

Investiții / obiective sprijinite:

- înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare pentru navele cu o lungime totală de până la 12 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să nu aibă o putere în kW mai mare decât cel vechi; pentru navele cu lungimea totală între 12 și 18 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să aibă o putere în kW cu cel puțin 20 % mai mică decât cea a motorului actual; pentru navele cu lungimea totală între 18 și 24 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să aibă o putere în kW cu cel puțin 30 % mai mică decât cea a motorului actual

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv, prin creșterea eficienței energetice a ambarcațiunilor destinate pescuitului atât în mediul marin cât și pe apele interioare.

Măsura 7: Articolul 49 Servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură.

Scopuri urmărite:

- îmbunătățirea performanței și a competitivității generale a fermelor de acvacultură
- reducerea impactului negativ asupra mediului a operațiunilor acestora

Investiții / obiective sprijinite:

- crearea de servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură
- achiziționarea de servicii de consiliere de natură tehnică, științifică, juridică, ecologică sau economică pentru ferme:
 - necesitățile în materie de gestionare pentru a permite fermelor de acvacultură să respecte legislația Uniunii și a celei naționale privind protecția mediului, precum și cerințele privind amenajarea spațială maritimă

- evaluarea impactului asupra mediului, astfel cum este menționată în Directiva **2001/42/CE** a Parlamentului European și a Consiliului și în Directiva **92/43/CEE**
- necesitățile în materie de gestionare pentru a permite fermelor de acvacultură să respecte legislația Uniunii și cea națională privind sănătatea și bunăstarea animalelor acvatice sau legislația privind sănătatea publică
- standardele de sănătate și siguranță bazate pe legislația Uniunii și pe cea națională
- strategiile de marketing și de afaceri

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv, prin creșterea nivelului de cunoștințe referitoare la modalitățile de reducere a impactului asupra mediului ca urmare a achiziționării de servicii de consiliere de natură tehnică științifică, juridică, ecologică sau economică pentru ferme se va asigura respectarea legislației Uniunii și a celei naționale privind protecția mediului.

Măsura 8: Articolul 48 alineatul (1) literele (a)-(d) și (f)-(h) Investiții productive în acvacultură.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- investițiile productive în acvacultură
- diversificarea producției de acvacultură și a speciilor de cultură
- modernizarea unităților de acvacultură, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de lucru și de siguranță a lucrătorilor din domeniul acvaculturii
- îmbunătățirea și modernizarea referitoare la sănătatea și bunăstarea animalelor, inclusiv achiziționarea de echipamente în scopul de a proteja fermele împotriva animalelor sălbatice de pradă
- investițiile care vizează sporirea calității sau a valorii produselor de acvacultură
- refacerea iazurilor sau a lagunelor existente utilizate pentru acvacultură prin îndepărtarea mărului sau investițiile menite să prevină depunerea mărului
- diversificarea veniturilor obținute de întreprinderile din domeniul acvaculturii prin dezvoltarea unor activități complementare

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin investițiile productive în acvacultură și modernizarea unităților de acvacultură. Impactul asupra unor factori precum biodiversitatea poate fi unul negativ în cazul în care activități precum refacerea iazurilor sau a lagunelor existente utilizate pentru acvacultură prin îndepărtarea mărului sau investițiile menite să prevină depunerea mărului, nu respectă legislația în domeniul protecției mediului.

Măsura 9: Articolul 48 alineatul (1) litera (k) Investiții productive în acvacultură — creșterea eficienței energetice, energie regenerabilă.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- investiții care sporesc eficiența energetică și promovează conversia întreprinderilor din domeniul acvaculturii la sursele de energie regenerabile

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin investiții care sporesc eficiența energetică și promovează conversia întreprinderilor din domeniul acvaculturii la sursele de energie regenerabile

Măsura 10: Articolul 48 alineatul (1) litera (i) Investiții productive în acvacultură — eficiența utilizării resurselor, reducerea utilizării apei și a substanțelor chimice, recirculare sisteme de minimizare a utilizării apei.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- promovarea sistemelor de acvacultură închise în care produsele de acvacultură sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei, reducându-se la minimum cantitatea de apă utilizată.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin promovarea de investiții care au ca rezultat o reducere considerabilă a utilizării apei și prin reducerea cantității de apă sau de substanțe chimice, antibiotice și alte medicamente utilizate. De asemenea promovarea sistemelor de acvacultură închise în care produsele de acvacultură sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei va atrage după sine diminuarea impactului asupra apelor curgătoare, ecosisteme foarte importante.

Măsura 11: Articolul 51 Creșterea potențialului siturilor de acvacultură.

Scopuri urmărite:

- contribuții la dezvoltarea siturilor și infrastructurilor de acvacultură
- reducerea impactului negativ al operațiunilor asupra mediului

Investiții / obiective sprijinite:

- identificarea și cartografierea celor mai potrivite zone pentru dezvoltarea acvaculturii și, după caz, luarea în considerare a proceselor de amenajare spațială, precum și identificarea și cartografierea zonelor în care acvacultura ar trebui exclusă în vederea menținerii rolului acestor zone în funcționarea ecosistemului
- îmbunătățirea și dezvoltarea facilităților și infrastructurilor de sprijin necesare în vederea creșterii potențialului siturilor de acvacultură și a reducerii impactului negativ al acvaculturii asupra mediului, inclusiv investițiile în consolidarea terenurilor, aprovizionarea cu energie sau gestionarea apei
- acțiunile întreprinse și puse în aplicare de autoritățile competente în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Directiva **2009/147/CE** sau în temeiul articolului 16 alineatul (1) din Directiva **92/43/CEE** în vederea preîntâmpinării unor daune grave cauzate acvaculturii
- acțiunile întreprinse și puse în aplicare de autoritățile competente în urma detectării creșterii mortalității sau a bolilor, astfel cum se prevede la articolul 10 din Directiva **2006/88/CE** a Consiliului.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin identificarea și cartografierea celor mai potrivite zone pentru dezvoltarea acvaculturii și identificarea acelor zone în care acvacultura ar trebui exclusă în vederea conservării ecosistemelor naturale de importanță națională sau europeană.

Măsura 12: Articolul 53 Conversia la acvacultura ecologică.

Scopuri urmărite:

- promovarea dezvoltării acvaculturii ecologice sau eficiente din punct de vedere energetic

Investiții / obiective sprijinite:

- conversia metodelor de producție ale acvaculturii convenționale la acvacultura ecologică în sensul Regulamentului (CE) nr. **834/2007** al Consiliului și în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. **710/2009** al Comisiei.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv, aplicarea acvaculturii ecologice atrage după sine limitarea impactului negativ asupra factorilor de mediu.

Măsura 13: Articolul 54 Acvacultura care furnizează servicii sistemului-socio uman.

Scopuri urmărite:

- încurajarea dezvoltării acvaculturii care furnizează servicii de mediu

Investiții / obiective sprijinite:

- metodele de acvacultură compatibile cu obiectul cerințelor specifice de management rezultate în urma desemnării siturilor Natura 2000 în conformitate cu Directiva **92/43/CEE** și cu Directiva **2009/147/CE**
- participarea, în ceea ce privește costurile direct legate de aceasta, la conservarea și reproducerea ex situ a animalelor acvatice, în cadrul programelor de conservare și refacere a biodiversității elaborate de autoritățile publice sau sub supravegherea acestora
- operațiunile de acvacultură care includ conservarea și îmbunătățirea mediului și a biodiversității și gestionarea peisajelor și a caracteristicilor tradiționale ale zonelor de acvacultura

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin aplicarea de metode de acvacultură compatibile obiectul cerințelor specifice de management rezultate în urma desemnării siturilor Natura 2000 precum și participarea, în ceea ce privește costurile, la conservarea și reproducerea ex situ a animalelor acvatice, în cadrul programelor de conservare și refacere a biodiversității.

Măsura 14: Articolul 56 Măsuri privind sănătatea și bunăstarea animalelor.

Scopuri urmărite:

- promovarea sănătății și bunăstării animalelor în întreprinderile din domeniul acvaculturii, printre altele în ceea ce privește prevenția și biosecuritatea

Investiții / obiective sprijinite:

- costurile legate de controlul și eradicarea bolilor din sectorul acvaculturii în conformitate cu Decizia **2009/470/CE** a Consiliului, inclusiv costurile operaționale necesare pentru a îndeplini obligațiile unui plan de eradicare

- dezvoltarea de bune practici atât generale, cât și specifice pentru anumite specii sau a unor coduri de conduită referitoare la biosecuritate sau la necesitățile în materie de sănătate și bunăstare a animalelor în acvacultură
- inițiative care vizează reducerea dependenței acvaculturii de medicamentele veterinare
- studii în domeniul veterinar sau farmaceutic și diseminarea și schimbul de informații și bune practici privind bolile veterinare din domeniul acvaculturii, în scopul promovării unei utilizări adecvate a medicamentelor veterinare
- înființarea și operarea unor grupuri pentru protecția sănătății în sectorul acvaculturii, recunoscute de statele membre.

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv în special prin inițiative care vizează reducerea dependenței acvaculturii de medicamentele veterinare aplicate în sistemele de acvacultură deschise.

Măsura 15: Articolul 57 Asigurarea stocurilor din acvacultură.

Scopuri urmărite:

- garantarea veniturilor producătorilor din domeniul acvaculturii

Investiții / obiective sprijinite:

- contribuții la o asigurare a stocurilor din acvacultură care să acopere pierderile economice generate de cel puțin una din următoarele cauze:
 - dezastre naturale
 - fenomene climatice nefavorabile
 - schimbări bruște ale calității și cantității apei de care nu este responsabil operatorul
 - boli în sectorul acvaculturii, defectarea sau distrugerea instalațiilor de producție de care nu este responsabil operatorul

Evaluarea impactului general potențial:

- Impactul asupra factorilor de mediu este unul neutru.

Măsura 16: Articolul 77 Colectarea datelor.

Scopuri urmărite:

- colectarea, gestionarea și utilizarea datelor în conformitate cu articolul 25 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și cu Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului

Investiții / obiective sprijinite:

- colectarea, gestionarea și utilizarea datelor pentru analize științifice și punerea în aplicare a PCP
- programele naționale, transnaționale și subnaționale multianuale de eșantionare, cu condiția să vizeze stocuri care fac obiectul PCP

- monitorizarea pe mare a pescuitului comercial și recreativ, inclusiv monitorizarea capturilor accidentale de organisme marine precum mamiferele și păsările marine
- studiile de cercetare pe mare
- participarea unor reprezentanți ai statelor membre și ai autorităților regionale, la reuniunile regionale de coordonare, la reuniunile organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului la care Uniunea este parte contractantă sau observator sau la reuniunile organismelor internaționale responsabile cu furnizarea de consultanță științifică
- îmbunătățirea sistemelor de colectare și gestionare a datelor și realizarea unor studii-pilot în vederea îmbunătățirii sistemelor existente de colectare și gestionare a datelor

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv în special prin dezvoltarea programelor de monitorizare pe mare a pescuitului comercial și recreativ, inclusiv monitorizarea capturilor accidentale de organisme marine precum mamiferele și păsările marine.

Măsura 17: Articolul 76 Control și executare.

Scopuri urmărite:

- punerea în aplicare a unui sistem de control, inspecție și executare al Uniunii, prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. **1380/2013** și precizat în Regulamentul (CE) nr. **1224/2009**

Investiții / obiective sprijinite:

- achiziționarea, instalarea și/sau dezvoltarea de tehnologii, inclusiv hardware și software informatic, sisteme de detectare a navelor (VDS), sisteme de televiziune cu circuit închis (CCTV) și rețele informatice care să facă posibilă colectarea, gestionarea, validarea, analizarea, gestionarea riscurilor, prezentarea (prin intermediul site-uri internet referitoare la control) și schimbul de date în domeniul pescuitului, dezvoltarea unor metode de eșantionare a acestor date, precum și interconectarea la sistemele trans-sectoriale de schimburi de date
- dezvoltarea, achiziționarea și instalarea componentelor, inclusiv a hardware-ului și a software-ului, necesare pentru a se asigura transmiterea de date dinspre actorii implicați în activitățile de pescuit și de comercializare a produselor pescărești spre autoritățile relevante ale statelor membre și ale Uniunii, inclusiv achiziționarea și instalarea componentelor necesare pentru sistemele electronice de înregistrare și raportare (ERS), sistemele de monitorizare a navelor (VMS) și sistemele de identificare automată (AIS) utilizate pentru control
- dezvoltarea, achiziționarea și instalarea componentelor, inclusiv a hardware-ului și a software-ului, necesare pentru a se asigura trasabilitatea produselor pescărești și de acvacultură, astfel cum este menționată la articolul 58 din Regulamentul (CE) nr. **1224/2009**
- punerea în aplicare a unor programe pentru schimbul de date între statele membre și pentru și analiza acestora

- modernizarea și achiziționarea de nave, de aeronave și de elicoptere de patrulă, cu condiția ca acestea să fie utilizate pentru controlul activităților de pescuit cel puțin 60% din perioada lor totală de utilizare pe durata unui an
- achiziționarea altor mijloace de control, inclusiv a unor dispozitive care permit măsurarea puterii motorului și a echipamentelor de cântărit
- dezvoltarea de sisteme inovatoare de control și monitorizare și punerea în aplicare a unor proiecte-pilot referitoare la controlul activităților de pescuit, inclusiv analiza ADN la pești sau dezvoltarea de site-uri internet referitoare la control
- programele de formare și de schimb, inclusiv între statele membre, pentru personalul responsabil cu monitorizarea, controlul și supravegherea activităților din domeniul pescuitului
- analiza cost-beneficiu, precum și evaluarea auditurilor efectuate și a cheltuielilor suportate de autoritățile competente pe parcursul monitorizării, controlului și supravegherii
- inițiativele, inclusiv organizarea de seminare și elaborarea de suporturi informaționale, care vizează sporirea gradului de sensibilizare atât în rândul pescarilor și al altor părți interesate, precum inspectori, procurori și judecători, cât și în rândul publicului, privind necesitatea de a combate pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și de a pune în aplicare normele PCP
- costurile operaționale suportate în cursul desfășurării unui control mai strict pentru stocurile care fac obiectul unor programe specifice de inspecție și control instituite în conformitate cu articolul 95 din Regulamentul (CE) nr. **1224/2009** și obiectul coordonării controlului în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. **768/2005** al Consiliului
- programele asociate cu punerea în aplicare a unui plan de acțiune stabilit în conformitate cu articolul 102 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. **1224/2009**, inclusiv eventualele costuri operaționale implicate

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin dezvoltarea sistemelor de control se va asigura și respectarea principiilor cadru în domeniul protecției mediului

Măsura 18: Articolul 62 alineatul (1) litera (a) Sprijinul pregătitor.

Scopuri urmărite:

- dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Investiții / obiective sprijinite:

- sprijinul pregătitor

Evaluarea impactului general potențial:

- Impactul asupra factorilor de mediu este unul neutru.

Măsura 19: Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală.

Scopuri urmărite:

- punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

Investiții / obiective sprijinite:

- valoarea adăugată, crearea de locuri de muncă, atragerea tinerilor și promovarea inovării în toate etapele lanțului de aprovizionare cu produse pescărești și din acvacultură
- sprijinirea diversificării în cadrul sau în afara pescăriilor comerciale, a învățării pe tot parcursul vieții și a creării de locuri de muncă în zonele de pescuit și acvacultură
- sporirea și capitalizarea atuurilor de mediu ale zonelor de pescuit și de acvacultură, inclusiv operațiunile care vizează atenuarea schimbărilor climatice
- promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultură, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim
- consolidarea rolului comunităților pescărești în ceea ce privește dezvoltarea locală și guvernanta resurselor locale de pescuit și a activităților maritime

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin sporirea atuurilor de mediu ale zonelor de pescuit și de acvacultură, inclusiv operațiunile care vizează atenuarea schimbărilor climatice precum și prin promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultură, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim.

Măsura 20: Articolul 64 Activitățile de cooperare.

Scopuri urmărite: / Investiții - obiective sprijinite:

- proiectelor de cooperare interteritorială sau transnațională
- sprijinului tehnic pentru pregătirea proiectelor de cooperare interteritorială și transnațională, cu condiția ca FLAG-urile să poată demonstra că pregătesc punerea în aplicare a unui proiect

Evaluarea impactului general potențial:

- Impactul asupra factorilor de mediu este unul neutru.

Măsura 21: Articolul 66 Planurile de producție și de comercializare.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013

Evaluarea impactului general potențial:

- Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin punerea în aplicare a planurilor de producție ce respectă politicile Europene acestea sunt astfel elaborate încât efectele pozitive asupra mediului să fie maximizate.

Măsura 22: Articolul 68 Măsuri de marketing.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- înființarea de organizații de producători, de asociații de organizații de producători sau de organizații interprofesionale care sunt recunoscute în conformitate cu capitolul II secțiunea II din Regulamentul (UE) nr. **1379/2013**
- găsierea de noi piețe și îmbunătățirea condițiilor de introducere pe piață a produselor pescărești și de acvacultură, inclusiv a:
 - (i) speciilor cu potențial de comercializare
 - (ii) capturilor nedorite debarcate din stocuri comerciale în conformitate cu măsurile tehnice, articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. **1380/2013** și articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. **1379/2013**
 - (iii) produselor pescărești și de acvacultură obținute prin metode cu impact scăzut asupra mediului sau a produselor obținute din acvacultura ecologică, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. **834/2007**
- promovarea calității și a valorii adăugate prin facilitarea:
 - (i) procesului de solicitare a înregistrării unui anumit produs și a adaptării operatorilor în cauză la cerințele relevante în materie de conformitate și certificare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. **1151/2012** al Parlamentului European și al Consiliului
 - (ii) certificării și promovării produselor pescărești și de acvacultură durabile, inclusiv produsele obținute din activități de pescuit costier la scară mică, și metodele de prelucrare benefice pentru mediu
 - (iii) comercializării directe a produselor pescărești de către pescarii care practică pescuitul costier la scară mică sau de către pescarii care pescuiesc "în picioare"
 - (iv) prezentării și ambalării produselor
- contribuția la transparența producției și a piețelor și la desfășurarea de studii de piață și de studii privind dependența de importuri a Uniunii
- contribuția la trasabilitatea produselor pescărești sau de acvacultură și, după caz, elaborarea unei etichete ecologice la nivelul Uniunii pentru produsele pescărești și de acvacultură, menționată în Regulamentul (UE) nr. **1379/2013**
- redactarea unor contracte standard pentru IMM-uri care să fie compatibile cu dreptul Uniunii
- desfășurarea unor campanii regionale, naționale sau transnaționale de promovare și comunicare, în vederea sensibilizării publicului față de produsele pescărești și de acvacultură durabile

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv prin elaborarea unei etichete ecologice la nivelul Uniunii pentru produsele pescărești și de acvacultură.

Măsura 23: Articolul 69 Prelucrarea produselor pescărești și de acvacultură.

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură care:
 - contribuie la economia de energie sau care reduc impactul asupra mediului, inclusiv în ceea ce privește gestionarea deșeurilor
 - îmbunătățesc siguranța, igiena, sănătatea și condițiile de muncă
 - sprijină prelucrarea capturilor de pește comercial care nu poate fi destinat consumului uman
 - privesc prelucrarea subproduselor care rezultă din activitățile de prelucrare principale
 - privesc prelucrarea produselor obținute din acvacultura ecologică, în conformitate cu articolele 6 și 7 din Regulamentul (CE) nr. **834/2007**
 - au ca rezultat produse noi sau îmbunătățite, procese noi sau îmbunătățite sau o gestiune și sisteme de organizare noi sau îmbunătățite

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv deoarece măsura promovează prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură care contribuie la economia de energie sau care reduc impactul asupra mediului, inclusiv în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, îmbunătățesc siguranța, igiena, sănătatea și condițiile de muncă.

Măsura 24: Articolul 80 alineatul (1) litera (a) Supravegherea maritimă integrată (SMI).

Scopuri urmărite / Investiții - obiective sprijinite:

- operațiuni în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 79 care contribuie la îndeplinirea obiectivelor supravegherii maritime integrate și, în special, a obiectivelor CISE

Evaluarea impactului general potențial:

Impactul asupra factorilor de mediu este unul pozitiv activitățile de control și supraveghere vor crea premisa respectării normelor și principiilor în ceea ce privește protecția mediului.

7.3 Evaluarea generală a POPAM 2014-2020

Această matrice de evaluare a fost efectuată pentru alternativa POPAM 2014 – 2020. Posibilele efecte ale priorităților POPAM asupra mediului și temelor vizate de obiectivele SEA (receptori de mediu) sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Matricea de evaluare globală a alternativei POPAM 2014-20120

POPAM 2014 - 2020										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Priorități	Biodiversitate, flora, fauna	Ape de suprafață și subterane	Sol	Aer	Factorii climatici, inclusiv energia	Sănătatea populației	Gestionarea deșeurilor	Utilizarea resurselor naturale	Patrimoniul cultural	Peisajul
Prioritatea 1 a UE: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0
Prioritatea 2 a UE: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere	0	+1	0	0	+2	+2	+2	+2	0	0
Prioritatea 3 a UE: Încurajarea punerii în aplicare a PCP	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0
Prioritatea 4 a UE: Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0

POPAM 2014 - 2020	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Priorități	Biodiversitate, flora, fauna	Ape de suprafață și subterane	Sol	Aer	Factorii climatici, inclusiv energia	Sănătatea populației	Gestionarea deșeurilor	Utilizarea resurselor naturale	Patrimoniul cultural	Peisajul
Prioritatea 5 a UE: Stimularea comercializării și prelucrării										
	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0
Prioritatea 6 a UE: Încurajarea punerii în aplicare a PMI.										
	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0

NOTĂ: punctajele aferente matricei de evaluare globală a alternativei POPAM 2014-20120, sunt rezultatul efectuării mediei punctajelor aferente fiecărei priorități în relație cu măsurile aferente, conform subcapitole 7.5.1 până la 7.5.6..

Legenda efectelor potențiale	
+2	Efect potențial pozitiv puternic O anumită măsură are capacitatea de a conduce la îmbunătățirea aspectelor de mediu pe termen mediu sau lung, fapt ce va conduce la beneficii pe o scară largă precum și beneficii permanente asupra obiectivelor de mediu selectate în cadrul evaluării SEA
+1	Efect potențial pozitiv O anumită măsură are capacitatea de a conduce la o îmbunătățire a mediului moderată pe termen mediu și lung, fapt ce va conduce la beneficii permanente pe o scară temporară largă sau medie asupra obiectivelor de mediu selectate în cadrul evaluării SEA.
0	Neutru/ fără efect

	O măsură care nu are potențial de a induce un efect/impact potențial pozitiv sau negativ pe termen scurt sau lung. Scorul neutru este folosit atunci când este foarte probabil ca efectul să nu fie nici pozitiv nici negativ. Scorul neutru nu este identic cu cel "incert", caz în care evaluatorul nu poate evalua sigur dacă efectul este posibil pozitiv sau negativ sau este unul "mixt", caz în care evaluatorul consideră că efectele pot fi în același timp atât pozitive, cât și negative.
-1	Efect potențial negativ Atunci când o măsură poate induce un efect moderat negativ asupra obiectivelor de mediu atât pe termen scurt cât și lung, fapt ce conduce la modificări majore dar temporare sau la o scară medie, însă cu caracter permanent. O astfel de măsură poate avea de asemenea un impact cumulativ sau indirect. Pentru o astfel de măsură, efectele pot fi minimizate pentru a conduce la un impact de o amploare mai mică prin aplicarea de măsuri de reducere în conformitate cu legislația în domeniu. Investițiile în echipamente și facilități cu un caracter spațial limitat (suprafața ocupată de acestea este limitată) pot avea efecte imediate pe termen mediu însă, sunt condiționate de felul în care echipamentele vor fi utilizate. Activitățile economice noi sau modificările aduse celor tradiționale cauzează efecte de cele mai multe ori indirecte și reversibile.
-2	Efect potențial negativ puternic Atunci când o măsură are un potențial efect sau serie de efecte negative semnificative pe o scară spațială mai largă. Caracterul efectului este permanent asupra obiectivelor de mediu analizate. O astfel de măsură are de asemenea și un impact cumulativ și indirect puternic. Efectele unei astfel de măsuri sunt foarte greu de înlăturat prin aplicarea de măsuri de minimizare a impactului conform legislației în domeniu sau prin măsuri de minimizare la nivel de proiect individual. Orice deteriorare sau efect nociv în sau către zonele sensibile din punct de vedere al mediului, specii și habitate, obiective sau peisaje care sunt recunoscute și / sau protejate la nivel local, regional, național sau internațional sunt marcate ca un punct negativ major.
+/-	Efect mixt Este o combinație de efecte/impacturi potențiale pozitive și negative. Efectele mixte pot fi semnificative pe termen lung, dacă sunt cumulate cu altele.
?	Efect incert Impactul de mediu nu este cunoscut sau este imposibil de estimat, pentru acest tip de efecte nu se pot atribui scoruri.

7.4 Comentarii pe marginea matricei privind evaluarea globală a POPAM 2014-2020

Concluzie:

La nivel de evaluare globală, din prezentarea generală a matricei de evaluare, rezultă în mod evident că Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020, în ansamblul său, permite menținerea unui mediu favorabil pentru generațiile viitoare, într-o manieră destul de echilibrată iar, prin implementarea sa nu se va afecta în mod negativ semnificativ mediul înconjurător, conform efectelor potențiale semnificative analizate. Acest lucru este confirmat de majoritatea evaluărilor pozitive din rândurile și coloanele ce exprimă impactul potențial al tuturor măsurilor asupra setului de obiective de mediu definite în cadrul SEA.

În cazul măsurilor care conduc la dezvoltarea de infrastructură nouă, impactul asupra biodiversității apei și solului este susceptibil a fi foarte sensibil negativ. Este posibil ca la implementarea POPAM 2014 - 2020, anumite proiecte să aibă potențiale efecte negative localizate asupra mediului. În astfel de cazuri, punerea în practică a prevederilor legislative și a proceselor conexe (proceduri de reglementare de mediu), cum ar fi EIM sau EA, oferă cele mai eficiente mijloace de determinare a sustenabilității propunerilor, precum și de reducere a impactului asupra mediului.

7.5 Evaluarea priorităților și a măsurilor

Efectele așteptate ale Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 – 2020 asupra mediului, au fost evaluate pentru fiecare prioritate separat și sunt descrise mai jos. Evaluarea a fost realizată avându-se în vedere măsurile specifice, care sunt considerate a genera efecte semnificative potențiale asupra mediului.

7.5.1 *Prioritatea 1: Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere*

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 1.

Obiectiv SEA	Măsuri					
	M1	M2	M3	M4	M5	M6
Biodiversitate, flora, fauna	+2	+1	+1	+1	+1	+1
Ape de suprafață și subterane	+2	+1	+1	+1	+1	+1
Sol	+1	+1	+1	+1	+1	0
Aer	0	0	0	0	0	0
Factorii climatici, inclusiv energia	+2	+2	+1	+1	+1	+1
Sănătatea populației	+1	+1	+1	+1	+1	0
Gestionarea deșeurilor	+2	+2	+1	+1	+1	0
Utilizarea resurselor naturale	+1	+1	+1	+1	+1	0
Patrimoniul cultural	0	0	0	0	0	0
Peisajul	0	0	0	0	0	0
PUNTAJ TOTAL măsuri	10	8	7	7	7	3
PUNTAJ TOTAL prioritate	42					

7.5.2 *Prioritatea 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere*

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 2.

Obiectiv SEA	Măsuri								
	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13	M14	M15
Biodiversitate, flora, fauna	+1	-1	0	+2	+2	+1	+2	0	0
Ape de suprafață și subterane	+1	+1	0	+2	+2	+1	+2	0	0
Sol	+1	+1	0	+2	+2	+1	+2	0	0
Aer	+1	0	0	0	+1	+1	+1	0	0
Factorii climatici, inclusiv energia	+1	+2	+2	+1	+1	+1	+1	0	0
Sănătatea populației	+1	0	0	+2	0	+1	+1	+2	+1
Gestionarea deșeurilor	+1	0	0	0	+1	+1	+1	0	0
Utilizarea resurselor naturale	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	0	0
Patrimoniul cultural	0	0	0	0	+2	0	0	0	0
Peisajul	0	-1	0	0	+2	0	+1	0	0
PUNCTAJ TOTAL măsuri	8	2	2	10	14	8	12	2	1
PUNCTAJ TOTAL prioritate	59								

7.5.3 Prioritatea 3: Încurajarea punerii în aplicare a PCP

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 3.

Obiectiv SEA	Măsuri	
	M16	M17
Biodiversitate, flora, fauna	+2	+1
Ape de suprafață și subterane	+1	+1
Sol	+1	+1
Aer	+1	+1
Factorii climatici, inclusiv energia	+1	+1
Sănătatea populației	+1	+1
Gestionarea deșeurilor	+1	+1
Utilizarea resurselor naturale	+1	+1
Patrimoniul cultural	0	0
Peisajul	0	0
PUNCTAJ TOTAL măsuri	9	8
PUNCTAJ TOTAL prioritate	17	

7.5.4 Prioritatea 4: Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 4.

Obiectiv SEA	Măsuri		
	M18	M19	M20
Biodiversitate, flora, fauna	+1	+1	+1
Ape de suprafață și subterane	+1	+1	+1
Sol	+1	+1	+1
Aer	+1	+1	+1
Factorii climatici, inclusiv energia	+1	+1	+1
Sănătatea populației	+1	+1	+1
Gestionarea deșeurilor	+1	+1	+1
Utilizarea resurselor naturale	+1	+1	+1
Patrimoniul cultural	0	0	0
Peisajul	0	0	0
PUNCTAJ TOTAL măsuri	8	8	8
PUNCTAJ TOTAL prioritate	24		

7.5.5 Prioritatea 5. Stimularea comercializării și prelucrării

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 5.

Obiectiv SEA	Măsuri		
	M21	M22	M23
Biodiversitate, flora, fauna	0	+1	+1
Ape de suprafață și subterane	0	+1	+1
Sol	0	+1	+1
Aer	0	+1	+1
Factorii climatici, inclusiv energia	0	+1	+1
Sănătatea populației	0	+1	+1
Gestionarea deșeurilor	0	+1	+1
Utilizarea resurselor naturale	0	+1	+1
Patrimoniul cultural	0	0	0
Peisajul	0	0	0
PUNCTAJ TOTAL măsuri	0	8	8
PUNCTAJ TOTAL prioritate	16		

7.5.6 Prioritatea 6: Încurajarea punerii în aplicare a PMI

Matricea de evaluare detaliată a Priorității 6.

Obiectiv SEA	Măsuri
	M24
Biodiversitate, flora, fauna	+1
Ape de suprafață și subterane	+1
Sol	+1
Aer	+1
Factorii climatici, inclusiv energia	+1
Sănătatea populației	+1
Gestionarea deșeurilor	+1
Utilizarea resurselor naturale	+1
Patrimoniul cultural	+1
Peisajul	+1
PUNCTAJ TOTAL măsuri	10
PUNCTAJ TOTAL prioritate	10

7.6 Comentarii asupra evaluării priorităților POPAM 2014-2020

Evaluarea de mediu a fost efectuată pentru toate măsurile incluse la nivelul priorităților selectate. În cursul evaluării priorităților individuale ale POPAM, efectele probabile pozitive și adverse au fost identificate pe parcursul evaluării acestor priorități la nivelul măsurilor individuale.

Pe parcursul evaluării priorităților POPAM 2014 - 2020, au fost identificate și potențiale efecte pozitive sau negative, însă doar în contextul evaluării acestora până la nivelul măsurilor individuale din POPAM. Explicația este următoarea: în cazul în care prioritatea selectată a avut mai mult de o măsură, evaluarea impactului asupra mediului a fost efectuată pentru toate măsurile priorităților.

Prezentarea generală a evaluării măsurilor individuale, a măsurilor și priorităților este prezentată în tabelul de mai jos.

Prezentarea generală a evaluării priorităților și măsurilor

Prioritate	Măsuri	Scor total - măsură	Scor total - prioritate
1	M 1	10	42
	M 2	8	
	M 3	7	
	M 4	7	
	M 5	7	
	M 6	3	
2	M 7	8	59
	M 8	2	
	M 9	2	
	M 10	10	
	M 11	14	
	M 12	8	
	M 13	12	
	M14	2	
3	M 16	9	17
	M 17	8	
4	M 18	8	24
	M 19	8	
	M 20	8	
5	M 21	0	16
	M 22	8	
	M 23	8	
6	M 24	10	10

Prioritatea 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere contribuie cel mai mult la protejarea și îmbunătățirea componentelor individuale ale mediului. Acest fapt este confirmat de obținerea celui mai mare scor de evaluare: 59. În momentul evaluării la nivel de măsuri, a fost indicat faptul că anumite măsuri, în special măsura 7, prezintă efecte potențiale negative asupra mediului. Impactul sensibil negativ a fost evaluat în special prin raportare la factorul de mediu biodiversitate și peisaj. De asemenea, trebuie specificat faptul că pe anumite componente evaluate măsurile M8, M9, M10, M12, M13 au efecte puternic benefice asupra mediului.

Selectarea unor măsuri de diminuare a impactului, pentru a contracara potențialele efecte negative, ar trebui să fie realizată pentru prioritatea 2, măsura 7, în special în ceea ce privește construcția de infrastructuri.

Implementarea măsurilor planificate în cadrul priorității 2, măsura 7, ar putea necesita nevoia de diminuare a impactului asupra mediului în special în timpul construirii infrastructurii locale aferente.

Efectele potențial negative preconizate ale implementării măsurilor individuale vor trebui minimizate, în vederea asigurării unor condiții acceptabile și durabile pentru dezvoltarea rurală a României, prin prezentul Program. Minimizarea impactului va asigura, de asemenea, că protecția mediului și dezvoltarea durabilă sunt pe deplin reflectate în conținutul general al Programului.

Cuantificarea ar necesita mai multe studii și informații cu privire la starea actuală a mediului, precum și mai multe detalii referitoare la măsurile POPAM, dar acestea vor fi accesibile doar la momentul în care ghidurile privind elaborearea cererilor de finanțare, respectiv cererile de finanțare, vor fi disponibile.

O privire de ansamblu asupra scorurilor globale, conduce la concluzia că acțiunile propuse pe cele șase priorități ale UE pot avea potențiale efecte, benefice și puternic benefice.

Toate prioritățile analizate au efecte pozitive asupra factorilor de mediu obiectivelor SEA.

Efecte secundare

În POPAM 2014-2020 efectele secundare prognozate asupra mediului la nivel de măsuri și priorități sunt pozitive.

Slabe efecte secundare negative pot apărea ca urmare a implementării măsurii 7, respectiv prin implementarea unor activități investiționale în acvacultură.

7.7. Efecte cumulative

După identificarea efectelor potențiale semnificative asupra mediului, ale măsurilor individuale și priorităților selectate, efectele cumulative au fost evaluate. A fost evaluat, cu precădere, efectul simultan al mai multor acțiuni asupra factorilor de mediu. Efectele cumulative ale implementării priorităților asupra obiectivelor SEA, pot fi vizualizate în tabelul de mai jos.

Evaluarea efectelor generale ale POPAM 2014-2020 asupra fiecărui obiectiv de mediu a fost furnizată prin analiza critică a efectelor măsurilor individuale.

Principalele efecte potențiale negative identificate prin evaluarea strategică de mediu, în cazul în care POPAM 2014-2020 propus este implementat, sunt legate de investițiile în infrastructura necesară creșterii productivității în acvacultură.

Evaluarea realizată permite formularea concluziei potrivit căreia POPAM va avea un efect potențial sinergic pozitiv de ansamblu asupra populației, prin impactul asupra sănătății populației și asupra schimbărilor climatice (în raport cu factorii de mediu care contribuie la încălzirea globală – ex. poluarea), datorat sprijinirii de tehnologii și practici moderne.

Impactul cumulativ potențial negativ al POPAM poate să apară în cazul nerespectării legislației de mediu mai ales asupra biodiversității și apei, motivul fiind dezvoltarea infrastructurii necesare creșterii productivității în acvacultură.

7.8. Efecte transfrontaliere asupra mediului

Având în vedere orientarea strategică a programului, nu se anticipează nici un impact potențial negativ transfrontalier direct asupra mediului. Dimpotrivă, poate fi așteptat un impact pozitiv asupra mediului în regiunile de frontieră, ca urmare a reducerii poluării, proces ce conduce la îmbunătățirea componentelor individuale de mediu, după implementarea POPAM .

7.9. Concluzii

- Programul propune priorități și măsuri în conformitate cu documentele strategice la nivel european și național, documente a căror obiective propuse se referă la optimizarea pe termen mediu și lung a efectelor socio-economice precum și a aspectelor de mediu ce conduc spre o dezvoltare durabilă;
- Programul se bazează pe o analiză detaliată a situației din România;
- Prin măsurile selectate, Programul va contribui la îmbunătățirea calității vieții atât pentru generația actuală, cât și pentru cea viitoare;
- Programul creează condițiile favorabile pentru practicarea și dezvoltarea unei acvaculturi în conformitate cu politicile de mediu;
- Programul va contribui la menținerea și creșterea nivelului calitativ al mediului, prin stimularea competitivității, ceea ce va asigura utilizarea durabilă a resurselor;
- Programul va sprijini creșterea nivelului de cunoștințe referitoare la protecția mediului la nivelul producătorilor precum și transferul de cunoștințe și tehnologii prietenoase cu mediul;
- Protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă, ca priorități orizontale, sunt reflectate la nivelul priorităților POPAM. Măsurile propuse în cadrul fiecărei priorități vor contribui, în mod diferențiat, prin impactul de mediu prognozat, asupra atingerii obiectivelor de mediu;
- Concluzia generală a capitolelor 7.6. și 7.7. este că POPAM 2014 – 2020, permite menținerea și îmbunătățirea mediului într-o manieră echilibrată, și că implementarea Programului nu va afecta în mod negativ mediul;

- Efectul cumulat al priorităților și măsurilor este prezentat în capitolul 7.7.. Se poate concluziona că noul POPAM va avea efecte potențiale sinergice pozitive asupra factorilor climatici, prin sprijinirea utilizării de noi tehnologii curate. Impactul asupra sănătății populației este unul potențial pozitiv, fapt ce va atrage după sine și o îmbunătățire a mediului;
- Efecte cumulate potențial negative pot fi observate la nivelul biodiversității și a apei, însă se poate observa că aceste efecte pot fi eliminate/minimizate, prin implementarea de măsuri de reducere a acestora;
- Identificarea de măsuri de reducere a impactului pentru a minimiza/anula potențialele efecte negative este necesară pentru Prioritatea 2 ;
- Implementarea măsurilor propuse pentru Prioritatea 1, 3, 4, 5. nu necesită selectarea de măsuri de reducere a impactului, deoarece obiectivul principal al priorității se adresează în mod direct mediului și protecției lui.

8 Măsurile de prevenire, reducere și compensare a efectelor negative semnificative ale programului asupra mediului

Procesul SEA a identificat slabe efecte potențiale negative asupra mediului, efecte care necesită eliminare/ diminuare. Măsurile de diminuare a impactului potențial negativ asupra mediului, la nivel de program, sunt în general mai strategice, proactive și mai variate decât cele de la nivel de proiect. Măsurile de atenuare includ planificarea pentru a evita zonele sensibile, introducerea de constrângeri sau parcurgerea unor evaluări la nivel inferior (de exemplu parcurgerea procedurii EIM sau a Evaluării adecvate a impactului asupra mediului, ambele proceduri fiind incluse în legislația națională în domeniul reglementării de mediu). Responsabilitatea pentru implementarea măsurilor de diminuare a impactului aparține departamentelor guvernamentale și agențiilor de protecție a mediului, ulterior aprobării POPAM sau, în multe cazuri, acestea vor fi abordate prin intermediul sistemului de planificare, de exemplu prin parcurgerea procedurii EIM.

Având în vedere caracterul strategic al Programului, un sistem de măsuri de prevenire, eliminare, reducere și compensare a efectelor negative semnificative asupra mediului și sănătății este necesar pentru a asigura optimizarea implementării activităților individuale, în raport cu obiectivele dezvoltării durabile. Efectele potențiale pozitive ar putea fi extinse și efecte potențiale negative reduse sau diminuate, în cazul în care implementarea programului se va concentra pe următoarele aspecte:

- Asigurarea unei implementări coerente a evaluării impactului asupra mediului la nivelul proiectelor individuale (în ceea ce privește investițiile în infrastructură pentru acvacultură și pescuit marin), în conformitate cu legislația de protecție a mediului. O parte integrantă a evaluării impactului asupra mediului trebuie să fie (1) o evaluare a alternativelor, cu preferință pentru alternativa cu impact potențial negativ minim asupra mediului și (2) o propunere de măsuri eficiente de eliminare a efectelor potențiale negative previzionate.
- Acordarea unei atenții deosebite impactului asupra mediului pentru proiectele care vor fi implementate în interiorul sau în imediata vecinătate a sistemului național/european de arii naturale protejate. Orice proiect care ar putea avea un efect semnificativ asupra siturilor naturale protejate (inclusiv a siturilor Natura 2000), va fi supus unei evaluări corespunzătoare în ceea ce privește impactul asupra mediului, luând în considerare obiectivele de conservare ale sitului.
- Prevenirea riscurilor de mediu și a riscurilor tehnologice cu potențial impact negativ direct asupra mediului și a sănătății umane.
- Sprijin pentru aplicarea celor mai bune și moderne tehnologii disponibile eficiente din punct de vedere energetic.
- Asigurarea că va exista un impact potențial negativ minim asupra mediului în timpul lucrărilor de construcție și reconstrucție - zgomot, emisii atmosferice, poluare a apei și a solului, deranjarea florei, faunei și habitatelor, precum și afectarea stării de sănătate a locuitorilor, ca o consecință a activității șantierelor de construcții și a transportului aferent. Este necesară implementarea de/unor măsuri de reducere a impactului, conform solicitărilor instituțiilor responsabile de emiterea avizelor din domeniile protecției mediului, sănătății populației, etc. În cadrul lucrărilor de construcție a iazurilor și infrastructurii, ar trebui să se folosească materiale locale, durabile și reciclate; ar fi de preferat renovarea clădirilor existente în locul construirii de noi clădiri.

- Analiza, în timpul procesului de aprobare a proiectelor și monitorizarea în timpul procesului de implementare a proiectelor, a sustenabilității activităților.
- Asigurarea transparenței și accesului la informație de-a lungul etapelor de implementare, monitorizare și evaluare a POPAM. .
- Monitorizarea și evaluarea sistematică a impactului potențial al programului asupra mediului și sănătății populației.
- Furnizarea de informații relevante pentru solicitanți și beneficiari cu privire la aspectele de mediu ce trebuie respectate și la necesitatea evaluării corespunzătoare a efectelor potențiale asupra mediului, a proiectelor depuse de aceștia.

Măsuri specifice-Biodiversitate

Suprafața ariilor naturale protejate de interes național, raportată la suprafața țării, este de 7% (1.663.360 ha), iar suprafața totală a siturilor Natura 2000, raportată la suprafața țării, este de 22,68% (5.406.000 ha). Pentru ambele categorii de arii naturale protejate, legislația în domeniul protecției mediului prevede proceduri clare referitoare la evaluarea impactului asupra mediului, respectiv, evaluarea adecvată a impactului asupra speciilor/habitatelor de interes comunitar (în conformitate cu articolul 6. al Directivei „Habitat”), prin urmare efectele potențiale negative ale unor proiecte viitoare finanțate prin POPAM pot fi diminuate sau înlăturate prin parcurgerea procedurilor de reglementare de mediu.

Prin transpunerea în legislația națională a Directivelor „Habitat” și, respectiv „Păsări”, România s-a angajat să dezvolte și să mențină rețeaua Natura 2000 și, de asemenea, să raporteze statutul de conservare favorabilă speciilor și habitatelor de importanță comunitară. Raportarea statutului se face la nivelul întregii suprafețe naționale, inclusiv în interiorul siturilor Natura 2000, în baza unei metodologii aprobate de către Comisia Europeană. România și-a asumat ca gestionarea siturilor Natura 2000 să se facă în baza unor planuri de management și/sau a unor măsuri de conservare pentru habitatele/speciile pentru care acestea au fost declarate. Prin urmare efectele asupra biodiversității, fie ele potențial pozitive sau negative, induse de implementarea POPAM, au fost tratate în relație cu diversitatea specifică „in situ” cât și „ex situ”.

Prin urmare, pentru a evita unele efecte potențiale negative ale implementării anumitor proiecte, în special cele ce vizează infrastructura, precum și pentru a evita întârzierea punerii în practică a acestora datorită duratei lungi a procedurilor de evaluare a impactului de mediu, considerăm oportună includerea unei recomandări care să vizeze etapa imediat următoare aprobării POPAM 2014-2020:

- Ghidurile privind elaborarea cererilor de finanțare aferente POPAM 2014-2020 trebuie să fie astfel concepute încât aplicațiile beneficiarilor să respecte, încă din stadiul inițial, cerințele în domeniul conservării biodiversității în rețeaua comunitară Natura 2000. În acest sens, beneficiarii trebuie informați de posibilitatea ca proiectul propus să fie amplasat în interiorul siturilor rețelei Natura 2000, unde este aplicabil art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49 /2011, cu modificările și completările ulterioare, ce prevede interzicerea acelor activități din perimetrele ariilor naturale protejate de interes comunitar

care pot să genereze poluarea sau deteriorarea habitatelor, precum și perturbări ale speciilor pentru care au fost desemnate ariile respective, atunci când aceste activități au un efect potențial semnificativ, având în vedere obiectivele de protecție și conservare a speciilor și habitatelor.

9 Descrierea motivelor de selectare a alternativelor

Având în vedere caracterul strategic al prezentului document, precum și ca urmare a acordului dintre părțile care participă la elaborarea Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 – 2020, programul este prezentat într-o singură alternativă, prin încorporarea comentariilor și punctelor de vedere ale partenerilor de programare din cadrul POPAM .

Alternativele obligatorii, adică zero și alternativa 1 (actualul POPAM), sunt încorporate în acest Raport de mediu în conformitate cu HG nr. 1076/2004 - alternativa zero în sub-capitolul 3.2 și alternativa POPAM în capitolul 6.

Este de așteptat ca versiunea finală a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime să fie transmisă într-o singură alternativă finală, după analiza și evaluarea tuturor comentariilor primite pe durata consultărilor cu părțile interesate și cu publicul și după încorporarea comentariilor relevante în POPAM .

10 Monitorizarea efectelor asupra mediului ale implementării programului

10.1 Sistemul de monitorizare și evaluare

În conformitate cu articolul 27 alineatul (3) din HG nr. 1076/2004, titularul Programului, și anume Autoritatea de Management - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, este responsabil pentru realizarea monitorizării Programului. Identificarea și evaluarea efectelor implementării programului, în ceea ce privește mediul și componentele sale, ar trebui să fie unul dintre obiectivele sistemului de evaluare. Monitorizarea trebuie să permită autorităților de program să ia măsuri de remediere, în cazul în care evaluarea indică efecte adverse neprevăzute asupra mediului.

Rolul monitorizării este de a sesiza efectele potențiale negative semnificative asupra mediului, neprevăzute, încă dintr-un stadiu timpuriu.

Monitorizarea și evaluarea trebuie să se realizeze prin:

- În pregătirea criteriilor de selecție trebuie avută în vedere includerea de cerințe pentru a evita efectele potențiale semnificative asupra problemelor relevante de mediu. Orice proiect care ar putea avea un efect potențial semnificativ asupra mediului trebuie să fie supus unei evaluări corespunzătoare a efectelor sale;

Criterii de evaluare / indicatori de progres și gradul de realizare a obiectivelor programului pe parcursul implementării programului în așa fel încât, pe termen lung, efectele potențiale sinergice asupra mediului ca urmare a implementării programului să fie evaluate;

- Evaluarea periodică a progreselor pentru atingerea obiectivelor specifice ale programului, în ansamblu și defalcarea pe priorități și măsuri;

- În baza rezultatelor evaluării se pot formula propuneri de revizuire sau revizuirea programului care ar permite realizarea obiectivelor programului sau îmbunătățirea gestionării sale, inclusiv gestionarea financiară;
- Prelucrarea și publicarea rapoartelor de monitorizare (rapoarte intermediare, rapoarte anuale și raportul ex-post), având în vedere faptul că rapoartele sunt principala sursă de informare pentru Comitetul de Monitorizare, Autoritatea de Management, Comisia Europeană și, de asemenea, pentru public.

Monitorizarea efectelor potențiale semnificative asupra mediului ale implementării POPAM este parte integrantă a procesului SEA, care depinde mai degrabă de sistemul de monitorizare și de cerințele de raportare existente la nivel național și european, decât de necesitatea unei monitorizări suplimentare și specifice. Aranjamentele de monitorizare existente pot fi utilizate pentru monitorizarea efectelor asupra mediului. Monitorizarea fondurilor UE se face printr-un sistem de monitorizare TIC, care servește la sprijinirea managementului, monitorizării, managementului financiar și controlului proiectelor co-finanțate din fonduri UE, și care oferă sinergii, atunci când este utilizat și pentru monitorizarea impactului asupra mediului. Sistemul de monitorizare TIC, utilizat cu scopul de a monitoriza impactul asupra mediului, poate fi deosebit de util pentru:

- asigurarea colectării de date statistice și financiare privind implementarea proiectului;
- monitorizarea indicatorilor efectelor asupra mediului la nivel de măsuri individuale și priorități ale programului.

În sistemul de monitorizare ar trebui să fie inclusă o cerință explicită de propunere de măsuri corective în cazul în care sistemul de monitorizare arată efecte negative neașteptate asupra mediului, generate de implementarea programului.

10.2 Planul de monitorizare al Programului

Sistemul de monitorizare din cadrul POPAM urmărește progresul realizat în implementarea programului și facilitează un proces de evaluare corect și de succes. În acest sens, pe parcursul desfășurării POPAM, se va urmări dacă rezultatele scontate sunt livrate și dacă indicatorii de rezultat evoluează în direcția așteptată.

Principalele obiective ale sistemului de monitorizare sunt colectarea de date cu privire la operațiunile finanțate, stocarea acestora într-un sistem electronic de informare care să permită înregistrarea, păstrarea, gestionarea și raportarea informațiilor esențiale, precum și pregătirea raportărilor obligatorii.

Activitatea de monitorizare a programului operațional este în responsabilitatea Autorității de Management și a Comitetului de Monitorizare. Conform Articolului 109 din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, în cadrul POPAM se va stabili o listă de indicatori comuni privind situația inițială, precum și execuția financiară, realizările și rezultatele programului operațional, cu ajutorul căreia se va supraveghea calitatea punerii în aplicare a programului.

Autoritatea de Management este însărcinată cu colectarea de date necesare procesului de monitorizare la nivelul fiecărei operațiuni. Informațiile esențiale despre fiecare operațiune și grup de beneficiari POPAM în parte, inclusiv FLAG-uri, vor fi înregistrate și păstrate într-o bază de date

electronică. În cadrul fiecărei operațiuni, date financiare și de realizare vor fi colectate periodic și introduse în baza de date, iar la finalul operațiunilor beneficiarii finali vor furniza informațiile referitoare la rezultat. Informațiile vor fi validate de către Autoritatea de Management prin verificări fizice la fața locului sau prin cercetare de birou.

Pe baza acestor informații, Autoritatea de Management va pregăti Raportul anual de punere în aplicare, incluzând informații financiare cu privire la angajamente și plăți efectuate și progresul realizat în atingerea obiectivelor POPAM pentru fiecare axă prioritară în parte.

Comitetul de Monitorizare este organismul care examinează, pe baza indicatorilor financiari, de realizare și de rezultat, progresul realizat, în special gradul de atingere a obiectivelor stabilite pentru fiecare axă prioritară. De asemenea, Comitetul de Monitorizare analizează și aprobă rapoartele anuale și raportul final privind implementarea programului.

Un principiu esențial în funcționarea Comitetului de Monitorizare este transparența. Secretariatul Comitetului solicită tuturor membrilor să informeze grupurile pe care le reprezintă cu privire la procedurile stabilite, activitatea curentă și rapoarte referitoare la implementarea acestor proceduri.

Evaluările programului se realizează înainte de inițierea acestuia (ex-ante) și pe parcursul derulării, în momentele potrivite conform Planului de Evaluare, pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența și impactul programului.

Componența generală a comitetului de monitorizare

Comitetul de Monitorizare se înființează în conformitate cu prevederile legale și instituționale naționale, în termen de trei luni de la aprobarea POPAM prin Decizia Comisiei Europene. În conformitate cu articolul 48 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comitetul de Monitorizare va fi alcătuit sub forma unui parteneriat între autoritățile naționale, regionale și locale, partenerii economici și sociali și alte organisme relevante. Autoritatea de Management prezidează Comitetul de Monitorizare și asigură secretariatul.

În componența Comitetului de Monitorizare vor fi incluse organismele cele mai relevante și reprezentative care pot avea o influență semnificativă sau pot fi semnificativ influențate de implementarea programului. Astfel, Comitetul de Monitorizare al POPAM va avea în componență reprezentanți ai Autorității de Management, Autorității de Certificare, Agenției de Plată, Autorității de Audit (cu rol de observator), Comisia Europeană (cu rol consultativ), Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Dezvoltării Regionale, Ministerului Transporturilor, partenerii, instituții de cercetare științifică din domeniu și ONG-urilor.

Reprezentanții organismelor partenere în Comitetul de Monitorizare sunt desemnați printr-un proces transparent de către organizațiile respective. Componența nominală a Comitetului se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și lista membrilor este publicată.

Pregătirea și efectuarea monitorizării în cadrul sistemului de monitorizare este considerat în POPAM ca un proces continuu, deoarece se așteaptă ca realizarea unor activități și / sau revizuirea acestora să se realizeze în intervalul 2014-2024 după cum este indicat mai sus.

10.3 Indicatori

Sistemul de monitorizare a mediului este un proces vital în orice plan strategic sau program, care contribuie nu numai la urmărirea corectă a considerațiilor de mediu identificate de evaluarea ex-ante, ci și la semnalizarea potențialelor probleme care rezultă din implementarea măsurilor programului, care nu au fost identificate în cadrul procesului de evaluare ex-ante (atât SEA cât și EIA) și va permite o implementare promptă a măsurilor de corectare.

Efectele asupra mediului, generate de implementarea POPAM, trebuie să fie monitorizate și evaluate. În mod ideal, sistemul și mecanismele de monitorizare a mediului ar trebui să fie parte a monitorizării generale a implementării POPAM.

Indicatorii enumerați în tabelul de mai jos sunt propuși ca fiind adecvați pentru a fi aplicați în vederea monitorizării impactului asupra mediului a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 – 2020. Aceștia vor permite monitorizarea implementării măsurilor care ar putea avea un impact potențial semnificativ asupra mediului și/ sau determinarea tendințelor de îmbunătățire a compartimentelor individuale de mediu.

Indicatorii propuși pentru monitorizarea impactului asupra mediului au fost selectați pe baza următoarelor criterii:

- Indicatorii trebuie să aibă legătură directă cu POPAM și măsurile acestuia (prioritățile selectate);
- Indicatorii sunt disponibili și/ sau pot fi puși la dispoziție / calculați, pe baza datelor statistice și de monitorizare asigurate de instituțiile corespunzătoare (Institutul Național de Statistică și Agenția Națională pentru Protecția Mediului, EUROSTAT).

Majoritatea indicatorilor propuși sunt indicatori de context comuni stabiliți în contextul sistemului comun de monitorizare și de evaluare al UE, în care aceștia sunt relevanți pentru mediul înconjurător. Ei vor trebui să fie raportați la satisfacerea cerințelor UE și, prin urmare, nu sunt adiționali.

Prezentarea generală a indicatorilor propuși pentru monitorizarea POPAM 2014 – 2020

Obiectiv principal	Obiective relevante de mediu	Indicator SEA	Cuantificare (unitate de măsură)	Evaluare (tendențe)	Instituția responsabilă cu raportarea/ sursele de informații
Biodiversitate, floră, faună	Menținerea și refacerea biodiversității	Mediu marin Suprafața luciului de apă pe care se implementează proiecte ce propun măsuri de conservare, reducere a impactului pescuitului	Număr de proiecte/suprafață - Ha	Creștere	MADR/date naționale sau europene
		Ape interioare Suprafața luciului de apă pe care se implementează proiecte ce propun măsuri de conservare, reducere a impactului pescuitului și acvaculturii	Număr de proiecte/suprafață - Ha	Creștere	MADR/date naționale sau europene
		Ponderea suprafețelor pe care se practică acvacultură extensivă din totalul suprafețelor pe care se practică acvacultura	Suprafață - Ha	Creștere	MADR/date naționale sau europene
Ape de suprafață și subterane	Protecția stării ecologice a apei	Volumele de apă captate pentru acvacultură	m ³	Scăderea cantității	MADR/date naționale sau europene
Sol	Protejarea calității, cantității și funcțiunii solului	Suprafețe degradate pe care se amplasează noi unități piscicole	Ha	Creștere	MADR/date naționale sau europene
Aer	Îmbunătățirea calității aerului	Scăderea noxelor datorate utilizării ambarcațiunilor destinate pescuitului	Număr de ambarcațiuni al căror motoare au	Creștere	MADR/date naționale sau europene

Obiectiv principal	Obiective relevante de mediu	Indicator SEA	Cuantificare (unitate de măsură)	Evaluare (tendențe)	Instituția responsabilă cu raportarea/ sursele de informații
			fost înlocuite sau modernizate		
Factori climatici	Atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea eficientă la schimbările climatice	Creșterea eficienței energetice a ambarcațiunilor destinate pescuitului atât în mediul marin cât și pe apele interioare	Număr de ambarcațiuni al căror motor au fost înlocuite sau modernizate	Creștere	MADR/date naționale sau europene
Sănătatea populației	Protejarea și îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației	Creșterea calitativă a produselor de acvacultură prin reducerea dependenței acvaculturii de medicamentele veterinare	Numărul de ferme piscicole în care se practică acvacultura ecologică	Creștere	MADR/date naționale sau europene
Gestionarea deșeurilor	Eficientizarea colectării și reutilizării	Cantități de deșeuri din producție/procesare sectoarele pescuit și acvacultură	Tone Cantitatea de deșeuri din producție procesate	Creștere	MADR/date naționale sau europene
Utilizarea resurselor naturale	Maximizarea eficientizării utilizării resurselor	Suprafața pe care este practică acvacultura ecologică	Hectare	Creștere	MADR/date naționale sau europene
		Volume de apă folosite în acvacultură	Numărul	Creștere	MADR/date naționale

Obiectiv principal	Obiective relevante de mediu	Indicator SEA	Cuantificare (unitate de măsură)	Evaluare (tendențe)	Instituția responsabilă cu raportarea/ sursele de informații
			sistemelor de acvacultură închise în care produsele de acvacultură sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei		sau europene

11 Rezumat non-tehnic

Scopul principal al evaluării strategice de mediu (SEA) a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020 (POPAM 2014-2020) este de a integra aspectele de mediu în conținutul POPAM, în scopul asigurării unui grad ridicat de protecție a mediului și pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a României în perioada de programare 2014-2020. Evaluarea strategică de mediu este efectuată pentru a confirma faptul că posibilele efecte semnificative asupra mediului generate de implementarea POPAM 2014-2020 sunt identificate, descrise, evaluate și luate în considerare în procesul de elaborare și adoptare a acestui program.

Prezentul Raport de mediu pregătit în cadrul procesului SEA a fost elaborat ca parte integrantă a evaluării ex-ante a POPAM 2014-2020. Procesul SEA s-a realizat în paralel cu dezvoltarea și evaluarea ex-ante a Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020. În cadrul consultărilor organizate, POPAM 2014-2020 a fost analizat alături de Raportul de Mediu al SEA - documentul care reflectă rezultatul procesului SEA.

Evaluarea strategică de mediu a POPAM 2014-2020 a debutat prin parcurgerea etapei determinării domeniului de aplicare a SEA, în conformitate cu Directiva SEA 2001/42/CE și HG nr. 1076/2004. Derularea procesului SEA în cadrul evaluării ex-ante a POPAM 2014-2020 este o cerință de natură legislativă pentru a se asigura faptul că programul, care este de natură să aibă un efect semnificativ asupra mediului, este supus unei evaluări complexe și cuprinzătoare în timpul pregătirii acestuia, în scopul evitării sau atenuării oricăror efecte adverse asupra mediului.

În scopul parcurgerii etapelor necesare pentru finalizarea programului și pentru elaborarea Raportului de Mediu, în conformitate cu art.14 alin. (3) din HG nr. 1076/2004, AM POP a constituit, conform prevederilor legale, în luna martie 2015, grupul de lucru în vederea îndeplinirii prevederilor cuprinse în art. 16-19 din HG nr. 1076/2004. Aceste prevederi se referă în principal la stabilirea domeniului de aplicare, nivelului de detaliu al informațiilor care trebuie să fie incluse în Raportul de Mediu, precum și la analiza efectelor de mediu semnificative ale programului. Grupul de lucru convocat și prezidat de către AM POP a fost, de asemenea, o platformă pentru analiza conținutului Raportului de Mediu și pentru revizuirea versiunilor preliminare a documentelor elaborate în cadrul procesului SEA.

Grupul de lucru este alcătuit din reprezentanți ai titularului de program, ai autorităților competente în domeniul protecției mediului, ai autorităților în domeniul sănătății și ai autorităților interesate de potențialele efecte ale programului asupra mediului, persoane fizice autorizate, precum și experți angajați. Astfel, componența grupului de lucru a fost următoarea:

- Titularul programului – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Direcția Generală Pescuit, Autoritatea de Management pentru POPAM 2014-2020;
- Reprezentanți ai următoarelor autorități publice:
 - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor - Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția Biodiversitate, Direcția Generală Deșeuri, Situri Contaminate și Substanțe Periculoase, Direcția Generală Păduri
 - Administrația Națională Apele Române;
 - Ministerul Sănătății – Institutul Național de Sănătate Publică;
 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
 - Ministerul Economiei Comerțului și Turismului;
 - Ministerul Energiei Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri;
 - Ministerul Transporturilor;
 - Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;

- Ministerul Fondurilor Europene;
 - Autoritatea Navală Română;
 - Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”;
 - Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică Pescuit și Acvacultură;
 - persoane fizice autorizate, precum și experți angajați
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor este autoritatea competentă pentru protecția mediului, fiind responsabilă pentru aprobarea Raportului de Mediu elaborat în cadrul procesului SEA și emiterea Avizului de Mediu.

Metodologia de evaluare

Evaluarea efectelor și a intensității acestora asupra mediului se bazează pe o analiză a modului în care acestea pot afecta situația de referință a mediului sau împiedica atingerea obiectivelor SEA. Evaluarea va identifica potențialele efecte semnificative asupra mediului, asociate cu implementarea POPAM.

Analiza efectelor a cuprins trei etape principale:

- A) Evaluarea măsurilor planificate în program în raport cu obiectivele de mediu;
- B) Estimarea intensității efectelor POPAM 2014 – 2020 la nivel global (Capitol 7.2) și la nivel de detaliu (măsuri, priorități în relație cu obiectivele de mediu ale SEA) (Capitol 7.5);
- C) Evaluarea efectelor cumulative asupra mediului.

Obiectivele de protecția mediului (Obiectivele SEA)

Obiectivele SEA sunt separate de obiectivele POPAM, deși se pot influența reciproc și chiar se pot suprapune. Nu există un set unic de obiective de mediu universal aplicabile. Pentru fiecare plan sau program trebuie să fie identificate obiectivele specifice de mediu, care reflectă starea actuală a mediului și evoluția probabilă a acestuia.

Obiectivele SEA arată intenția generală, în timp ce indicatorii reprezintă un punct de referință în raport cu care vor fi evaluate performanțele Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime. În general, obiectivele SEA se bazează pe strategii tematice care sunt integrate în politicile sectoriale existente ale UE, Strategia de la Lisabona și Strategia de dezvoltare durabilă.

În urma examinării politicilor, planurilor și strategiilor relevante și a obiectivelor asociate (pentru mai multe detalii a se vedea Anexa B), au fost identificate o serie de teme de interes pentru SEA (derivate din problemele cheie de mediu și obiectivele de protecție a mediului):

- biodiversitate, floră, faună;
- ape de suprafață și subterane
- sol;
- aer;
- factori climatici;
- sănătatea populației;
- gestiunea deșeurilor;
- utilizarea resurselor naturale

- patrimoniul cultural
- peisajul.

În etapa următoare, a fost elaborată o listă inițială cu temele "principale" preliminare a SEA și o serie de obiective asociate.

Setul propus de obiective de mediu relevante a fost stabilit pe baza:

- obiectivelor de mediu deja incluse în politicile, strategiile și reglementările elaborate la nivel comunitar, național, regional sau local;
- problemelor de mediu relevante și tendințelor estimate pentru fiecare componentă de mediu, având în vedere importanța acordată în cadrul programului ce face obiectul evaluării;
- comentariilor furnizate de membrii Grupului de Lucru ai Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Obiectivele de mediu sunt grupate pe teme de mediu. Aceste obiective vor constitui cadrul pentru evaluarea priorităților și măsurilor POPAM. Prin urmare, este important ca obiectivele pentru mediul înconjurător ale României, relevante pentru POPAM, să fie reflectate în obiectivele SEA. Acest lucru va asigura că performanța probabilă a măsurilor POPAM este evaluată în mod corespunzător în comparație cu obiectivele generale pentru mediul înconjurător. Evaluarea programului propus se va realiza, de asemenea, pe baza informațiilor privind situația inițială, fapt ce impune nevoia de indicatori relevanți pentru obiectivele generale ale SEA. Lista aferentă a indicatorilor potențiali este prezentată în capitolul 10.3 al Raportului de mediu.

Tabelul de mai jos prezintă o listă a obiectivelor generale ale SEA.

Obiectivele SEA grupate pe teme de mediu

TEMA SEA	OBIECTIV PRINCIPAL
Biodiversitate, floră, faună;	Menținerea și refacerea biodiversității
Ape de suprafață și subterane	Protecția stării ecologice a apei
Sol	Protejarea calității, cantității și funcțiunii solului
Aer	Îmbunătățirea calității aerului
Factori climatici	Atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea eficientă la schimbările climatice
Sănătatea populației;	Protejarea și îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației
Gestionarea deșeurilor	Eficientizarea colectării și reutilizării deșeurilor
Utilizarea resurselor naturale	Maximizarea eficientizării utilizării resurselor
Patrimoniul cultural	Menținerea patrimoniului din România
Peisajul	Conservarea și consolidarea peisajelor din România prin promovarea planificării și dezvoltării utilizării durabile a terenurilor

Evaluarea de mediu a fost efectuată pentru toate măsurile incluse în cadrul priorităților selectate. În cursul evaluării priorităților individuale ale POPAM, efectele probabile pozitive și adverse au fost identificate pe parcursul evaluării acestor priorități la nivelul măsurilor individuale.

Pe parcursul evaluării priorităților POPAM 2014 - 2020, au fost identificate și potențiale efecte pozitive sau negative, însă doar în contextul evaluării acestora până la nivelul măsurilor individuale din POPAM. Explicația este următoarea: în cazul în care domeniul de intervenție a avut mai mult de o măsură, evaluarea impactului asupra mediului a fost efectuată pentru toate măsurile priorităților.

Prezentarea generală a evaluării măsurilor individuale și priorităților este prezentată în tabelul de mai jos.

Prezentarea generală a evaluării priorităților și măsurilor

Prioritate	Măsuri	Scor total - măsură	Scor total - prioritate
1	M 1	10	42
	M 2	8	
	M 3	7	
	M 4	7	
	M 5	7	
	M 6	3	
2	M 7	8	59
	M 8	2	
	M 9	2	
	M 10	10	
	M 11	14	
	M 12	8	
	M 13	12	
	M14	2	
	M 15	1	
3	M 16	9	17
	M 17	8	
4	M 18	8	24
	M 19	8	
	M 20	8	
5	M 21	0	16
	M 22	8	
	M 23	8	
6	M 24	10	10

Prioritatea 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere contribuie cel mai mult la protejarea și îmbunătățirea componentelor individuale ale mediului. Acest fapt este

confirmat de obținerea celui mai mare scor de evaluare: 59. În momentul evaluării la nivel de măsuri, a fost indicat faptul că anumite măsuri, în special măsura 7, prezintă efecte potențiale negative asupra mediului. Impactul sensibil negativ a fost evaluat în special prin raportare la factorul de mediu biodiversitate și peisaj. De asemenea, trebuie specificat faptul că pe anumite componente evaluate măsurile M8, M9, M10, M12, M13 au efecte puternic benefice asupra mediului.

Selectarea unor măsuri de diminuare a impactului, pentru a contracara potențialele efecte negative, ar trebui să fie realizată pentru prioritatea 2, măsura 7, în special în ceea ce privește construcția de infrastructuri.

Implementarea măsurilor planificate în cadrul priorității 2, măsura 7, ar putea necesita nevoia de diminuare a impactului asupra mediului în special în timpul construirii infrastructurii locale aferente.

Efectele potențial negative preconizate ale implementării măsurilor individuale vor trebui minimizate, în vederea asigurării unor condiții acceptabile și durabile pentru dezvoltarea rurală a României, prin prezentul Program. Minimizarea impactului va asigura, de asemenea, că protecția mediului și dezvoltarea durabilă sunt pe deplin reflectate în conținutul general al Programului.

Cuantificarea ar necesita mai multe studii și informații cu privire la starea actuală a mediului, precum și mai multe detalii referitoare la măsurile POPAM, dar acestea vor fi accesibile doar la momentul în care ghidurile privind elaboarea cererilor de finanțare, respectiv cererile de finanțare, vor fi disponibile.

O privire de ansamblu asupra scorurilor globale, conduce la concluzia că acțiunile propuse pe cele șase priorități ale UE pot avea potențiale efecte, benefice și puternic benefice.

Toate prioritățile analizate au efecte pozitive asupra factorilor de mediu definiți în cadrul obiectivelor SEA.

Efecte secundare

În POPAM 2014-2020 efectele secundare prognozate asupra mediului la nivel de măsuri și priorități sunt pozitive.

Slabe efecte secundare negative pot apărea ca urmare a implementării măsurii 7, respectiv prin implementarea unor activități investiționale în acvacultură.

Efecte cumulative

După identificarea efectelor potențiale semnificative asupra mediului, ale măsurilor individuale și priorităților selectate, efectele cumulative au fost evaluate. A fost evaluat, cu precădere, efectul simultan al mai multor acțiuni asupra factorilor de mediu. Efectele cumulative ale implementării priorităților asupra obiectivelor SEA, pot fi vizualizate în tabelul de mai jos.

Evaluarea efectelor generale ale POPAM 2014-2020 asupra fiecărui obiectiv de mediu a fost furnizată prin analiza critică a efectelor măsurilor individuale.

Principalele efecte potențiale negative identificate prin evaluarea strategică de mediu, în cazul în care POPAM 2014-2020 propus este implementat, sunt legate de investițiile în infrastructura necesară creșterii productivității în acvacultură.

Evaluarea realizată permite formularea concluziei potrivit căreia POPAM va avea un efect potențial sinergic pozitiv de ansamblu asupra populației, prin impactul asupra sănătății populației și asupra schimbărilor climatice, datorat sprijinirii de tehnologii și practici moderne.

Impactul cumulativ potențial negativ al POPAM poate să apară în cazul nerespectării legislației de mediu mai ales asupra biodiversității și apei, motivul fiind dezvoltarea infrastructurii necesare creșterii productivității în acvacultură.

Concluzii referitoare la evaluarea globală a Programului

La nivel de evaluare globală, din prezentarea generală a matricei de evaluare, rezultă în mod evident că Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020, în ansamblul său, permite menținerea unui mediu favorabil pentru generațiile viitoare, într-o manieră destul de echilibrată iar, prin implementarea sa nu se va afecta în mod negativ semnificativ mediul înconjurător, conform efectelor potențiale semnificative analizate. Acest lucru este confirmat de majoritatea evaluărilor pozitive din rândurile și coloanele ce exprimă impactul potențial al tuturor măsurilor asupra setului de obiective de mediu definite în cadrul SEA.

În cazul măsurilor care conduc la dezvoltarea de infrastructură nouă, impactul asupra biodiversității apei și solului este susceptibil a fi foarte sensibil negativ. Este posibil ca la implementarea POPAM 2014 - 2020, anumite proiecte să aibă potențiale efecte negative localizate asupra mediului. În astfel de cazuri, punerea în practică a prevederilor legislative și a proceselor conexe (proceduri de reglementare de mediu), cum ar fi EIM sau EA, oferă cele mai eficiente mijloace de determinare a sustenabilității propunerilor, precum și de reducere a impactului asupra mediului.

Concluzii referitoare la evaluarea detaliată a programului la nivel de Priorități

- Programul propune priorități și măsuri în conformitate cu documentele strategice la nivel european și național, documente a căror obiective propuse se referă la optimizarea pe termen mediu și lung a efectelor socio-economice precum și a aspectelor de mediu ce conduc spre o dezvoltare durabilă;
- Programul se bazează pe o analiză detaliată a situației din România;
- Prin măsurile selectate, Programul va contribui la îmbunătățirea calității vieții atât pentru generația actuală, cât și pentru cea viitoare;
- Programul creează condițiile favorabile pentru practicarea și dezvoltarea unei acvaculturi în conformitate cu politicile de mediu;
- Programul va contribui la menținerea și creșterea nivelului calitativ al mediului, prin stimularea competitivității, ceea ce va asigura utilizarea durabilă a resurselor;
- Programul va sprijini creșterea nivelului de cunoștințe referitoare la protecția mediului la nivelul producătorilor precum și transferul de cunoștințe și tehnologii prietenoase cu mediul;
- Protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă, ca priorități orizontale, sunt reflectate la nivelul priorităților POPAM. Măsurile propuse în cadrul fiecărei priorități vor contribui, în mod diferențiat, prin impactul de mediu prognozat, asupra atingerii obiectivelor de mediu;

- Concluzia generală a capitolelor 7.6. și 7.7. este că POPAM 2014 – 2020, permite menținerea și protecția mediului într-o manieră echilibrată, și că implementarea Programului nu va afecta în mod negativ mediul;
- Efectul cumulat al priorităților și măsurilor este prezentat în capitolul 7.7.. Se poate concluziona că noul POPAM va avea efecte potențiale sinergice pozitive asupra factorilor climatici, prin sprijinirea utilizării de noi tehnologii curate. Impactul asupra sănătății populației este unul potențial pozitiv, fapt ce va atrage după sine și o îmbunătățire a mediului;
- Efecte cumulate potențial negative pot fi observate la nivelul biodiversității și a apei, însă se poate observa că aceste efecte pot fi eliminate/minimizate, prin implementarea de măsuri de reducere a acestora;
- Identificarea de măsuri de reducere a impactului pentru a minimiza/anula potențialele efecte negative este necesară pentru Prioritatea 2 ;
- Implementarea măsurilor propuse pentru Prioritatea 1, 3, 4, 5. nu necesită selectarea de măsuri de reducere a impactului, deoarece obiectivul principal al priorității se adresează în mod direct mediului și protecției lui.

Măsurile de prevenire, reducere și compensare a efectelor negative semnificative ale programului asupra mediului

Procesul SEA a identificat slabe efecte potențiale negative asupra mediului, efecte care necesită eliminare/ diminuare. Măsurile de diminuare a impactului potențial negativ asupra mediului, la nivel de program, sunt în general mai strategice, proactive și mai variate decât cele de la nivel de proiect. Măsurile de atenuare includ planificarea pentru a evita zonele sensibile, introducerea de constrângeri sau parcurgerea unor evaluări la nivel inferior (de exemplu parcurgerea procedurii EIM sau a Evaluării adecvate a impactului asupra mediului, ambele proceduri fiind incluse în legislația națională în domeniul reglementării de mediu). Responsabilitatea pentru implementarea măsurilor de diminuare a impactului aparține departamentelor guvernamentale și agențiilor de protecție a mediului, ulterior aprobării POPAM sau, în multe cazuri, acestea vor fi abordate prin intermediul sistemului de planificare, de exemplu prin parcurgerea procedurii EIM.

Având în vedere caracterul strategic al Programului, un sistem de măsuri de prevenire, eliminare, reducere și compensare a efectelor negative semnificative asupra mediului și sănătății este necesar pentru a asigura optimizarea implementării activităților individuale, în raport cu obiectivele dezvoltării durabile. Efectele potențiale pozitive ar putea fi extinse și efecte potențiale negative reduse sau diminuate, în cazul în care implementarea programului se va concentra pe următoarele aspecte:

- Asigurarea unei implementări coerente a evaluării impactului asupra mediului la nivelul proiectelor individuale (în ceea ce privește investițiile în infrastructură pentru acvacultură și pescuit marin), în conformitate cu legislația de protecție a mediului. O parte integrantă a evaluării impactului asupra mediului trebuie să fie (1) o evaluare a alternativelor, cu preferință pentru alternativa cu impact potențial negativ minim asupra mediului și (2) o propunere de măsuri eficiente de eliminare a efectelor potențiale negative previzionate.

- Acordarea unei atenții deosebite impactului asupra mediului pentru proiectele care vor fi implementate în interiorul sau în imediata vecinătate a sistemului național/european de arii naturale protejate. Orice proiect care ar putea avea un efect semnificativ asupra siturilor naturale protejate (inclusiv a siturilor Natura 2000), va fi supus unei evaluări corespunzătoare în ceea ce privește impactul asupra mediului, luând în considerare obiectivele de conservare ale sitului.
- Prevenirea riscurilor de mediu și a riscurilor tehnologice cu potențial impact negativ direct asupra mediului și a sănătății umane.
- Sprijin pentru aplicarea celor mai bune și moderne tehnologii disponibile eficiente din punct de vedere energetic.
- Asigurarea asupra faptului că va exista un impact potențial negativ minim asupra mediului în timpul lucrărilor de construcție și reconstrucție - zgomot, emisii atmosferice, poluare a apei și a solului, deranjul florei/faunei și habitatelor acestora și afectarea stării de sănătate a locuitorilor, ca o consecință a activității șantierelor de construcții și a transportului aferent. Este necesară implementarea de/unor măsuri de reducere a impactului, conform solicitărilor instituțiilor responsabile de emiterea avizelor din domeniile protecției mediului, sănătății populației, etc. În cadrul lucrărilor de construcție a iazurilor și infrastructurii, ar trebui să se folosească materiale locale, durabile și reciclate; ar fi de preferat renovarea clădirilor existente în locul construirii de noi clădiri.
- Analiza, în timpul procesului de aprobare a proiectelor și monitorizarea în timpul procesului de implementare a proiectelor, a sustenabilității activităților.
- Asigurarea transparenței și accesului la informație de-a lungul etapelor de implementare, monitorizare și evaluare a POPAM.
- Monitorizarea și evaluarea sistematică a impactului potențial al programului asupra mediului și sănătății populației.
- Furnizarea de informații relevante pentru solicitanți și beneficiari cu privire la aspectele de mediu ce trebuie respectate și la necesitatea evaluării corespunzătoare a efectelor potențiale asupra mediului, a proiectelor depuse de aceștia.

Măsuri specifice-Biodiversitate

Suprafața ariilor naturale protejate de interes național, raportată la suprafața țării, este de 7% (1.663.360 ha), iar suprafața totală a siturilor Natura 2000, raportată la suprafața țării, este de 22,68% (5.406.000 ha). Pentru ambele categorii de arii naturale protejate, legislația în domeniul protecției mediului prevede proceduri clare referitoare la evaluarea impactului asupra mediului, respectiv, evaluarea adecvată a impactului asupra speciilor/habitatelor de interes comunitar (în conformitate cu articolul 6. al Directivei „Habitat”), prin urmare efectele potențiale negative ale unor proiecte viitoare finanțate prin POPAM pot fi diminuate sau înlăturate prin parcurgerea procedurilor de reglementare de mediu.

Prin transpunerea în legislația națională a Directivelor „Habitat” și, respectiv „Păsări”, România s-a angajat să dezvolte și să mențină rețeaua Natura 2000 și, de asemenea, să raporteze statutul de conservare favorabilă speciilor și habitatelor de importanță comunitară. Raportarea statutului se face la nivelul întregii suprafețe naționale, inclusiv în interiorul siturilor Natura 2000, în baza unei metodologii aprobate de către Comisia Europeană. România și-a asumat ca gestionarea

siturilor Natura 2000 să se facă în baza unor planuri de management și/sau a unor măsuri de conservare pentru habitatele/speciile pentru care acestea au fost declarate. Prin urmare efectele asupra biodiversității, fie ele potențial pozitive sau negative, induse de implementarea POPAM, au fost tratate în relație cu diversitatea specifică „in situ” cât și „ex situ”.

Prin urmare, pentru a evita unele efecte potențiale negative ale implementării anumitor proiecte, în special cele ce vizează infrastructura, precum și pentru a evita întârzierea punerii în practică a acestora datorită duratei lungi a procedurilor de evaluare a impactului de mediu, considerăm oportună includerea unei recomandări care să vizeze etapa imediat următoare aprobării POPAM 2014-2020:

- Ghidurile privind elaborarea cererilor de finanțare aferente POPAM 2014-2020 trebuie să fie astfel concepute încât aplicațiile beneficiarilor să respecte, încă din stadiul inițial, cerințele în domeniul conservării biodiversității în rețeaua comunitară Natura 2000. În acest sens, beneficiarii trebuie informați de posibilitatea ca proiectul propus să fie amplasat în interiorul siturilor rețelei Natura 2000, unde este aplicabil art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49 /2011, cu modificările și completările ulterioare, ce prevede interzicerea acelor activități din perimetrele ariilor naturale protejate de interes comunitar care pot să genereze poluarea sau deteriorarea habitatelor, precum și perturbări ale speciilor pentru care au fost desemnate ariile respective, atunci când aceste activități au un efect potențial semnificativ, având în vedere obiectivele de protecție și conservare a speciilor și habitatelor.

Anexa A – Planuri, programe, politici și strategii legate de POPAM 2014 – 2020

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
<i>Nivel Internațional</i>		
Strategia Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii	Europa 2020 reprezintă strategia de creștere a UE pentru perioada 2010-2020. Urmărind obiectivele 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, Strategia stabilește obiective ambițioase pentru statele membre în materie de educație, inovare, energie / mediu, ocuparea forței de muncă și incluziune socială și pentru îmbunătățirea competitivității în general. În ceea ce privește protecția mediului, se referă la necesitatea de a promova o utilizare mai eficientă a resurselor, o economie mai ecologică și mai competitivă. În mod special, își propune să îndeplinească obiectivele climatice/de energie de tip 20/20/20, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 sau cu 30%, în cazul în care condițiile sunt prielnice, prin creșterea la 20% a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie, precum și creșterea eficienței energetice cu același procent.	POPAM sprijină parțial obiectivele de mediu ale Strategiei Economice pentru UE, promovând utilizarea eficientă a resurselor prin încurajarea pescuitului și acvaculturii durabile precum și de a contribui la reducerea gazelor cu efect de seră (GES) și obiectivele referitoare la energia regenerabilă prin tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon. POPAM sprijină o creștere economică durabilă, cu accent pe reducerea emisiilor de carbon.
Politica de coeziune a UE 2014-2020	<u>Obiective</u> -Realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; - Concentrarea pe rezultate; - Maximizarea impactului finanțării UE. <u>Lista obiectivelor tematice:</u> - Cercetare și inovare; - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC); - Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) ; - Trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon;	POPAM 2014-2020 își propune să sprijine o dezvoltare durabilă, socială și economică a României.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptarea la schimbările climatice, prevenirea și managementul riscurilor ; - Protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor; - Transport durabil și eliminarea blocajelor din rețeaua de infrastructuri; - Ocuparea forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă ; - Incluziunea socială și combaterea sărăciei : - Educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții; - Consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice; 	
Politica Comună în domeniul Pescuitului	<p>PCP are scopul de a se asigura că pescuitul și acvacultura sunt sustenabile din punct de vedere ecologic, economic și social și că furnizează alimente sănătoase pentru cetățenii UE. De asemenea, își propune să susțină sectorul dinamic al pescuitului și să asigure un nivel de trai decent pentru comunitățile de pescari. Prin PCP se asigură că practicile de pescuit nu afectează capacitatea de reproducere a populațiilor de pește. Politica actuală prevede stabilirea, în perioada 2015-2020, a unor limite sustenabile de captură, care să asigure continuitatea stocurilor de pește pe termen lung.</p> <p>Impactul pescuitului asupra mediului marin fragil este încă greu de cuantificat, din acest motiv, PCP adoptă o abordare prudentă, care recunoaște impactul activităților umane asupra tuturor componentelor ecosistemului. PCP propune să convingă flotele de pescuit să fie mai selective cu speciile pescuite și să elimine treptat practica aruncării înapoi în mare a capturilor de pești nedorți.</p>	POPAM 2014-2020 urmărește să sprijine obiectivele generale ale Politicii Comune în domeniul Pescuitului.
Strategia Uniunii Europene privind adaptarea la schimbările climatice	<p>Obiectivul general este acela de a spori gradul de pregătire și capacitatea de a răspunde la impactul schimbărilor climatice la nivel local, regional, național și UE, dezvoltând o abordare coerentă și îmbunătățind coordonarea, de exemplu, între strategii naționale de adaptare și planuri naționale de management al riscului. Se va acorda prioritate proiectelor pilot de adaptare care abordează probleme cheie trans-sectoriale, transregionale și/sau</p>	POPAM va sprijini obiectivul general de adaptare a infrastructurii pentru pescuit și acvacultură pentru a atenua efectele schimbărilor climatice.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	transfrontaliere. Vor fi încurajate proiecte cu potențial de demonstrație și transferabilitate, la fel ca și infrastructura verde și abordările ecosistemice pentru adaptare, precum și proiecte având ca scop promovarea tehnologiilor inovative de adaptare.	
Strategia privind Biodiversitatea CE (2011)	Strategia este concepută pentru a stopa pierderea biodiversității, refacerea ecosistemelor în măsura în care este posibil, și intensifica eforturile de prevenire a degradării globale a funcțiilor ecosistemului în UE până în 2020. De asemenea, are scopul de a accelera tranziția UE spre o economie verde și eficientă din punct de vedere al resurselor. Aceste ținte pot fi atinse printr-o serie de obiective strategice, inclusiv abordări bazate pe ecosistem pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, conservare și sporire a resurselor naturale folosindu-le într-un mod durabil, și inovație bazată pe natură pentru refacerea ecosistemelor și conservarea biodiversității.	POPAM va sprijini obiectivele stabilite prin măsurile specifice propuse ce vizează conservarea biodiversității și a ecosistemelor acvatice.
Strategia de Dezvoltare Durabilă CE (2009)	Un cadru pentru o viziune pe termen lung a sustenabilității în care creșterea economică, coeziunea socială și protecția mediului se află în sinergie și se sprijină reciproc. Obiectivele specifice de protecție a mediului includ creșterea gradului de utilizare a energiei curate și a resurselor naturale pentru combaterea schimbărilor climatice, reducerea poluării fonice și a aerului prin promovarea transportului durabil, precum și conservarea și gestionarea consumul general de apă și aer.	POPAM sprijină obiectivele de mediu stabilite în această Strategie de Dezvoltare Durabilă a UE, prin contribuția adusă în principal, la îmbunătățirea calității apei.
Acordul de Parteneriat pentru perioada de programare 2014-2020	Acordul de parteneriat asigură alinierea cu strategia UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu scopul specific al fiecărui fond, în conformitate cu obiectivele acordului, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială. În vederea realizării aspirațiilor de creștere economică, reflectate de obiectivul general al Acordului de Parteneriat, economia României trebuie să fie transformată într-o economie modernă și competitivă, prin abordarea următoarelor cinci provocări de dezvoltare: I. Competitivitate	POPAM se adresează unui număr de trei provocări, și anume <i>Competitivitate, Oameni și societate</i> și <i>Resurse</i> . Sunt adresate parțial și <i>Administrarea și guvernarea</i> .

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	II. Oameni și societate III. Infrastructură IV. Resurse V. Administrare și guvernare	
Strategia UE privind bazinul maritim al Mării Negre – „Sinergia Mării Negre”	Inițiativa Sinergia Mării Negre își propune să concentreze atenția politică la nivel regional și să impulsioneze procesele de cooperare aflate în curs de desfășurare. În acest sens se consideră gama de politici și programe ale UE aplicabile în relațiile individuale ale UE cu țările din regiune. Obiectivul său principal este de a promova cooperarea în zona Mării Negre. Sinergia se dorește a fi un cadru flexibil care va asigura o mai bună coerență și orientare politică. Acesta prevede o abordare de dezvoltare a proiectelor „de jos în sus” cu scopul de a furniza rezultate concrete în domeniul mediului, afacerilor maritime, pescuitului, transportului maritim, energiei, educației, societății civile, cooperării transfrontaliere și cercetării.	POPAM va sprijini obiectivele stabilite prin măsurile specifice propuse ce vizează conservarea biodiversității și a ecosistemelor acvatice.
<i>Nivel Național</i>		
Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013	Programul Operațional pentru Pescuit al României (POP) 2007-2013 a împărtășit o viziune strategică comună cu cea exprimată de Planul Național Strategic pentru Pescuit, și anume: „Un sector piscicol competitiv, modern și dinamic, bazat pe activități durabile de pescuit și acvacultură care ia în considerare aspectele legate de protecția mediului, dezvoltarea socială și bunăstarea economică”. Obiective generale: <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea competitivității și a durabilității sectorului piscicol primar; • Dezvoltarea pieței pentru produsele sectorului piscicol; • Susținerea dezvoltării durabile a zonelor pescărești și îmbunătățirea calității vieții în aceste zone; 	POPAM va continua intervențiile efectuate în perioada 2007-2013 acordând o atenție deosebită îndeplinirii obiectivelor de mediu prin intermediul acțiunilor ce vizează o dezvoltare durabilă a sectoarelor pescuitului și acvaculturii, având în vedere conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	<ul style="list-style-type: none"> Suținerea unei implementări adecvate a PO în cadrul Politicii Comune pentru Pescuit. 	
<p>Strategia Națională a Sectorului Pescăresc (SNSP) pentru perioada 2014-2020</p>	<p>SNSP succede Planului Național Strategic 2007-2013 și se fundamentează pe analiza socioeconomică, coroborată cu politicile naționale și Politica Comună pentru Pescuit a Uniunii Europene.</p> <p>Obiectivele specifice din SNSP privind acvacultura vor fi realizate conform Planului strategic național multianual pentru acvacultură, aferent perioadei 2014-2020, a cărui realizare constituie una dintre condiționalitățile ex-ante pentru programul operațional aferent sectorului pescăresc în perioada 2014-2020. Aceste obiective vor fi completate cu detalii legate de activități concrete, instituții responsabile, termene de realizare și resurse.</p> <p>Obiectivele specifice din SNSP privind pescuitul vor fi realizate conform unui plan strategic pentru pescuit, aferent perioadei 2014-2020. Aceste obiective vor fi completate cu detalii legate de activități concrete, instituții responsabile, termene de realizare și resurse. Un aspect deosebit de important care va fi avut în vedere îl reprezintă elaborarea unui set de măsuri de conservare pentru menținerea sau refacerea stocurilor de pește peste nivelurile care pot să asigure producția maximă durabilă.</p>	<p>POPAM va contribui prin măsurile implementate la dezvoltarea durabilă a sectorului pescăresc, acesta fiind vizat în mod special prin Prioritatea 1 și măsurile aferente.</p>
<p>Strategia Națională de Management al Riscului de Inundații</p>	<p>Strategia Națională de management al riscului la inundații are drept scop reducerea impactului produs de inundații asupra populației și a bunurilor printr-o planificare adecvată și printr-o politică care să corespundă standardelor și așteptărilor comunităților umane, în condițiile protecției mediului.</p> <p>Obiectivele economice urmăresc protecția împotriva inundațiilor a infrastructurii economice existente și garantarea satisfacerii oportunităților economice ale generațiilor viitoare. Obiectivele sociale au în vedere protecția populației și a comunităților umane împotriva inundațiilor prin asigurarea unui nivel acceptabil de protecție a populației. Obiectivele de mediu</p>	<p>Contribuția POPAM la aceste obiective este indirectă, prin îmbunătățirea calității vieții și prin promovarea măsurilor de protecție a mediului.</p>

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	urmăresc ca prin realizarea strategiei de management al inundațiilor să se atingă obiectivele socio – economice cu păstrarea unui echilibru între dezvoltarea economico – socială și obiectivele de mediu.	
Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030	Obiectivele pentru 2013, 2020, 2030 și acțiunile care trebuie întreprinse în conformitate cu orientările strategice ale Uniunii Europene sunt: <ol style="list-style-type: none">1. Schimbările climatice și energia curată2. Transportul durabil3. Consumul și producția durabilă4. Conservarea și gestionarea resurselor naturale5. Sănătatea publică6. Incluziunea socială, demografia și migrația7. Sărăcia globală și provocările dezvoltării durabile8. Educație și formare9. Cercetare și dezvoltare, inovare	POPAM 2014-2020 sprijină următoarele obiective de mediu ale strategiei: - Schimbările climatice și energia curată - Consumul și producția durabilă - Conservarea și gestionarea resurselor naturale - Sănătatea publică - Incluziunea socială, demografia și migrația - Sărăcia globală și provocările dezvoltării durabile - Educație și formare - Cercetare și dezvoltare, inovare, prin intervențiile în următoarele domenii strategice: - Managementul resurselor naturale.
Programul Național de Reformă 2011-2013 (PNR) al României	PNR este instrumentul de punere în aplicare a Strategiei Europa 2020 la nivel național și se concentrează pe măsurile și acțiunile care trebuie întreprinse pentru a atinge obiectivele acestei strategii și pentru a elimina blocajele macro-structurale, în ceea ce privește creșterea economică și ocuparea forței de muncă. Prioritățile strategice ale PNR sunt: - Ocuparea forței de muncă;	POPAM va contribui în principal la primul obiectiv și, indirect, la al doilea obiectiv național al PNR.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI); - Schimbările climatice și energia curată; - Educație; - Incluziune socială/ reducerea sărăciei; <p>Obiectivele naționale de mediu sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ținta națională 2020: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) cu 20% comparativ cu anul de referință 1990; • Ținta națională 2020: ponderea energiei din surse regenerabile (SRE) în consumul final brut de energie - 24%; • Ținta națională 2020: reducere de 10 Mtoe (19%) din consumul de energie primară. 	
<p>Strategia Energetică pentru perioada 2007 – 2020, versiune consolidată pentru perioada 2011 – 2020</p>	<p>Obiectivul general al strategiei sectorului energetic este de a satisface nevoile de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, pentru o economie de piață și un standard de viață moderne, în ceea ce privește calitatea, siguranța alimentară în conformitate cu principiile dezvoltării durabile.</p> <p>Obiective de dezvoltare durabilă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • creșterea eficienței energetice • promovarea producției de energie pe bază de resurse regenerabile • promovarea producerii de energie electrică și termică în centralele de cogenerare și în special în centrale de cogenerare de înaltă eficiență • sprijinirea cercetării, dezvoltării și diseminării rezultatelor de cercetare aplicativă • reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului • utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare <p>Strategia Energetică este în curs de revizuire. Aceasta va urma obiectivele principale ale noii</p>	<p>POPAM contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu prin intermediul măsurilor care vizează conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale.</p>

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	politicii energetice - obiectivele de mediu ale UE asumate de România.	
Strategia Națională de Sănătate Publică 2014 - 2020	<p>Obiective generale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oprirea tendințelor negative și crearea de condiții pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației • Adoptarea principiilor și politicilor în domeniul sănătății publice existente la nivelul UE • Continuarea reformei sistemului de sănătate pentru a îmbunătăți performanțele sale ca o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea stării de sănătate. <p>Pe baza problemelor prioritare de sănătate, obiectivele pe termen scurt și mediu sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea poverii bolilor non-infecțioase • Creșterea capacității de control a bolilor infecțioase • Îmbunătățirea sănătății mintale a populației • Asigurarea sănătății optime și a calității vieții în România în toate etapele ciclului de viață • Controlul eficient al factorilor de risc comportamentali și al mediului și depistarea precoce a bolilor • Îmbunătățirea managementului sistemului de sănătate 	Contribuția POPAM la aceste obiective este indirectă, prin îmbunătățirea calității vieții și prin promovarea măsurilor de protecție a mediului.
Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020 (Revizuirea și actualizarea obiectivelor strategiei sunt recomandate a se efectua în prima jumătate a anului 2015 și pe parcursul anului	<p>Este politica națională privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), care urmează abordarea europeană.</p> <p>Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020 vizează, prin intermediul obiectivelor sale, două părți distincte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în scopul atingerii obiectivelor naționale; • adaptarea la schimbările climatice, având în vedere politica UE privind schimbările climatice și a documentației elaborate la nivel european, precum și experiența și cunoștințele obținute în acțiuni de colaborare cu parteneri străini și cu instituții internaționale de prestigiu; 	POPAM sprijină această strategie în ambele aspecte, mai exact în atenuarea efectelor schimbărilor climatice și în adaptarea eficientă la schimbările climatice.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
2020).	<p>Sectoarele economice vizate de emisii de GES se referă la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Energie; 2 Procese industriale; 3 Solvenți și utilizarea altor produse; 4 Agricultură; 5 Utilizarea terenurilor și schimbarea destinației terenurilor și silvicultură; 6. Gestionarea deșeurilor. 	
Strategia Națională pentru Biodiversitate și Planul de Acțiune 2010 - 2020	<p>Această strategie este cel mai important instrument în coordonarea politicilor și strategiilor globale axate pe conservarea biodiversității.</p> <p>Cele trei obiective principale sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • conservarea diversității biologice; • utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice; • partajarea echitabilă și justificată a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice. <p>Pentru punerea în aplicare a Strategiei Națională pentru Biodiversitate și Planului de Acțiune au fost stabilite următoarele nouă obiective prioritare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menținerea diversității ecosistemelor, habitatelor și biomurilor în interiorul zonelor protejate 2. Menținerea diversității specifice 3. Menținerea diversității genetice 4. Reducerea presiunilor privind pierderea habitatelor, prin schimbarea destinației terenurilor 5. Limitarea impactului negativ al speciilor invazive 6. Limitarea impactului speciilor invazive 7. Reducerea presiunilor datorate schimbărilor climatice, poluării și eroziunii solului. 8. Menținerea capacității ecosistemelor de a furniza bunuri și servicii ecologice și de a 	POPAM va contribui în principal la conservarea diversității biologice conform strategiei și la majoritatea obiectivelor Planului de Acțiune.

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
	<p>funcționa ca sistem suport al vieții</p> <p>9. Asigurarea unei împărțiri corecte și echitabile a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice</p>	
<p>Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 /HG nr. 870/2013 pentru aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor 2014-2020</p>	<p>Principiile de bază ale politicii de mediu din România sunt stabilite în conformitate cu prevederile europene și internaționale, asigurând protecția și conservarea naturii, a biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale.</p> <p>Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor propune măsurile pentru asigurarea tranziției de la actualul model de dezvoltare bazat pe producție și consum la modelul bazat pe prevenirea generării deșeurilor și pe reciclarea și reutilizarea acestora. Această abordare țintește către:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eforturi prioritare în domeniul gestionării deșeurilor conform ierarhiei de gestionare a deșeurilor (prevenire, pregătire pentru reutilizare, reciclare, recuperare, de exemplu recuperarea termică și energetică) • Dezvoltarea de măsuri pentru a încuraja prevenirea producerii și reutilizarea deșeurilor, promovarea utilizării durabile a resurselor 	<p>POPAM sprijină protecția și utilizarea durabilă a resurselor naturale prin protecția solului și îmbunătățirea gestionării deșeurilor.</p>
<p>Planul Național de Gestionare a Deșeurilor 2003 – 2013</p> <p>(Planul Național de Gestionare a Deșeurilor va fi revizuit periodic luând în considerare progresul tehnic și dispozițiile pentru</p>	<p>Obiectivul Planului Național de Gestionare a Deșeurilor a fost de a stabili cadrul necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem de management integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic și de mediu.</p> <p>Acest Plan Național de Gestionare a Deșeurilor 2003 – 2013, care cuprinde însă acțiuni cu termene mai îndepărtate, ca de exemplu anul 2020, este în curs de revizuire.</p>	<p>POPAM sprijină protecția și utilizarea durabilă a resurselor naturale prin protecția solului și îmbunătățirea gestionării deșeurilor.</p>

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
protecția mediului, o dată la 5 ani).		
Strategia Națională de Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020	<p><u>Obiectiv general:</u> Atingerea unui nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă susținut de competitivitate economică, coeziune socială și dezvoltare durabilă.</p> <p><u>Obiective specifice și direcții de acțiune:</u></p> <p>O1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă.</p> <p>O2. Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile.</p> <p>O3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii.</p> <p>O4. Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii.</p>	Niciun obiectiv de mediu
Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014 - 2020	<p>Strategia are drept scop reducerea sărăciei prin incluziunea activă pe piața muncii a persoanelor marginalizate. Această strategie va fi principalul cadru strategic pentru Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei, dezvoltând obiectivele și principalele acțiuni prioritare până în 2020.</p> <p>Planuri de acțiune separate vor fi dezvoltate în domeniul incluziunii sociale și combaterii sărăciei în ceea ce privește serviciile sociale, protecția bătrânilor și îmbătrânirea activă, protecția copilului și protecția persoanelor cu handicap.</p>	Niciun obiectiv de mediu
Strategia Națională pentru Învățare pe tot parcursul vieții	Strategia are ca scop crearea cadrului strategic de încurajare și de a creștere a participării la învățare pe tot parcursul vieții.	Niciun obiectiv de mediu
Strategia Națională pentru	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Infrastructurii Educaționale presupune elaborarea unei	Niciun obiectiv de mediu

Planuri, programe, politici și strategii relevante	Descriere, obiective/axe prioritare	Cum va sprijini POPAM aceste obiective de protecție a mediului
Dezvoltarea Infrastructurii Educaționale	hărți corespunzătoare a infrastructurii de educație și formare	
Strategia Națională pentru Agenda Digitală a României 2014-2020	Strategia Națională pentru Agenda Digitală va asigura o abordare orizontală pentru creșterea digitală din România, oferind o viziune strategică națională unică, care va rezuma toate strategiile sectoriale și planurile naționale specifice pentru prioritățile sectorului. Strategia va acoperi următoarele domenii: <ul style="list-style-type: none">• E-guvernare, interoperabilitate, cloud computing, social media,• TIC pentru educație, sănătate și cultură,• E-commerce, TIC și Cercetare-Dezvoltare-Inovare: Infrastructura de bandă largă și servicii digitale.	Niciun obiectiv de mediu
Planul strategic național multianual pentru acvacultură	Planul strategic va fi bazat pe date din cercetarea de piață a sectorului, precum și pe legislația europeană relevantă. Planul Național Strategic multianual se concentrează în special pe următoarele aspecte: <ul style="list-style-type: none">• Simplificarea administrativă, în special pentru evaluări, evaluarea impactului și acordarea licențelor;• Securitatea juridică a operatorilor din sectorul acvaculturii în ceea ce privește accesul la ape și spațiu;• Stabilirea unor indicatori de sustenabilitate ecologică, economică și socială;• Evaluarea unor alte efecte transnaționale posibile.	POPAM contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu prin intermediul măsurilor care vizează conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale.

Anexa B – Informații cu privire la derularea pașilor procedurali ai SEA și modalitatea în care solicitările publicului larg și a membrilor grupului de lucru au fost luate în considerare în procesul evaluării de mediu

Procedura SEA a inclus următoarele etape:

Nr.	Etapele procedurii SEA	Documentele/data etapelor parcurse
1.	Notificare	În data de 17.02.2015 a fost înaintată către MMAP adresa din partea MADR- DGP nr. 279004/17.02.2015 în vederea demarării procedurii SEA pentru POPAM 2014-2020. Demararea procedurii SEA a fost anunțată și prin postarea unui anunț pe site-ul MADR în data de 08.02.2014, iar în datele de 9 și 11 februarie 2015 a fost publicat un anunț în cotidianul <i>România Liberă</i> . În data de 04.03.2015 a fost înaintată către MADR – DGP adresa din partea MMAP nr. 93668/04.03.2015 prin care s-au prezentat etapele care urmează a fi parcurse în cadrul procedurii SEA.
2.	Stabilirea Grupului de lucru SEA	Prin adresa MMAP nr. 93668/04.03.2015 a fost stabilită componența grupului de lucru.
3.	Prima reuniune	Prima reuniune a grupului de lucru a fost derulată în data de 29.04.2015. În cadrul reuniunii a fost prezentată prima versiune oficială a POPAM 2014-2020.
4.	A doua reuniune	A doua reuniune a grupului de lucru a fost derulată în data de 26.05.2015. În cadrul reuniunii a fost prezentată evaluarea măsurilor incluse în POPAM prin prisma obiectivelor SEA stabilite la nivelul Raportului de mediu.
5.	A treia reuniune și finalizarea Raportului de Mediu	A treia a grupului de lucru a fost derulată în data de 09.09.2015. În cadrul reuniunii a fost prezentat programul de monitorizare, raportul de mediu parcurgând etapa de analiză calitativă și aprobare.
6.	Anunțul dezbaterii publice, Raportul de Mediu publicat pe site-ul MADR.	
7.	Dezbaterea publică	

**MODUL ÎN CARE AU FOST LUATE ÎN CONSIDERARE OPINIA PUBLICĂ ȘI OPINIA
AUTORITĂȚILOR RELEVANTE EXPRIMATE ÎN CADRUL PROCESULUI DE CONSULTARE**

Raportul de mediu a fost pregătit cu sprijinul experților Consorțiului SC ACZ Consulting SRL&t33 SRL, în consultare strânsă cu reprezentanții grupului de lucru privind SEA. Consultarea cu alte autorități relevante (ministere sau institute) a avut loc prin intermediul grupului de lucru în cadrul a 3 întâlniri.

Tabel nr. 1. Comentarii și solicitări transmise de membrii Grupului de lucru SEA

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
Organizația și contact: A.N. APELE ROMANE, Departamentul Managementul Resurselor de Apa, Serviciul Avize și Autorizații			
Data primirii: 26.05.2015 (în cadrul GL nr. 2)			
1.	Nu există	În ultimii ani, la nivel național, au fost emise avize de gospodărire a apelor privind realizarea unor iazuri piscicole amplasate în terasele albiilor majore. Au fost prinse în program acest tip de investiții după finalizare?	Nu este cazul solicitarea face referire la Program și nu la Raportul de mediu
2.	Nu există	În prezent marea teritorială, apele maritime interioare și fundul apelor maritime este proprietatea publică a statului, aflate în administrarea Administrației Naționale Apele Romane. Pentru amplasarea și dezvoltarea acvaculturilor în Marea Neagră nu există reglementări specifice privind situația juridică în legătură cu închirierea suprafețelor necesare pentru desfășurarea activităților	Nu este cazul solicitarea face referire la Program și nu la Raportul de mediu
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Mihail Otilia – Consilier			
Data primirii: 26.05.2015 (în cadrul GL nr. 2)			

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
3.	Capitol 3.1.8 Evoluția sectorului de pescuit și acvacultură	Dna. Otilia Mihail a precizat faptul că sunt necesare explicații suplimentare pentru afirmația conform căreia „acvacultura furnizează servicii de mediu”, precum și diferențierea între acvacultura marină și acvacultura..	În cadrul POPAM selectarea măsurilor are la Bază Regulamentele Europene - REGULAMENTUL DELEGAT (UE) NR. 1014/2014 AL COMISIEI, astfel Măsura 13 a fost selectată având în vedere articolul 54 care este clar specificată sintagma “Acvacultura care furnizează servicii de mediu” De asemenea trebuie specificat faptul că explicația conform căreia „acvacultura furnizează servicii de mediu” aferentă capitolului 3.1.8 este cuprinsă într-un paragraf anterior în cadrul capitolului amintit după cum urmează: “Majoritatea amenajărilor piscicole au un istoric relativ îndelungat și s-au încadrat foarte bine în peisajul natural, jucând un rol important în consolidarea echilibrelor ecologice, în preluarea excesului de apă, în asigurarea și menținerea unor suprafețe întinse de zone umede.”
Organizația și contact: MDRAP Dna. Adina Florea – Consilier			
Data primirii: 26.05.2015 (în cadrul GL nr. 2)			

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
4.	Anexa A	Dna. Adina Florea a precizat faptul că la nivelul Raportului de mediu, în cadrul anexei A sunt necesare o serie de revizuri în vederea corectării terminologiei utilizate.	Au fost efectuate modificări în cadrul anexei A. a Raportului de Mediu
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Mihail Otilia – Consilier			
Data primirii: 28.05.2015, prin e-mail			
5.	Capitol 6.	Au fost propusă revizuirea formulării primelor două obiective principale SEA, după cum urmează: - Menținerea și refacerea biodiversității - Menținerea și îmbunătățirea stării ecologice a apei	Recomandare acceptată, raportul a fost actualizat în consecință.
6.	Capitol 7.	Sunt necesare clarificări și revizuri asupra unor formulări specifice cuprinse în capitolul 7. Efecte potențiale semnificative asupra mediului	Au fost efectuate modificări în cadrul capitolului 7. al Raportului de Mediu.
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Florentina Tănăsioiu – Consilier			
Data primirii: 04.09.2015, prin e-mail			
7.	Capitol 6, 7.	Inlocuirea termenului gestiune deșeuri cu gestionarea deșeurilor	Secțiunile au fost revizuite
	Capitolul 3.1.6 Sănătatea populației	Modificare text: Efectele cu prag pot fi caracterizate pe baza următorilor indicatori	Secțiunile au fost revizuite
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Mihail Otilia – Consilier			
Data primirii: 04.09.2015, prin e-mail			

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
8.		<p>Tabel descriere măsuri pag. 22 Denumirea măsurilor selectate în cadrul Programului</p> <p>Măsura 20: Articolul 64 Activitățile de cooperare, termenul cooperare incorect definit</p> <p>Înlocuirea termenului - îmbunătățire ecosisteme – în cadrul a mai multe secțiuni și capitol din raportul de mediu</p>	<p>Denumirea măsurilor traduse conform Regulamentului European nu poate fi modificată, nu au fost efectuate modificări în text.</p> <p>Paragraful a fost eliminat definirea termenului nu este necesară la descrierea măsurii</p> <p>Cu excepțiile în care termenul a “îmbunătățirea ecosistemelor” este parte componentă a traducerii măsurilor și obiectivelor selectate conform Regulamentului European, în document termenul a fost înlocuit cu – “managementul durabil al ecosistemelor”</p>
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Mihail Otilia – Consilier			
Data primirii: 09.09.2015 (în cadrul GL nr. 3)			
9.	Capitol 7.3.	Referitor la tabelul inclus în cadrul Raportului de mediu ce cuprinde evaluarea generală a priorităților aferente POPAM, dna. Otilia Mihail, Consilier în cadrul Direcției Managementul Resurselor de Apă din cadrul MMAP, a precizat faptul că scorul acordat Priorităților 1 și 2 în raport cu factorii de mediu biodiversitatea și resursele de apă ar trebui să indice un efect mixt al POPAM asupra acestora, și nu unul pozitiv.	Evaluatorul a modificat scorul de la +2 la +1 motivul: în conformitate cu subcapitolul 7.5.1 matricea de evaluare Prioritate 1 cu măsurile de la 1 la 6 media punctajelor nu este +2 ci +1

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
<p>Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Gabriela Osiceanu, Șef Serviciu Evaluare Impact - Direcția Generală Evaluare Impact și Controlul Poluării</p> <p>Data primirii: 09.09.2015 (în cadrul GL nr. 3)</p>			
10.	Capitol 7.3.	Dna. Gabriela Osiceanu a precizat faptul că, în vederea asigurării unei înțelegeri adecvate a scorului acordat fiecărei priorități, ar fi indicată includerea unor explicații suplimentare aferente tabelului de evaluare generală a priorităților programului.	Evaluatorul a inserat la capitolul 7.3 următoarea NOTĂ: punctajele aferente matricei de evaluare globală a alternativei POPAM 2014-20120, sunt rezultatul efectuării mediei punctajelor aferente fiecărei priorități în relație cu măsurile aferente, conform subcapitole 7.5.1 până la 7.5.6., astfel scorul global acordat fiecărei priorități în relație cu factorul de mediu analizat poate fi mai ușor analizat și urmărit.
<p>Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Gabriela Osiceanu, Șef Serviciu Evaluare Impact - Direcția Generală Evaluare Impact și Controlul Poluării</p> <p>Data primirii: 09.09.2015 (în cadrul GL nr. 3)</p>			
11.		Referitor la evaluarea generală a impactului generat de fiecare măsură selectată în cadrul POPAM, capitol 7.2. Dna. Gabriela Osiceanu a precizat că este necesară o detaliere suplimentară, iar unele cazuri o reformulare a concluziilor evaluării impactului individual al măsurilor	La capitolul 7.2. evaluatorul a adus completări în ceea ce privește evaluarea impactului individual al măsurilor 2 și 3 în special asupra investițiilor ce fac referire la eficiența energetică.

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
		(exemplu: pentru măsurile 2 și 3 ar trebui explicată modalitatea prin care implementarea acestora va contribui la sporirea eficienței energetice).	
Organizația și contact: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Durabile Nicolae Dimulescu, Consilier în cadrul DGP AMPOP			
Data primirii: 09.09.2015 (în cadrul GL nr. 3)			
12.	Capitol 7.2. și 3.2.	<p>DI. Nicolae Dimulescu, Consilier în cadrul DGP AMPOP, a precizat faptul că sunt necesare următoarele revizuiți în cadrul capitolului privind evaluarea generală a impactului generat de fiecare măsură selectată în cadrul POPAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la descrierea măsurii 10 trebuie eliminate art. (e) și (i) și primele două subpuncte ale obiectivelor sprijinite - la descrierea măsurii 12 trebuie eliminată referința la EMAS din cadrul obiectivelor sprijinite - la descrierea măsurii 14 trebuie eliminată referința la crescătoriile de moluște din cadrul obiectivelor sprijinite 	Evaluatorul a efectuat modificările solicitate în cadrul capitolelor 7.2. respectiv 3.2.
Organizația și contact: Reprezentanți ai GL			
Data primirii: 09.09.2015 (în cadrul GL nr. 3)			
13.	Capitol 10.2.	Solicitare de modificare a planului de monitorizare	Evaluatorul împreună cu membrii GL a analizat indicatorii de monitorizare propuși în Raportul de Mediu, la obiectivele Patrimoniu cultural și Peisaj nu au fost identificați indicatori cuantificabili motiv pentru care aceștia au fost excluși din tabelul

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
			<p>afereant capitol 10.3</p> <p>In tabelul aferent indicatorilor au fost efectuate următoarele modificări:</p> <p>A fost introdus un nou indicator adițional și anume „Ponderea suprafețelor pe care se practică acvacultură extensivă”</p> <p>A fost înlocuită sintagma „menținerea și îmbunătățirea” cu termenul „protecția” în titlul obiectivului de mediu aferent temei SEA „Ape de suprafață și subterane”</p> <p>A fost realizată individualizarea indicatorului de monitorizare propus pe categorii de resurse de apă, în cazul temei SEA „Biodiversitate, floră, faună”. În cazul temei SEA „Ape de suprafață și subterane” nu este posibilă diferențierea indicatorului de monitorizare pe categorii de resurse de apă întrucât captarea volumelor de apă pentru acvacultură este măsurabilă doar în cazul resurselor de apă aferente mediului terestru. A fost eliminat termenului „subsol” din titlul obiectivului de mediu „Sol”.</p> <p>A fost modificată tendința de evoluție a indicatorului de monitorizare pentru obiectivul de mediu „Sol” în sensul „creștere”, considerând faptul că se</p>

Nr. comentariu	Referință raport	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului textului studiului/raportului de mediu, pentru a răspunde comentariului
			urmărește amplasarea noilor unități piscicole pe terenuri degradate.
Organizația și contact: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor Mihail Otilia – Consilier			
Data primirii: 16.09.2015 (prin e-mail)			
14.	Titlu obiective specifice și măsuri	Solicitare de modificare termeni precum îmbunătățire, refacere sau adăugare termen efectelor la sintagma atenuarea schimbărilor climatice, în mai multe secțiuni din document	La pagina 6 sub tabelul ce conține glosarul de abrevieri a fost introdusă o notă ce aduce clarificări cu privire la utilizarea acestor termeni.